Stearns' Wijn van Levertraan

IS een prikkel bij de werking van spijsverteering en voeding, en helpt daarbij in het verkrijgen van een gezond gestel. Patienten behooren, terwijl zij dit middel gebruiken, een goed dieet te hebben, wegens het prikkelend uitwerksel op de eetlust. Behoorlijke rust, redelijke beweging, veel slapen, baden en leven in de open lucht zijn machtige hulpmiddelen voor de weldadige uitwerking dat men van dit kostbaar preparaat kan bekomen.

DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD MET
ONS LAND

HOOFDPIJN

IS een algemeen kenmerk van ziekte, en kan plaats vinden als een voorlooper of metgezel van een groote verscheidenheid ziekten, ofschoon het over het algemeen geen ernstig kenteeken is. Stearns' *Onmiddellijke* Hoofdpijngeneesmiddel is een spoedig werkend, veilig en zeker remedie in meest alle vormen. *Een positieve verlichting voor Neuralgia.* Let op de handteekening in *roode inkt* over het label op elke doos. *Geen anderen zijn echt.* Bij alle apothekers, tegen 1s. 3d. per doos.

DEEL 68.—No 6.513.] KAAPSTAD, DONDERDAG, 4 NOVEMBER, 1897. [*Dit Blad verschijnt driemaal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags, Intekeningsprijs per jaar £1 6s. postgeld ingesloten vooruit betaalbaar.*

PUBLIEKE VERKOOPING

DE ondergeteekenden met instructies begunstigd door den Heer ANDRIES P. BRINK van

RIEBEEK WEST,

die zich meer tot zijne handelsbezigheid in plaats van de wijnboerderij wil bepalen zullen voor zijne rekening op

Woensdag den 10den November, e.k.

TE **10** URE V.M.

publiek verkoopen, het volgende:

I. **Vastgoed.**—Bestaande uit twee Erven, met een suffisant Woonhuis er op, en geheel beplant met Wijngaard-stokken, heeft alsook een extra standhoudend put water

II. **8 Erven** aan elkander grensende allen beplant met wijngaard stokken die welig groeien, en in volle dracht zijn.

III. **Levende Have**, als
- 1 paar Zwarte Karpaarden (ruins)
- 3 Trek Paarden (ruins)
- 1 Merrie met veulen
- 2 Ezels, gedresseerd
- 4 Melk Koeien met kalvers
- 1 Jonge Vaars.

IV. **Losse Goederen**, als
- 3 Open Karren op Veeren
- 1 Schotse „ „ „
- 1 Buggy „ „ „
- 1 Mol Wagen „ „
- 4 paar Achter Tuigen
- 1 „ naast achter „
- 1 Span Voor Tuigen.
- 1 „ Ploeg „
- 1 paar Swingels en Kettings
- 2 Ploegen
- 1 Wijngaard Ploeg
- 1 Lot Zensen
- 1 „ Steen Vormen
- 1 „ Graven, Pikken, Vorken
- 8 „ Hoender Korren.

V. **Keldergereedschap**:—
- 5 Stuk Vaten (4 en 5 Leggers)
- 4 Kajatenhouten Kuipen (6 „)
- 3 „ „ (4 „)
- 2 Een- en half Leggers Vaten
- 2 Leggers.

VI. **Wijnen**:—
- 12 Leggers Extra Wijn
- 1 „ Brandewijn.

VII. **Een Assortiment Negotiewaren** enz., enz. En wat verder zal worden voorgebracht.

A. P. BRINK.

J. W. Moorrees Jr. & Co., Afslagers

Vendu-kantoor,
Malemsbury, 13 Oct. 1897.

Publieke Verkooping
ZONDER RESERVE.

MEVR. de Weduwe J. VAN DER BYL besloten hebbende haar Huishouding optegeven heeft den ondergeteekende gelast per Publieke Veiling te Verkoopen aan hare woning, van der Riets Plein, op

Vrijdag, den 12den November te 9 v.m. precies

HARE LOSSE GOEDEREN.

I. Het Gewone Assortiment Huisraad, zooals Aanzet-Kleed-Wasch- en andere Tafels met toebehoorende Ledekanten, Katels, Mattrassen, Stoelen, enz.

II. Kostbaar Zilver- Platedwaar, Glas- en Porceleinwaar. Keukengereedschap.

III. Vaatwerk: 5 Stukvaten, 4 Kuipen, halfaamen, ankers, emmers trechters, enz.

En nog vele andere Kostbare Artikelen niet boven vermeld.

Vergeet niet den tijd: 9 uur v.m.

PAUL D. CLUVER, Afslager.

Somerset West Strand.

MEJUFV. BENFIELD wenscht het publiek bekend te maken dat zij een Eerste-klas Logies Huis op bovengenoemde plaats heeft geopend.

Degenen die voornemens zijn het Strand te bezoeken gelieven te schrijven of in persoon aanzoek te doen "Sea View House." Termen [illegible]

SOMERSET STRAND.

EERSTE-KLAS

LOGIESHUIS,

G. BLAKE,

DE BESTE STANDPLAATS,

BILLIJKE PRIJZEN

KAN EEN IEDER RECOMMANDEEREN.

DE ALLER BESTE WAARDE IN

WITTE Calicoes, speciale maaksels, tegen 9/6, 10/6 en 11/- Stuk van 36 yards. Horrockses & Crewdsons Calicoes tegen laagsten prijs. Linnen Damaste Tafelsewetten 5/6, 6/6, 8/6, 9/11 doz. Linnen Tafel damast, ongebleekt, 51 duim breed 1/-, 56 duim 1/3, 60 duim 2/1½, 2/3. Witte Tafel Damast, 61 duim 2/4½, 2/6; 68 duim 2/9; 72 duim 3/3. Witte Linnen afgewerkte lakens voor enkele Bedden 1/0½, 1/2½, 1/6; voor dubbele Bedden 1/3, 1/6½, 2/3, 2/6. Witte Honey Comb Dekens voor enkele Bedden 2/11, 3/6, 4/6; voor dubbele Bedden, 5/9, 6/6, 6/11. Witte Honey Comb Handdoeken 4/9, 5/6 doz. Witte Turksche Handdoeken, 6/6, 7/11, 9/6 doz. 36 duim Blauw en Bruin Geruit 5½d. yard; 40 duim 8½d. yard. Dubbel breed Cretonnes 1/3, 1/4½, 1/9, 2/- Chitz voor het overtrekken van Kombaarzen 6½d., 7½d. yard. Enkel breed Beddetijks 6d., 7½d. yard; dubbel breed 1/3, 1/6, 1/9. Kanten Gordijnen, 4 yards lang 8/6. Guipure Kanten Gordijnen 3½ yards lang, 15/6, 17/11, 21/6; 4 yards lang 22/6.

William Jardine
ADDERLEYSTRAAT, KAAPSTAD.

PLAATS TE KOOP.
AFDEELING MALMESBURY.

DE Welbekende Plaats **"HOORNBOSCH,"** gelegen te Paardenberg, Afdeeling Malmesbury, groot omtrent **1,200 Morgen**, is uit de Hand te Koop.

Er is een Wijngaard beplant met 80,000 Stokken, ook is de Plaats geschikt voor een Zaai Plaats. Voor verdere bijzonderheden doe men aanzoek bij de heer M. M. DE TOIT, Brouwerskloof, Paardenberg, tot 15 NOVEMBER aanst.

Zaad-aardappelen. Zaad-aardappelen
TE ARRIVEEREN. TE ARRIVEEREN.

DE volgende welbekende soorten, namelijk:—"Early Rose," "Puritan," "Snowdrop," "Roode Hebron," "Witte Hebron," enz. enz., "Early Bruce."

Doe aanzoek vroegtijdig bij

Combrinck & Co.,

DOK-WEG, KAAPSTAD.

P.S.—Aardappelen van onze Moeren gekweekt trokken allen eerste prijzen op de Rosebank Tentoonstelling laatste jaar.

"QUADRANT CYCLES."
Houden elf gouden Medailles en hoogste toekenningen.

Verkregen in Europa, Azie, Afrika en Amerika.

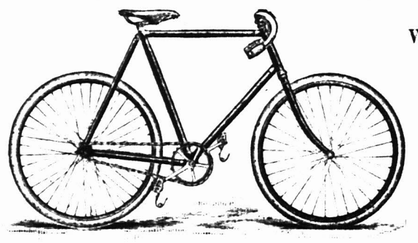

Vertrouwend Aanbevolen door de Agenten.

MAXWELL & EARP, Generale Kooplieden, KAAPSTAD.

ATTWELL & Co.

Steenkool Handelaars en Commissie Agenten.

AGENTEN:

Gebroeders CROSSLEY. "Otto" Gas en Olie Engines.

Huis- en Stoom Kool en Coke, geleverd in kwantiteiten ten gerieve van huisgezinnen tegen laagste prijzen,

ALSOOK

Houtwol en Vruchten Uitvoer Kistjes enz.

PAARLSCHE TENTOONSTELLING, 1896.

PERSONEN die op de Inteekeningslijsten voor bovengenoemde Tentoonstelling geteekend hebben, of van voornemen zijn te teekenen, worden hierbij uitgenoodigd eene Vergadering van inschrijvers bij te wonen op **Maandag Morgen 8 dezer, ten 9 ure**, in de Stadzaal, ten einde Komite Leden te kiezen voor verdere werkzaamheden.

Collectanten die hunne lijsten nog niet ingeleverd hebben worden verzocht zulks voor dien tijd in te leveren bij den ondergeteekende.

C. C. A. DE VILLIERS, Secretaris.

Paarl, 1 November 1897.

STELLENBOSCH.

BELANGRIJKE
Publieke Verkooping
VAN
Een der beste en grootste Wijn- en Zaai Plaatsen in deze Afdeeling.

DE Heer M. P. LOUBSER, verscheidene aanzoeken gehad hebbende om zijne Plaats "Koelenhof" uit de hand te verkoopen heeft eindelijk besloten, en de ondergeteekenden daartoe geautoriseerd, publiek te verkoopen op

Woensdag, 17 Nov., aanst.

I. De alombekende plaats "Koelenhof," gelegen te Klapmuts, afdeeling Stellenbosch, groot circa 679 morgen. omtrent 30 minuten van het Stellenbosch station.

De Plaats bevat een zeer aangename en geriefelijke woning onlangs geheel nieuw gebouwd, voorzien van alle gemakken, groote luchtige kelder, buiten gebouwen, stallen, wagenhuis enz., enz., allen onder galv. ijzeren daken. De plaats heeft zeer goeden grond voor wijngaarden op eene groote schaal, uitgestrekte zaai- landen; is bijzonder geschikt voor vrucht- boomen. De Eigenaar heeft onlangs een nieuw boomgaard van 1,300 uitgezochte vrucht- boomen geplant (de meest gewilde soorten). De plaats is goed voorzien van water, heeft een "Air Motor" Windmolen die het water bij het huis levert,—en is bij uitnemendheid geschikt voor eene melkerij. De plaats is bezaaid met 116 mudden haver, 12 mudden koren, 3 mudden garst en 2 mudden rog; het gezaaide is bij uitstek goed. Kooplustigen zullen weldoen het in oogenschouw te komen nemen, te meer daar de eigenaar reeds aan het maaien is.

II. Levende Have,—2 Spannen eerste-klasse Ezels, 2 voor-paarden, 2 eerste-klasse Kar Paarden (ruins) 30 Melkkoeien en Vaarsen, 200 jonge Merino Ooien, 20 extra vette Varkens.

2 Bokwagens, 1 kleine do., 1 Kap Kar, 1 Buggie, 1 open do., 5 extra Ploegen, 2 Eggen, 2 Span Tuigen, 3 Span Ploeg-tuigen, 2 paren Kar Tuigen, Boerderij Gereedschap, enz., enz. Stukvaten, kuipen, trap- en onderbalies, wijnpomp, keldergereedschap, enz.

III. Het gewone assortiment Huisraad, bestaande uit voor- eet- en slaapkamer meubelen, glas- aardewerk en keukengereedschap enz., en wat er meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Verkooping te beginnen om 10 ure v.m.

P. J. BOSMAN & ZOON,
Afslagers.

Stellenbosch, 23 Oct., 1897.

P.S.—Daar mevr. Loubser niet wel is, zullen er geeneverveschingen gegeven worden.

KAAPSCHE
GOUVERNEMENTS SPOORWEGEN.

Tenders voor Provisie.

TENDERS worden gevraagd voor het leveren van provisie aan spoorweg employes tusschen Vryburg en Bulawayo, ingesloten, gedurende het tijdperk van, 1 Februari tot 31 December 1898.

Monsters van de provisie benoodigd zijn te zien en vormen van tender, voorwaarden van contract en alle andere bijzonderheden mogen verkregen morgen aan de spoorweg magazijnen Kaapstad en Port Elizabeth en ook aan Mafeking Station.

Verzegelde tenders gericht aan den Controleur en Auditeur-Generaal, Kaapstad, buitenop gemerkt "Tender voor provisie" zullen ontvangen worden tot 12 uur op Donderdag, 11 November, 1897.

De laagste of eenige tender niet noodwendig te worden aangenomen.

W. SINCLAIR,
Hoofd-spoorweg magazijn-meester.

Hoofd-magazijn meesters kantoor,
Kaapstad, 22 September, 1897.

Groote Publieke Verkooping
TE
ZEEPUNT,
OP HET
"FRESNAYE LANDGOED."

DE heeren L. P. CAUVIN & Co., begunstigd met instructies door den heer JOHN S. LE SUEUR, Eigenaar, zullen zijn **laatste degelijke Verkooping van dit Prachtig Oud Landgoed houden,**

OP

Zaterdag Achtermiddag, 6 November,

TE 3 N.M. PRECIES,

Door bij Publieke Veiling aan te bieden,

87
PRACHTIGE STUKKEN GROND,

Begrensd door de Eigendommen van de heeren C. H. VAN ZIJL, S. M. CHRISTIE, ERIC AHLBOM, W. HIDDINGH, MONTGOMERY WALKER, P. G. WEGE, L.W.V., en anderen, en naast het woonhuis van den heer P. LE SUEUR, en "*Chateau de Fresnaye.*"

Municipale Rioolen doorkruisen het Eigendom

Onovertroffen Ligging, Bewoonde Gebuurte, Onovertroffen Schoon uitzicht, Onovertroffen Zee Voorstad, Ongeevenaarde Verblijfplaatsen, Ruime Doortochten.

N.B.—BUITENGEWONE TERMEN,

Als een bewijs van het Vertrouwen in het Eigendom,

Zullen de gewone gejkte Voorwaarden worden gewijzigd, om elken Kooper die niet contant verlangt te betalen, of de gewone termen niet verlangt te volgen, in staat te stellen,

HETZIJ TE VERKIEZEN,

EEN-DERDE binnen drie maanden te betalen, en de rest op eerste Verband tegen 5 per cent. te laten, of EEN-ZESDE te betalen tegen Transport, en de rest op eerste Verband tegen 6 per cent. te laten.

De Verkooper neemt op zich, zoo de Halfjaarlijksche Interest geregeld wordt betaald, om het Verband gedurende twee jaar, van af den dag der Verkooping niet aan te raken, maar de Kooper is vrij om te allen tijde terug te betalen, tegen kennisgeving van drie maanden.

Doe bij een der Ondergeteekenden aanzoek om exemplaren van Voorwaarden.

Nabijheid van Tram en Trein. Ver van wind en stof.

Laatste degelijke Verkooping. Geen Combinatie.

Oprecht liberale Termen. Alle verkoopingen zijn finaal, niet provisioneel.

De Verkooping begint precies te 3 n.m., op de Plek, op ZATERDAG, 6 November, 1897.

Plan en Exemplaren van Verkoop Voorwaarden verkrijgbaars bij

L. P. Cauvin & Co., Afslagers.

C. CHRISTIAN SILBERBAUER.
Soliciteur voor den Verkooper,
Bureaustraat, Kaapstad.

Mielies! Mielies! Mielies!

EENE PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
OMTRENT 5,000 ZAKKEN
Kleine Ronde Gele Tafel Mielies,
ZAL WORDEN GEHOUDEN
Op den Namiddag van Vrijdag, 5den Nov.
Aan den Winkel van den Heer ASHMEAD,
Buitenkant-straat, tusschen Roeland en Boom-straten,
VERKOOPING TE BEGINNEN OM HALF-DRIE, n.m.

De Mielies kunnen altoos worden geinspecteerd tusschen 9 v.m. en 5 n.m. op aanzoek bij de Afslagers.

Op Last van den Agent,

L. P. CAUVIN & Co., Afslagers.

TAFELBAAI
Haven Bestuur.

Tenders voor Voorraad, enz.

HIERdoor geschiedt kennisgeving dat tenders te dezen kantore zullen worden ontvangen tot den middag van

VRIJDAG, 12 NOVEMBER,

voor het voorzien van de hierondergenoemde artikelen benoodigd bij de werken voor het jaar, eindigende 31 December 1898:

Castings, Chemicaenl, Explosieven, Gruis, Wagensmeer (anti-friction), Graniet, Graniet Brokken en Macadam, IJzerwaren (algemeen), IJzer (galvaniseerd gefronsd), Leder, Kalk, Olien en Verf, Olievel Kleeding, Touw, Scheeps- kaarsen, Gereedschap, Houtwerk, Baltic Balken en geassorteerde Planken, IJzerhout en Stinkhout.

De volgende artikelen slechts voor in Bond te worden getenderd: IJzer (gegalvaniseerd gefronsd), Vet en Paraffine, Rouw en gekookt Lijnzaad en andere Oliëen, Explosieven (Dynamiet en lont), Zeep, en andere artikelen, alwaar mogelijk.

Contrakt vormen kunnen hier ten kantore op aanzoek worden verkregen, of van den hoofd Resident Ingenieur bij de werken, van wien alle bijzonderheden kunnen worden verkregen.

Tenders worden den ondergeteekende toegezonden, gemerkt "Tenders for Supplies."

De laagste of eenige tender niet noodzakelijkerwijze aangenomen.

Op last,
FRANK ROBB,
Secretaris.

Kantoor van het Tafel Baai Haven Bestuur.

Kaapstad,
20 October 1897.

Kennisgeving aan Zeevarenden.

De Afrikaansche Zuidkust.

Kaap St. Blaize Lichthuis--Mosselbaai

Verandering in den aard van het Licht.

Vierde Kennisgeving.

BIJ dezen wordt ter algemeene informatie berickt dat in overeenstemming met de "Derde Kennisgeving aan Zeevarenden," gedateerd 24 Augustus, l.l., opgenomen in de Gouvernements Gazette No. 7,949, van 27 Augustus 1897, dat een dubbel- draaiend wit licht van de 4de orde, twee snelle lichtstralen aantoonende, elk eenderde van een seconde durende, met tusschenpoozen van 16 seconden, werd van den toren vertoond op den avond van 21 dezer, en van nu af zal vertoond worden van zonsondergang tot zonsopgang.

De hoogte van het brandpunt vlak en het algemeene voorkomen van het lichthuis, zijn op geenerlei wijze veranderd.

W. WESTHOFEN,
Ingenieur, P.W.D.

Departement van Publieke Werken,
Kaapstad, 22 October, 1897.

AFRIKAANSCHE CYCLE CORPORATIE.

Hoofd Kantoor Depot:
HOEK VAN
St. GEORGE EN WATERKANT STRATEN, KAAPSTAD.

Tak Depot: THEATER GEBOUWEN, KAAPSTAD.

ROYAL TALBOT CYCLES.
Van af £16 tot £25.
ROVERS, TRIUMPHS, COLUMBIAS, CLEVELANDS, VIKINGS.

NATAL
Patatasrankjes.

JAARLIJKS, van 15 October, te krijgen voor billijken prijs, bij den ondergeteekende.

Adres: D. J. MALAN,
Vondeling,
P.K. Wellington.

De Standard Bank van Zuid Afrika, Beperkt.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving dat een tak van deze Bank te SIMONSSTAD (Kaap Kolonie), geopend is geworden.

L. L. MICHELL,
Algemeene Bestuurder.

DOODBERICHTEN.

BOTHA.—Op 28 October l.l., JOHANNA CHRISTINA STEGMANN, de beminde vrouw van J. S. F. Botha, oud 51 jaren; diep betreurd.

AAN familiebetrekkingen en vrienden wordt bekend gemaakt dat het den Heer behaagd heeft tot zich te nemen op den 19 dezer, ons zeer geliefd PIETER WOUTER FRANCOIS (beter bekend als Bennie), in den ouderdom van 15 jaren en 2 maanden, na een smartelijk lijden van slechts een paar dagen.

Van hem kan in der waarheid gezegd worden, dat hij in het algemeen zeer bemind was door groot en klein, en was niet geschikt voor deze wereld.

Hoe zwaar dat verlies ook wezen mag, nochtaans de Heere heeft het gedaan, en wat Hij doet is wel gedaan.

Tevens brengen wij onzen hartelijken dank toe aan alle belangstellenden, maar vooral aan den heer en mejuffrouw C. Marais, voor hun onvermoeide hulp aan ons en ons lief Bennie bewezen in zijn lijden. De Heere vergelde hun naar hunne werken,

De bedroefde Ouders,
G. A. THERON,
C. A. THERON,
Geb. DE VOS.

Vogelstruisfontein,
October 29, 1897.

DANKBETUIGING.

De heer J. S. F. Botha en kinderen van Pine Grove, Groenepunt, wenschen mits deze hun hartelijken dank te betuigen aan de familie-betrekkingen en vele vrienden die door telegrammen, brieven als anderzins, hun innige sympathie hebben betoond met hen in hun onherstelbaar verlies door den dood van een lieve echtgenoote en teedere moeder.

Hoe zwaar dit verlies ons ook moge vallen, zullen wij den Heere zwijgen en stil zijn, die gezegd heeft: "Wat ik nu doe weet gij niet, maar gij zult het na dezen verstaan."

Pine Grove, Groenepunt,
2 November, 1897.

STELLENBOSCH.

300 Extra Vette Hamels (uit het Dist. van HEIDELBERG) worden gegarandeerd goed te zijn.

Op VRIJDAG, 5 November a.s.

Zullen bovengemelde Hamels extra vet uit de Kraal bij "Races Stand" alhier publiek verkocht worden.

De Schapen zullen zeker present zijn.

VERKOOPING OM 10 URE V.M.

A. J. BOSMAN.

P. J. Bosman en Zoon, Afslagers.
Stellenbosch.
2 November, 1897.

Stellenbosch Afdeelingsraad

TOLLEN.

TENDERS! TENDERS!!

TENDERS worden hierdoor gevraagd voor het verhuren der Tollen te Sir Lowry's Pas (aan den voet van den Pas), en Somerset Strand, voor het jaar 1898. Er kan voor een of voor beide tollen worden getenderd, maar tenderaars moeten het bedrag voor elk tol te worden betaald, afzonderlijk geven, en den ondergeteekende of den voorzitter voor of op den 9den November, a.s., toezenden.

De geslaagde tenderaar zal een behoorlijk kontrakt moeten ingaan met den afdeelingsraad, en zal zich van borgen moeten voorzien voor de behoorlijke volbrenging van zijn kontrakt tot satisfactie van den Raad.

De laagste of eenige tender niet noodzakelijkerwijze aangenomen.

PAUL D. CLUVER,
Secretaris.

BENOODIGD.

Eene Assistente.

BOKSBURG, Z.A.R.

APPLICATIES vergezeld van de noodige getuigschriften van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag en lidmaatschap eener Protestantsche Kerk, zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot op den 15den November, 1897.

Candidaten moeten overleggen minstens een III klasse onderwijzers certificaat der Z.A.R., of bij gebreke daarvan, zich verbinden binnen redelijken tijd een aanvullings-examen af te leggen.

Kennis van Tonic Sol-fa eene sterke aanbeveling.

Salaris £140 per annum.

Werkzaamheden te beginnen na de December-Januari vacantie.

P. A. SMITH, B.A.
Hoofd Onder. der Gouvts. Sch.
Post Bus 27,
Boksburg, Z.A.R.

Afdeelingsraad, Barkly Oost

KENNISGEVING.

SCHUTVERKOOPING.

TE worden verkocht, uit het Schut te Kromdraai, op 27 November 1897, indien niet vroeger gelost:—

1 Ram, rechteroor winkelhaak van voor, linkeroor winkelhaak van achter. 1 Ooi, 1 Lam, stukkende merken, geletterd R. 1 Ooi, linkeroor zwavelstaart, half-maan van voor, winkelhaak van achter, geletterd P K, 1 Ooi Lam, stukkende merken, geletterd R R. 1 Ooi Lam, rechteroor schuins van voor, winkelhaak van achter linkeroor zwavelstaart half-maan van achter. 1 Ooi Lam, rechteroor stomp, linkeroor winkelhaak half-maan van voor en achter. 1 Ooi, stukkende merken, geletterd OOO. 1 Hamel, linkeroor winkelhaak van achter, halfmaan voor. 1 Ooi, linkeroor winkelhaak van voor, rechteroor schuins van achter, half-maan van achter. 1 Hamel, rechteroor half-maan van achter, linkeroor zwavelstaart, half-maan van voor. 1 Ooi, stukkende merken, geletterd J.C. 1 Ooi Lam, stukkende merken, geletterd R. 1 Schaap, linkeroor stomp, rechteroor half-maan achter. 1 Schaap, rechteroor half-maan achter, linkeroor zwavelstaart half-maan voor, geletterd, A V. 2 Ooien, linkeroor zwavelstaart, half-maan voor, rechteroor winkelhaak achter, geletterd PK. 1 Ooi, linkeroor, winkelhaak achter, half-maan voor.

J. A. VAN ZIJL,
Schutmeester.

Kromdraai,
29, October 1897.

Divisional Council of Barkly East.

NOTICE.

POUND SALE.

TO be sold out of the Pound at Kromdraai, on 27 November 1897, if not previously released:—

1 Ram, right ear square in front, left ear square behind. 1 Ewe, 1 Lam, broken marks, lettered R. 1 Ewe, left ear swallowtail, half moon front, square behind lettered P. K. 1 Ewe Lamb, broken marks, lettered R. R. 1 Ewe Lamb, right ear, schuins in front, square behind left ear swallowtail, half moon behind. 1 Ewe Lamb, right ear stump, left ear square half moon front and behind. 1 Ewe, broken marks letterd OOO. 1 Hamel, left ear, square behind, half moon front, 1 Ewe, left ear square in front, right ear schuins behind, half moon behind. 1 Hamel, right ear, half moon behind, left ear swallowtail, half moon in front. 1 Ewe, broken marks lettered J.C. 1 Ewe Lamb, broken marks lettered R. 1 Sheep, left ear stump right ear half moon behind. 1 Sheep, right ear half moon behind, left ear swallowtail half moon front, lettered A.V. 2 Ewes, left ear swallowtail half moon front, right ear square behind lettered PK. 1 Ewe, left ear square behind half moon front.

J. A. VAN ZYL,
Poundmaster.

Kromdraai,
29, October 1897.

MARKTPRIJZEN.

KAAPSTAD.

NIEUWE MARKT.

3 November 1897.

	£ s. d.		£ s. d.
Boter	0 1 2	—	0 1 7½
Kool	0 0 ½	—	0 4 0
Eenden	0 3 6	—	0 4 2
Eieren	0 8 6	—	0 13 1
Hoenders	0 2 1	—	0 4 0
Ganzen	0 3 1	—	0 4 4
Guaves	0 2 3	—	0 5 11
Zuurlemoenen	0 5 3	—	0 5 7
Uien	0 16 5	—	0 17 2
Lemoenen	0 5 8	—	0 13 11
Aardappelen	0 3 0	—	0 8 6
Patatas	0 5 4	—	0 5 6
Erwten (groene)	0 3 10	—	0 9 6
Lourparten	0 0 5½	—	0 2 8
Pompoenen	0 1 0	—	0 1 8
V[illegible]	0 0 7	—	0 0 9
Kalkoenen	0 12 9	—	0 14 0

JOHANNESBURG.

(Leo Wolff & Co's rapport voor de week, geëindigd 28 October, 1897.)

De volgende zijn de prijzen der laatste week:—

	£ s. d.		£ s. d.
Zemelen	0 7 0	—	0 8 6
Boter versch	0 2 6	—	0 2 9
Garst	0 16 0	—	0 16 6
Kaf	0 6 0	—	0 16 0
Eieren	0 1 7	—	0 2 0
Voer per baal	0 12 0	—	0 17 6
Voer per 100 bndls	1 0 0	—	2 15 0
Hoenders	0 3 0	—	0 3 6
Eenden	0 4 6	—	0 5 3
Ganzen	0 4 6	—	0 5 0
Kalkoenen	0 7 0	—	0 13 6
Kafferkoorn	0 16 0	—	0 17 0
Mielies gele	0 17 9	—	0 18 3
gemengd	0 16 9	—	0 17 6
Zout per zak	0 8 0	—	0 9 0
Haver per zak	1 1 6	—	1 5 0
Uien	0 12 0	—	0 18 0
Aardappelen	0 12 0	—	1 5 0
Manna	0 18 6	—	1 5 0

PORT ELIZABETH.

2 Nov. — (Per telegraaf). — De bokhaarmarkt blijft stadig, en heden was er op de gewone verkooping hoegenaamd geen verandering in prijzen. De voorraad bestond uit 76 balen waarvan 65 verkocht.

3 Nov.—(Per telegraaf.)—De struisvederenmarkt was heden goed voorzien van een vrij goed assortement. De vraag voor alle soorten bleef ferm en de prijzen bleven onveranderd.

HANDEL EN NIJVERHEID.

GOUDUITVOER.

Gisteren werden per de Mexican 32,702 ons ruw goud uitgevoerd, geschat op een waarde van £140,264.

NATAL'S SPOORWEGEN.

PIETERMARITZBURG 3 Nov.—(Per telegraaf.)—De spoorweginkomsten voor September bedragen £71,187 vergeleken met £110,906 voor dezelfde maand van het vorige jaar. De spoorweginkomsten voor de week geëindigd 23 October 1897 waren £16 042 vergeleken met £23,642 voor dezelfde week van het vorige jaar.

INSOLVENTE BOEDELS.

GEDWONGEN SEKWESTRATIE.

William Adolph Vogel, hotelhouder, Barkly Oost. Edward John Begley, Kaapstad. William Johnstone Barkly Oost.

VRIJWILLIGE OVERGAVE.

Thomas Darbe, Queenstown. Mohammed Ismail. William John Reed. Charles Strickland.

VERGADERINGEN.

Andries P. J. Esterhuizen, Springbokfontein, op 24 November. Daniel J. Joubert, Paarl, op 30 October. John W Krahe, Worcester, op 16 November. J. A. van Zijl, Colesberg, op 16 November. Samuel Hitchcock, Wijnberg, op 12 November.

DE ZUID-AFRIKAAN VEREENIGD MET ONS LAND.

DONDERDAG, 4 NOVEMBER, 1897.

DE KAAPSCHE BONDSBENOEMING.

M. L. NEETHLING MET ALGEMEENE STEMMEN BENOEMD.

De ed. heer M. L. NEETHLING, L.W.R., is met algemeene stemmen als Bond-kandidaat gekozen door het distriktsbestuur van de Kaapsche afdeeling. Welk eene pijnlijke verrassing zal deze aankondiging zijn voor die soort van Bondsmannen, die de kandidatuur van den ed. heer JAN FAURE voorstaan, en die in hun overmoed hadden beweerd, dat de Kaapsche Bond geen benoemings-vergadering durfde houden, omdat men bevreesd was, dat de Kaapsche Bondsmannen ook een RHODES-man in den persoon van den ed. heer JAN FAURE zouden nomineeren? Sommigen denken dat als zij zich ertoe kunnen krijgen hunne nationale belangen op te offeren, dat anderen dadelijk gereed zijn, dat voorbeeld te volgen. De Kaapsche Bondsmannen hebben laatstleden Dinsdag hun eer, als Afrikaners met een nationaal gevoel, schitterend gehandhaafd en de zijdelingsche insinuaties van enkelen beschaamd en gelogenstraft. De ed. heer M. L. NEETHLING werd op de algemeene Bondsvergadering genomineerd en gekozen, zonder dat één enkel woord gehoord werd omtrent den anderen Afrikaner kandidaat, die zich in alle opzichten vereenzelvigd heeft met de RHODES-verheerlijking, en die slechts bij de RHODES-kliek ondersteuning kan zoeken.

Men zal uit het verslag der verrichtingen zien dat de algemeene vergadering bijzonder talrijk werd bijgewoond. Wat de kiezing van een parlementairen kandidaat betrof, zorgden de Kaapsche Bondsmannen goed dat zij inderdaad van onderen naar boven werkten, en daarom werd eene algemeene Bondsvergadering gehouden, voordat het distriktsbestuur overging tot de kiezing van een kandidaat. De constitutie bepaalt, dat de kandidaten voor het hoogerhuis gekozen zullen worden door de distriktsbesturen; doch handelende in den geest van den Bond, riep het distriktsbestuur eerst de gewone leden op om hun gevoelen te uiten. De Koebergsche tak had zich reeds unaniem ten gunste van den heer NEETHLING verklaard en de leden van de twee Kaapstadsche takken waren ook eenparig voor zijn kandidatuur. Men zal zich herinneren hoe het op de Paarlsche benoemingsvergadering was gegaan—hoe men daar trachtte de pyramide op haar punt te doen staan. De ed. heer J. H. HOFMEYR verklaarde dat de wettigheid der Paarlsche benoeming, volgens zijn inzicht in de zaak, heel twijfelachtig was.

De stemming in het distriktsbestuur geschiedde openlijk, want hoewel de constitutie niet zegt hoe de stemming zal geschieden, merkte de voorzitter terecht aan, dat de stemming op de cirkel comité-vergaderingen voor het hoogerhuis en op de algemeene benoemings-vergaderingen voor het lagerhuis openlijk moest gedaan worden, en daarom achtte hij het in den geest der constitutie, dat de stemming ook in dit geval openlijk zou plaats hebben. De aanbeveling van de algemeene vergadering werd eenparig door het distriktsbestuur aangenomen, zoodat de heer NEETHLING wettig door het Kaapsche distriktsbestuur tot kandidaat benoemd werd. De heer TIELMAN HOFMEYR werd gekozen als lid van het cirkel-comité.

Van groot belang is het punt, dat door den voorzitter van het distriktsbestuur, den ed. heer J. H. HOFMEYR, die ook voorzitter is van de commissie van toezicht op elekties, in aanspraak werd aangeroerd, namelijk dat de benoeming van kandidaten voor het hoogerhuis behoort te geschieden door de distriktsbesturen, die tijdens de verkiezing in dienst zijn; zoodat er nieuwe benoemingen zullen moeten plaats hebben, ingeval het hoogerhuis na de bestuursverkiezingen in December a. s. wordt ontbonden. Dit zal waarschijnlijk gebeuren, dus kunnen de benoemingen, die tot hiertoe gedaan zijn, slechts als voorloopig beschouwd worden. De heer HOFMEYR gaf zij opinie slechts als een privaat lid op de algemeene vergadering; doch wij twijfelen er niet aan, dat de commissie van toezicht op elekties zich met deze opvatting zal vereenigen.

Indien de nieuwe distriktsbesturen de kandidaten moeten kiezen, dan achten wij het van belang, dat de commissie van toezicht op elekties deze aankondiging zoo spoedig mogelijk make; opdat men in December, nadat de nieuwe distriktsbesturen gevormd zijn, dadelijk kan overgaan tot de benoeming van kandidaten, waardoor verhinderd zal worden, dat de distriktsbesturen weder speciaal zullen hebben te vergaderen om kandidaten te nomineeren.

Wij hopen dat het voorbeeld van den Kaapschen Bond overal in het land navolging zal vinden, wat betreft de eensgezindheid der Bondsmannen en de handhaving der Bondsbeginselen, vooral wat aangaat het "bouwen van onderen naar boven". De Kaapstadsche Bond is ook aan 't groeien; doch men zal toezien dat men slechts vertrouwbare mannen zal opnemen, opdat de Bond niet door ontrouwe Bondsmannen in gevaar worde gebracht.

ALLERLEI.

Handel met Duitschland.

De cijfers die wij elders publiceeren aangaande den handel van Zuid-Afrika met Duitschland spreken voor zichzelven, en toonen dat wij een aanzienlijk deel van onze wol jaarlijks naar Duitschland zenden, en dit vrij van invoerbelasting. De statistieke opgaven der Kolonie geven geen duidelijk denkbeeld van den waren toestand der zaak, daar een groot deel der produkten eerst naar Londen gezonden wordt, en dan van daar naar het vaste land gaat. Behalve den handel in wol hebben wij ook dien in zevenjaartjes en wijnen, vooral eerstgenoemde is gedurende de afgeloopene jaren aanmerkelijk toegenomen. In 1896 werden bloemen ter waarde van £20,525 verscheept, waarvan £2,561 naar Engeland ging en £16,685 naar Duitschland. Ook dient er op gelet te worden, dat volgens de cijfers die wij publiceeren, onze uitvoer naar Duitschland grooter is dan de invoer vandaar, en dat de handel met Duitschland snel toeneemt.

Het dynamiet-monopolie.

De discussie in den volksraad over het dynamiet-monopolie wordt nog voortgezet. De president heeft tegen de verwachting aan wederherhaaldelijk deel genomen aan de discussie en o. a. gezegd dat hij niet kon toelaten dat het eene kind het andere zou onderdrukken, d.w.z. dat de mijnindustrie bevoorrecht zou worden ten koste van de dynamiet-industrie. Dit argument verliest echter uit het oog dat al de materialen voor het vervaardigen van dynamiet worden ingevoerd. Het wordt beweerd dat president Kruger tegen de vernietiging van het kontrakt is, omdat de staat in tijd van oorlog zijn eigen ammunitie zou kunnen vervaardigen. Maar ook in dit geval worden de ruwe bestanddeelen ingevoerd, en men blijft dus afhankelijk van den buitenlandschen handel. De *Express* van Bloemfontein zegt:—

"Dat de dynamiet-voorstanders in eenigszins hopeloozen toestand verkeeren kan men het best zien uit dr. Leyds reis naar Delagoabaai, hetgeen hem, wat het doel er ook van zij, redt van het bediscussieeren van een onaangenaam onderwerp. Hij kan niet ten gunste der concessie spreken en met het overig deel van den uitvoerenden raad verantwoordelijk zijnde voor haar bestaan, wil hij niet gaarne er tegen spreken. Met de onthullingen nu voor den Pretoria-volksraad; met de kennis dat een der voornaamste Transvaalsche "industrieele" concessies bestaat uit den invoer in de Transvaal van buitenlandsche bestanddeelen, om aldaar te worden gemengd; met het aangenomen feit dat deze Transvaalsche industrie door den heer Edward Lippert aan Nobels ring voor £30,000 per jaar is verkocht; dat de ring de goudindustrie uitmergelt en behalve dat die het gouvernement bedriegt, onthoudt hij het een wettige bron van inkomsten: zelfs president Kruger zal niet in staat zijn de menigte te beschermen die hem tot die schikking bracht."

Aan den anderen kant dient niet vergeten te worden dat de vijanden van deze dynamiet-kwestie gretig gebruik maken om de regeering in een slechten reuk te brengen. Daarom behoort de Transvaal de bron van het kwaad weg te nemen. Dat het kapitaal uit de Transvaal naar Rhodesia vloeit bewijst intusschen niet veel meer dan dat de gecharterde kliek knap is in 't opvijzelen harer ondernemingen. Of dit een groote deugd is zullen de aandeelhouders later zelf uitvinden.

Verkiezing te Kimberley.

Tot nog toe werden de namen van twee Bondsmannen te Kimberley genoemd in verband met de elektie voor het hoogerhuis in Grikwaland West, namelijk dien van den heer P. J. Marais en J. J. Michau. Eerstgenoemde werd genomineerd op eene Bondsconferentie te Schmitsdrift en de andere als secundus. Het spijt ons echter heden van beide heeren een brief te publiceeren waarin zij zich van de elektie terugtrekken. De heer Marais noemt zijne zwakke gezondheid als de reden waarom hij zich niet verkiesbaar kan stellen, en de heer Michau meent, dat hij buiten het hoogerhuis meer zal kunnen doen in belang der Afrikaner partij dan er in. Beide heeren melden dat zij met den heer W. Ross, L.W.R., een onderhoud hebben gehad, en indirekt schijnen zij hem aan te bevelen in hun plaats. In een der brieven wordt van een zekere overeenkomst gesproken, de inhoud waarvan later waarschijnlijk gepubliceerd zal worden, en wij behoeven niet te zeggen dat het onmogelijk is een gevoelen uit te spreken over deze verstandhouding voordat dit is geschied. Maar zouden de Afrikaners dan geen andere kandidaat kunnen krijgen dan de heeren Marais en Michau?

Korte Praatjes over groote kwesties.

Het onderwerp dat wij onder dit hoofd voor de volgende maal zullen bespreken luidt als volgt:

"Staan onze jonge Afrikaners (vooral boeren) die ver van 't ouderlijk huis (zegge te Kaapstad, Stellenbosch, Rondebosch of Grahamsstad) een "first-class education" hebben genomen, wat zedelijke pit (moral back-bone) betreft, hooger of lager dan hun ouders? Redenen?"

Wij wenschen de aandacht onzer lezers speciaal bij dit onderwerp te bepalen. De ouders kunnen ons hunne ervaring mededeelen en de jongelui kunnen zichzelven onderzoeken en ons dan hun opinie in een kort praatje vertellen. Hoe meer praatjes inkomen hoe belangrijker wordt de discussie. Praatjes zullen ontvangen worden tot DINSDAG, 16 DEZER.

Synodale aanteekeningen.

"Verdachtmakerij" is een wapen dat niet nieuw is in de geschiedenis der kerken. Soms legt de eene kerk haar aan tegen de andere. Soms weer zijn het enkele personen die hunne slinksche bedoelingen daarmede trachten te bereiken. Deze praktijk was ook niet onbekend in de dagen toen de Heer der kerk en Zijne apostelen na Hem op onze aarde omwandelden. Zij is het wapen van machteloosheid in het geestelijke, en wordt meestal gevonden, daar waar doodschheid en huichelarij hare toevlucht nemen tot bloote vormen en letterdienst. De Nederd. Geref. kerk moet in sommige deelen van ons land heel wat in dit opzicht uitstaan. Het gaat moeilijk te gelooven dat zekere personen op wie er in de synodale discussie gezinspeeld werd, waarlijk meenen dat er dwaalleer in de kerk gepredikt wordt, of dat men oogluikend in eene richting loopt die van de leer der Dortsche vaderen afwijkt. Personen die van onzuiverheid in de leer spreken als bestaande in de Ned. Geref. kerk moeten zich wel verschansen achter algemeene beschuldigingen, of anders hunne toevlucht nemen tot zulke laffe aantijgingen, als b.v. dat de ordonnantie de belijdenisschriften der kerk niet op duidelijke wijze noemt, en dat de kerk dit niet verandert, omdat zij wereldschgezind is, en min of meer onverschillig omtrent de zuiverheid van leer en belijdenis bij hare lidmaten. Men ziet geheel voorbij dat de kerk toch in artikel 1 harer wetten uitdrukkelijk de belijdenisschriften noemt, en van hare leeraren de plechtige en eerlijke gelofte verwacht dat zij die leer zullen prediken en handhaven die overeenkomstig de formulieren van eenheid is. Men wil ook niet erkennen, dat in eene kerk zoo groot als de Ned. Geref. in dit land, er tot hiertoe, bij veel dat menschelijk en daarom onvolkomen is, er toch een waar streven is om te blijven bij de leer der vaderen die eerst bijbelsch en daarna zuiver, en daarna kerkelijk is. Gezanten van andere zusterkerken komen de eene synode na de andere, en spreken het dankbaar, en ter bemoediging der Nederd. Geref. leeraren en ouderlingen, uit, dat deze kerk anderen tot voorbeeld is in het vasthouden aan de aloude waarheden; maar van elders komt in de synode de klacht: "er zijn er die ons betreuren, zeggende dat de kerk niet zuiver is." En het is te betreuren, dat de beroering haren oorsprong heeft bij een paar hoofdpersonen, die *beter* weten, maar anderen, die *minder* weten, in twijfel brengen ten einde èn de kerk te schaden, èn om zich volgelingen te verkrijgen.

Vandaar de klacht die van Strydenburg wordt vernomer, en de vernieuwde discussie over de ordonnantie, welke laatste de kerk reeds zooveel heeft gekost. Wij betreuren dit ten zeerste, niet slechts omdat de bloei van de Nederd. Geref. en de Gereformeerde kerken hierdoor gestremd wordt, maar ook ter wille van de nationale zaak. De beide kerken konden zeer goed naast elkaar arbeiden. Er is werk voor beiden in de opvoeding van ons volk, en desselfs opbouwing in godsvrucht. Maar dan moeten de ernstig gezinden wien het meer te doen is om de eer van den God der vaderen en het welzijn van ons volk, dan om op ondergeschikte punten recht te hebben, de ernstig gezinden, zeggen wij, in beide kerken moeten hunne aangezichten zetten tegen leeraars, ex-predikanten en allen die hameren op ondergeschikte punten, ten einde wrijving en scheuring te verwekken. Mogen alle liefhebbers van ons land en volk en van de genoemde kerken het toch nu meer dan ooit bemerken, niet alleen van waar zulke zaken haar oorsprong hebben, maar ook waarheen zij noodzakelijk leiden moeten.

Er zijn leeraars en kerkeraden, die, mogelijk op goede gronden, meenen, dat de synode zich uitspreken moet over deze zaken, anders ware het beter als de vergadering, in het bewustzijn, dat de kerk een rein geweten heeft omtrent de leer der vaderen, de zaak met stilzwijgen ware voorbijgegaan.

Te midden van de discussies over de ordonnantie kwam het uur bepaald om te voldoen aan de uitnoodiging van generaal Goodenough om het oude kasteel te komen zien. De helft der vergadering ging er heen op eergisteren. De bezoekers werden zeer vriendelijk ontvangen, en de generaal en een paar officieren en andere heeren gingen met het gezelschap ten einde al wat van beteekenis was aan te wijzen en uit te leggen. De verschillende deuren en poorten met de oude Hollandsche wapenen wekten de bewondering. De wandeling boven op de lengte van het kasteel levert een treffend vergezicht. De "bastions" Oranje Nassau, Buuren, enz. werden aangewezen. Later werden er in de oude raadzaal lichte ververschingen aangeboden. In zijn antwoord op de toespraak van den moderator, zeide generaal Goodenough dat hij altoos belang gesteld had in gebouwen van historische beteekenis, en vooral zou hij letten op het kasteel dat zoo eerbiedwaardig is.

Het was hem een genot de synode te ontvangen in dit kasteel, en hij verheugde zich alzoo te hebben mogen bijdragen tot een levendig gevoel van eenheid tusschen afstammelingen van de beide groote natiën, die de toekomst der kolonie moesten helpen vormen.

GEMENGD NIEUWS.

VERKOOPING.—Op Vrijdag, 5 November uit de kraal bij 'Races Stand' Stellenbosch, 300 hamels.

IN HET OOST LONDENSCHE hebben de zware regens der vorige maand de aardappeloogst grootendeels vernield.

Ds. W. A. JOUBERT, Riversdale, is gisteravond naar zijne gemeente vertrokken. Ds. van der Merwe, Barrydale, en anderen hebben ook reeds de synode moeten verlaten.

DE MAZELEN hebben hunne verschijning te Richmond gemaakt. Het plaatselijke blad dat klaagt over veel ziekte in dat dorp en distrikt, roept bijna wanhopig uit: What next?

UIT Pietersburg wordt gerapporteerd dat een reusachtige slang—van de soort die menschen verslindt—achttien kaffers gedood heeft. De slang is de schrik van den heelen omtrek daar.—*Nieuwe Republikein.*

DUUR VLEESCH. — Hamels halen nu weder een prijs als in de goede oude tijden waarvan men zoo vaak hoort. Te Richmond is de vorige week een veertigtal hamels verkocht tegen van £1 tot £1 7s 6d het stuk.

EEN ENTERTAINMENT door leden van de Vrije Protestantsche Kerk op laatstleden Donderdagavond gegeven ten bate van het Eaton Convalescent Home bracht de netto som van £21 5s. op, welk bedrag overhandigd is.

EENE VERGADERING zal op Maandag, 8 dezer, ten 9 ure, in de stadszaal in de Paarl gehouden worden om comité-leden te kiezen en voor andere werkzaamheden, in verband met de Paarlsche tentoonstelling in 1898.—Zie advertentie.

TE RIETFONTEIN, Richmond, zal op 10 dezer de jaarlijksche publieke Bondsvergadering gehouden worden. De heeren I. J. van der Walt L.W.V., M. M. Venter L.W.V., M. J. Pretorius (kandidaat) zullen tegenwoordig zijn. De heeren D. P. van den Heever, L.W.R., T. P. Theron, L.W.V., en P. J. du Toit, L.W.V. zijn ook uitgenoodigd.—*Medegedeeld.*

VERKOOPINGEN.—Op Donderdag, 25 November, ter plaatse Driefontein, distrikt Clanwilliam, in den boedel van wijlen Adriaan Andries Louw. Op Donderdag, 9 December de plaats Lynxkolk, nabij Williston, afdeeling Fraserburg, met aanteelvee en losse goederen. Op Zaterdag, 6 November, 87 stukken grond, te Zeepunt, nabij het Fresnaye Landgoed.

DIAMANTEN EN STEENKOLEN.— Een correspondent schrijft van Petrusburg aan de *Express*: Misschien hebben wij binnen kort een mijn in onze nabijheid. Een syndikaat is aan het prospekteeren op een plaats omtrent 3 mijlen van ons dorpje. Er zijn aanwijzingen van diamanten, maar ook van steenkolen. Vraagt men wat het publiek verkiest, het eenparig antwoord is: weg met de diamanten, en geeft ons de steenkolen.

SCHANDELIJK. — Wij dachten altijd dat er tamelijk goed gezorgd werd voor gezondheidsmaatregelen in Vrijburg, maar hoe zeer moet onze opinie dalen wanneer wij met onze eigene oogen zien dat in een straat, waardoor dagelijks honderden voetgangers gaan, een dood kalf voor twee dagen wordt gelaten in het midden van het voetpad? In het warme weder moet zulk een dier pestilentie verspreiden, zegt de *Stellalander.*

ANDRIES LE FLEUR, kaffer-agent te Kokstad, stond terecht voor het rondgaande hof te Umtata, op de beschulding dat hij getracht had een opstand tegen de regeering te bewerken. Na de getuigenis was ingewonnen, trok de kroonvervolger zijn aanklacht terug, en Le Fleur werd ontslagen. De rechter zei dat dit hem genoegen deed, want Le Fleur was het bijna niet waard opgebracht te worden voor majesteit-schennis.

DAMES OP BICYCLES. — Een correspondent schrijft: Zal de synode geene waarschuwende stem laten hooren tegen het rijden van dames op bicycles? Te Wellington gaan de onderwijzeressen van het seminarie de meisjes daarin voor. Het is een naarheid om te zien hoe de jufvrouwen daar op bicycles rijden. Onze dochters, die daar school gaan, zullen straks als zij naar huis komen, niets anders willen doen dan op wielen rijden. Behoort zulks misschien ook tot de hedendaagsche opvoeding?

TENNIS.—Het verheugt ons te vernemen dat de heer A. J. Rowan, zoon van wijlen inspekteur Rowan, den naam der Afrikaners heeft in eere gehouden op het Tennis tournooi te Elgin, in het noorden van Schotland. De heer Rowan slaagde erin den zilveren beker (£30) als champion te verwerven en won in den laatsten strijd alle 3 spellen van zijn tegenstander. Het spelen van den heer Rowan werd algemeen bewonderd, vooral de wijze waarop hij wist de ballen net op de buiten lijnen te doen nederkomen.

INENTING TEGEN DRONKENSCHAP.—Dr. F. W. Evelijn, van San Francisco, beweert een probaat middel tegen dronkenschap uitgevonden te hebben. Het bestaat daarin dat hij den dronkaard inent met bloed van een met alkohol behandeld paard, en wordt "equizination" genoemd. Hij heeft 15 jaar lang dit onderwerp bestudeerd en is tot het besluit gekomen dat zelfs een achter-achter-achter-kleinkind van een volslagen dronkaard de kwaal kan overerven, hoewel de tusschengeslachten sober waren.

LASTERZAAK TE OUDTSHOORN. De eerw. John Rogers, zendeling te Dijsseldorp, bracht in 't magistraatshof van Oudtshoorn een actie voor £20 schadevergoeding wegens laster door een diaken, Gideon Fortuin, van de Independente kerk te Oudtshoorn. Verweerder had gezegd dat de klager dronken was op de postkar van Prins Albert naar Oudtshoorn, en dat klager de gewoonte had te veel te drinken. De verdediging was dat deze woorden privaat en in zijne bevoegdheid als diaken gebezigd werden. Uitspraak voor klager voor 10s. schadevergoeding met de kosten.

EEN CORRESPONDENT uit Piketberg schrijft dat hij een excellent middel om vogels uit te roeien heeft uitgevonden. Een der Piketbergsche wijnboeren die gedurende den druiventijd vreeselijk door vogels wordt lastig gevallen, heeft aan zijn dochter en nicht elkeen een prachtig 'dres' beloofd, zoo zij hem van zijn plaats met en twee duizend vogel-eieren voorzagen. Binnen kort werden drie duizend eieren geleverd. Verder schrijft hij dat het wenschelijk is dat de dochters op onze boerenplaatsen zich meer op de pluimveeteelt toelegden, waarvoor haar een sekere som per duizend zal worden betaald.

EEN COMMISSIE-vergadering van het Stellenbossche landbouw-genootschap werd gisteren te Stellenbosch gehouden. De ed. heer Herholdt, C.C. in den stoel. Besloten a.s. tentoonstelling te houden op 27 Januari 1898, en in Maart eene voor vruchten (ook gedroogde) en bloemen, open voor de geheele Kolonie. Tot werkcomité werden gekozen: de heeren J. Fick, J. Holm, J. en P. Heynike, A. en G. Hauptfleisch, E. Bower, A. Roux, Sheppard, A. Boyes, Mayer, J. Marais. Tot secretaris de heer J. Krige J.zn., en voor de Amerikaansche stokkenplantage de heer Mayer. De heeren E. Bower en P. Marais werden aangesteld als auditeuren. Ook werd een commissie benoemd om de prijslijst na te zien. De vergadering werd verdaagd tot 3 December.

De Kaapsche Afrikaner Bond.

KOEBERGSCHE TAK OPGENOMEN.

NEETHLING ALGEMEEN GENOMINEERD.

Volgens kennisgeving vergaderden ll. Dinsdagmiddag om 2 uur op ons kantoor de Bondsmannen van de Kaapsche afdeeling, om eenige belangrijke zaken te behandelen, o.a. een kandidaat voor het hoogerhuis voor den westelijken cirkel te nomineeren. Er was een opkomst van ongeveer 60 leden, waaronder ook etteIijke leden van den Koebergschen Bondstak.

KAAPSTADSCHE WIJKSTAK.

De Kaapstadsche wijkstak hield eerst eene vergadering met den voorzitter, dr. Van Oordt, in den stoel. De voorzitter zei dat er een secretaris gekozen moest worden, daar een vakature was ontstaan wegens het treurig overlijden van den vorigen secretaris, den heer A. B. Hofmeyr. Hij meende dat het goed zou zijn, indien men het ambt van thesaurier en secretaris in dit geval aan twee afzonderlijke personen zou opdragen. Daarop werd de heer C. P. Schultz gekozen tot thesaurier en de heer D. J. de Villiers tot secretaris.

De volgende nieuwe leden werden toen voorgesteld door advokaat Malan, gesecondeerd door den heer Schultz:—Dr J Petersen, G v Heerde, P Koster, V v d Bijl, W G Combrink, G L van Coppenhagen, Chas. du Plessis Chiappini, C H Brand, P M Brink, P J Louw. Allen aangenomen.

Den thesaurier werd opgedragen alle achterstallige subscripties dadelijk in te vorderen.

De voorzitter herinnerde de leden aan art. 2 der provinciale-constitutie, dat "een wijksbestuur na een kennisgeving van 4 weken, het stemrecht zal mogen onthouden aan leden die in gebreke blijven met de betaling der subscriptie."

Daarna verdaagde deze vergadering.

WIJKSTAK OMSTREKEN VAN KAAPSTAD.

Deze tak vergaderde daarop, en in de afwezigheid van den vasten voorzitter, werd de ed. heer J. H. Hofmeyr als voorzitter gekozen.

De heer Tielman Hofmeyr leverde zijne bedanking in als secretaris van den tak. Deze bedanking werd met dank voor verledene diensten aangenomen, waarop de heeren C. P. Schultz en D. J. de Villiers ook voor deze tak als thesaurier en secretaris respectievelijk werden gekozen.

De volgende nieuwe leden werden toen voorgesteld door den heer Langerman en gesecondeerd door den heer Jac. Graaff: J Zeederberg, D P Neser, D van der Merwe, A van Riet, A van Reenen, D J de Villiers, J M Belinfante, S J de Kock, Sybrandt Muller, J F Wasserfall, J H Blanckenberg.

De voorzitter merkte aan dat men in Kaapstad voorzichtig moest zijn met de opname van nieuwe leden, en niet iemand moest voorstellen, tenzij men gegronde reden had te gelooven dat het voorgestelde lid zuiver was in de leer van den Bond, hetgeen hij vast geloofde van de pas gekozenen.

Al de nieuwe leden onderteekenden het formulier van lidmaatschap aangegeven in art. 3 der algemeene constitutie.

De voorzitter herinnerde ook de leden van dezen tak aan art. 2 der provinciale constitutie, hierboven genoemd.

De heer J.H. Hofmeyr J.J.zn. stelde voor dat de thesaurier dadelijk zou kennisgeven aan de leden wat zij aan de kas verschuldigd waren, met verwijzing naar genoemd artikel.

Daarna werd de vergadering geadjourneerd.

HET KAAPSTADSCHE DISTRICTS-BESTUUR

vergaderde toen onder voorzitterschap van den ed. heer J. H. Hofmeyr. De heeren C. P. Schultz en D. J. de Villiers werden gekozen als thesaurier en secretaris respectievelijk.

De voorzitter las de applikatie van den pas opgerichten tak te Koeberg voor om erkend en opgenomen te worden. De applikatie luidde als volgt:—

Philadelphia, Koeberg,
20 September 1897.

Den weled. heer J. H. HOFMEYR,
voorzitter Afrikaner Bond, Kaapstad.

Weled. heer,—Op 14 dezer werd alhier een tak van den Afrikaner Bond opgericht, met name "de Koebergsche tak." Tot bestuursleden werden gekozen de heeren J. A. Dreyer (voorzitter), G. W. Spengler, E. P. Steyn, J. A. Louw, F. van Niekerk, M. J. Louw en Jos. Fourie (secretaris). Op eene vergadering van bestuursleden gehouden op 18 dezer werd (overeenkomstig een besluit genomen op de algemeene vergadering) besloten: dat al de leden van het wijksbestuur ook leden zouden zijn van het Kaapsche distriktsbestuur.

Het bestuur van dezen tak wenscht dus hiermede aanzoek te doen om erkend te worden door het Kaapsche distriktsbestuur.

Ik blijf, weled. heer,
uw dw. dn.
JOS. FOURIE,
Secretaris.

De heer J. Langerman stelde voor, gesecondeerd door den heer Tielman Hofmeyr, dezen tak te erkennen en op te nemen. Aangenomen; en op voorstel van den heer J. Graaff, gesecondeerd door kapitein Wunder, werden de nieuwe distriktsbestuursleden toegelaten, en door de vergadering van harte verwelkomd.

De voorzitter zeide dat er nu belangrijk werk gedaan moest worden, namelijk het kiezen van een kandidaat voor den wetgevenden raad, doch daar hij verkoos dat de Bond inderdaad van onderen naar boven zou werken, zou hij aan de hand willen geven de distriktsbestuursvergadering op te schorten en eerst de kwesties in een algemeene Bondsvergadering te bespreken. Dr. Van Oordt deed in dezen geest een voorstel, gesecondeerd door Advokaat Malan, en aangenomen.

De distriktsbestuursvergadering werd toen opgeschort.

ALGEMEENE BONDSVERGADERING.

Ds. Malherbe (Philadelphia) werd als voorzitter gekozen, en zeide dat het noodig was een kandidaat voor den westelijken cirkel te nomineeren. Het was het distriktsbestuur, dat de kandidaat moest voorstellen, doch de algemeene vergadering kon haar wensch voorloopig bekend maken. Al de leden hadden nu de gelegenheid voorstellen te doen en de vergadering toe te spreken.

DE HEER M. L. NEETHLING GENOMINEERD.

De ed. heer J. H. Hofmeyr zei dat met het oog op de beperkte stemkracht der Afrikanerpartij in den westelijken cirkel het dwaasheid zou zijn meer dan één kandidaat te ondersteunen, en daarom had de commissie van toezicht ook aan de hand gegeven slechts één kandidaat te stellen. Het zou noodig wezen voor den gestelden kandidaat te "plumpen," anders had men weinig kans hem in te krijgen. Hij stelde den ed. heer

M. L. NEETHLING

voor als kandidaat. De heer Neethling had dezen cirkel reeds ongeveer een 30 jaar in het hoogerhuis vertegenwoordigd, en in 9 uit de 10 gevallen heeft hij zich een ware Afrikaner betoond, en was bijna zonder uitzondering altijd aan den kant zijner kiezers, waar zijne kiezers recht dachten. In het huis liet hij zich gelden, en als hij een fout had, dan was het eerder dat hij te veel dan te min voorstellen deed. Als bewijs van het respekt dat zijne medeleden hem toedroegen, haalde hij aan dat hij doorgaans gekozen werd tot voorzitter en bij afwezigheid van den hoofdrechter ook als president. De heer Neethling was reeds benoemd door Koeberg en Wellington, doch niet aan de Paarl, waar men niet van onderen naar boven te werk was gegaan; maar de correspondentie in de krant had genoeg getoond hoe of het daar was toegegaan. (Gelach.) Hij zou het op zich nemen te zeggen dat de benoemingsvergadering aldaar van zeer twijfelachtige wettigheid was. Verder wilde hij er aan herinneren dat al de distriktsbesturen in December aftraden, en hij was van oordeel dat de kandidaten voor de aanstaande elektie in Februari of Maart moesten gekozen worden door de distriktsbesturen die bestaan tijdens de elektie, zoodat er nieuwe benoemingen zouden moeten gemaakt worden indien het hoogerhuis, hetgeen nu zoo goed als zeker was, eerst na de December bestuurskiezing ontbonden werd. De benoemingen die tot hiertoe gemaakt waren, waren dus slechts voorloopig, tenzij de kiezing voor het hoogerhuis plaats vond vóór de December bestuursverkiezingen. Hij stelde den heer Neethling voor. (Toejuiching.)

De heer J. Langerman secondeerde, en drong aan op eensgezindheid onder de Afrikaner partij. De heer Neethling had zich een ware Afrikaner getoond en hij zou zijn kandidatuur vanharte ondersteunen.

Dit voorstel werd toen ter stemming gebracht en met algemeene stemmen onder daverende toejuiching aangenomen.

De heer J. H. Hofmeyr gaf aan de hand dat al de aanwezigen zich zouden beschouwen als een elektie-comité voor den heer Neethling, om zijn verkiezing te bevorderen. Dat werd algemeen bijval.

DE TWEE KAAPSCHE WIJKSTAKKEN.

De heer J. H. Hofmeyr zeide dat er tot hiertoe twee wijkstakken in de Kaapstad hadden bestaan, hoewel zij geregeld op denzelfden datum en op dezelfde plaats vergaderden. Men had twee takken noodig om aan de constitutie te kunnen voldoen, een distriktsbestuur te kunnen vormen, afgevaardigden naar het congres te zenden, enz. Maar nu er te Koeberg een tak was opgericht, ontstond de vraag of het nog wenschelijk was twee takken in Kaapstad te hebben, daar het toch maar tijdverspilling was zoovele vergaderingen te houden. Hij zou gaarne het gevoelen van de algemeene vergadering op dit punt willen hooren.

De heer Tielman Hofmeyr stelde voor, dat het wenschelijk was de Kaapstadsche en omstreken takken te vereenigen. Dr. van Oordt secondeerde. Aangenomen.

HERKIEZING VAN BESTUUR.

De heer Fourie vroeg of het noodig zou zijn in December weder een wijksbestuur te Koeberg te kiezen daar genoemde tak eerst in September was opgericht.

De heer J. H. Hofmeyr achtte het wenschelijk dat het bestuur zou aftreden en dat een nieuw gekozen zou worden, daar het anders onmogelijk zou zijn te voldoen aan art. 7A der algemeene constitutie, dat bepaalt dat alle bestuursleden alle twee jaren in December gekozen zouden worden.

De voorzitter, ds. Malherbe, drukte in een paar gepaste woorden op de belangrijkheid van het besluit betreffende den heer Neethling. Te Philadelphia werd de heer Neethling met algemeene stemmen gekozen, en ook heden op deze vergadering. Hij vertrouwde dat elk een zijn best zou doen [illegible] verkiezing te bevorderen.

Met een bedankje van den voorzitter sloot de algemeene vergadering.

DE DISTRIKTSBESTUURS-VERGADERING VOORTGEZET.

Daarop werd de verdaagde distriktsbestuursvergadering voortgezet. De vaste voorzitter, de ed. heer J. H. Hofmeyr, zeide dat men nu zou overgaan tot de benoeming van een kandidaat voor het hoogerhuis volgens art. 10. Hij rapporteerde aan de vergadering hetgeen zooeven op de algemeene vergadering dienaangaande was besloten, waarop de heer F. Langerman, gesecondeerd door den heer J. A. Dreyer, den heer M. L. Neethling als kandidaat voorstelde.

De voorzitter zei dat hij eene openlijke stemming zou nemen. In de constitutie werd niet bepaald hoe distriktsbesturen bij de benoeming van kandidaten zouden stemmen; doch ziende dat de stemming op de cirkel comité vergaderingen en op de benoemings-vergaderingen voor het lagerhuis volgens de constitutie openlijk moest geschieden, achtte hij het in den geest der constitutie nu ook een open stemming te hebben.

Het voorstel werd daarop staande algemeen aangenomen, en wel met applaus.

CIRKEL COMITE-LID.

Aan de orde kwam toen het kiezen van een cirkel comité-lid. Dr. Van Oordt, gesecondeerd door den heer Jac. Graaff, stelde den heer Tielman Hofmeyr voor. Aangenomen. Hem werd de opdracht gegeven voor den heer M. L. Neethling te stemmen.

De voorzitter rapporteerde daarop hetgeen besloten was op de algemeene vergadering aangaande de twee takken van Kaapstad. Men ging dadelijk over tot de behandeling van genoemd besluit.

De heer Fourie (Philadelphia) stelde voor, gesecondeerd door den heer J. A. Dreyer, (Koeberg). Bij de herkiezing van wijks- en distriktsbesturen in December a.s. zullen de takken van Kaapstad en "omstreken" optreden als één wijksbestuur en vertegenwoordigd worden op het distriktsbestuur door een getal leden gelijkstaande met het gezamenlijk getal der vertegenwoordigers van beide bestaande besturen."

Algemeen aangenomen.

Ds. Van Oordt bracht nog een kwestie ter sprake, de bespreking waarvan verdaagd werd.

Met een beleefd bedankje ging men uiteen.

CEDERBERGEN.

Clanwilliam, 22 Oct. 1897.

Aan den Redakteur.

Mijnheer;—In uwe geëerde uitgave van den 12den dezer, zie ik een brief van den ed. heer D. P. van den Heever over het ministerie. Heer redacteur, om met korte woorden te zeggen, het is alles de waarheid wat oom Daantje gezegd heeft. Ik en eenige honderden andere boeren met mij blijven oom Daantje dankbaar voor zijn ijver en manmoedigen strijd tegen de gehate en onuitvoerbare brandziektewet, en wij wenschen van harte dat oom Daantje weder zijn zitplaats in het parlementshuis mocht krijgen. Verder regeert de nieuwe hoest paardenziekte en de influenza in dit distrikt heel erg. Wij worden nog gedurig gezegend met regens, het gezaaide is overal zeer prachtig en veelbelovend. Wij zijn hier eenparig om te stemmen voor den heer Van Rhijn, Lochner en den nieuwen kandidaat, den heer D. d. V. Rabie van Worcester. De Rhodesmannen kunnen maar hun moeite sparen om met hun geldzakken hier bij ons te komen aankloppen. Wij zijn hier eenparig tegen de brandziektewet en tegen Rhodes. Wij krijgen in ons land eenige Afrikaners die achter het geklank van Rhodes geldzak aanloopen, voorwaar schandelijk genoeg van zulke Afrikaners. Verder is ons dorp Clanwilliam bevoorrecht geworden met een bekwaam en slim dokter, Fryer, zoon van onzen oud-stadgenoot, den heer C. M. Fryer. Eenige patient die een dokter noodig heeft, ga maar naar dokter Fryer.

UEds. dw. dienaar
ONPARTIJDIG.

De Gouverneur op Reis.

[*Reuter-telegram.*]

BULAWAYO, 3 Nov.—De *Chronicle* gemeld hebbende dat sir A. Milner Dinsdagmiddag te Bulawayo zou aankomen, zoo verzamelde zich een groote menigte en wachtte een tijd lang bij het station. Een aantal, waaronder kapt. Lawley en sir Richard Martin, ging 's avonds wederom naar het station, maar een wachten van verscheidene uren eindigde in teleurstelling.

De droogte is eindelijk opgehouden en flinke regens zijn gevallen.

HET LANGEBERG SCHANDAAL. — Kapitein Frank Johnson heeft, in overleg met het rechtelijk departement, de noodige stappen genomen om den heer Quinn, den editeur van de *Fort Beaufort Advocate* te vervolgen wegens crimineele laster. De laster kwam voor in een artikel, waarvan wij voor een paar weken uittreksels hebben overgenomen (zonder echter den naam des beschuldigden te noemen) waarin kapitein Johnson van knoeierij werd beschuldigd, terwijl hij als stafofficier werkzaam was in de Langeberg expeditie.—*Graaff-Reinetter.*

PLOTSELING STERFGEVAL.—Laatstleden Vrijdag kwam de heer Pieter de Kock alleen van Malmesbury naar zijn plaats Kalabaskraal met een kar en twee paarden. Op weg gevoelde hij zich niet wel. Den volgenden dag besloot men naar den dokter te rijden. De kar werd ingespannen, doch men kon den heer De Kock nergens vinden. Een der kinderen zeide toen aan zijn moeder, dat zijn vader bij het wagenhuis was ingegaan. Men ging in het wagenhuis kijken, en zag den sterken man voorover op zijn gezicht dood liggen. De dokter schrijft zijn dood toe aan een hartkwaal. De overledene zal veel gemist worden, vooral in zijn wijden vriendenkring. Wij betuigen onze hartelijke deelneming aan de bedroefde familiebetrekkingen.

DE [illegible] VAN EEN VOETBALSPELER. "Ik [illegible] Chamberlain's Pijnbalsem een juweeltje," schrijft Gert P. Vosloo, van Bedford, Kaapkolonie. "Onlangs speelden wij een partij voetbal en ik kneusde mijn ellebogen, knieën, enz. Zoodra het spel gedaan was, smeerde ik den pijnbalsem in, en de ergelijke pijnlijkheid hield dadelijk op, en den volgenden morgen wist ik niet dat ik ooit een kneuzing had gehad. Ik raad elken voetbalspeler aan een bottel Chamberlain's Pijnbalsem in zijn zak te steken, wanneer hij zich er in gaat oefenen of een spel gaat spelen." Te koop bij alle winkeliers.—[Advertentie.]

TELEGRAMMEN

OVERZEESCH.

VRIJHANDEL.

EEN OMWENTELING VERIJDELD.

LONDEN, 2 Nov.—(*Reuter*) Lord Roseberry zeide, toen hij gisteren avond te Manchester sprak, dat vrijhandel het rijk had opgebouwd, en hij meende dat eenig iets van den aard van een imperiaal handelsverbond het rijk innerlijk zou verzwakken, en de blijvende vijandschap van de geheele wereld zou verwekken.

Een samenzwering is in Venezuela ontdekt om een omwenteling te maken. Vijfhonderd personen zijn in hechtenis genomen.

De gouverneur van Cuba.

LONDEN, 2 Nov. — (*Reuter*). — Generaal Blanco, de nieuwe gouverneur van Cuba, is in Havana aangekomen, en heeft een vredelievende proclamatie uitgevaardigd, waarin hij autonomie en het vergeten van het verledene beloofde.

Begrafenis van Lord Rosmead.

LONDEN, 1 Nov. — (*Reuter.*) — De begrafenis van lord Rosmead vond heden plaats. De heer Wingfield, van het koloniale kantoor, vertegenwoordigde den heer Chamberlain en sir David Tennant het Kaapsche gouvernement, dat een krans had gezonden in den vorm van een anker, met het opschrift: "Tweemaal onze gouverneur."

De Glasgow universiteit.

LONDEN, 2 NOVEMBER — (*Reuter.*) — De heer Chamberlain is heden geïnstalleerd als lord rector der Glasgow universiteit. Er heerschte groote geestdrift.

Kolonel Chard V. C. overleed heden aan kanker aan den tong.

Opstand in Indie.

LONDEN, 2 Nov. — (*Reuter.*) — Generaal Lockhardt is nu in de Maidenvallei gekampeerd, die zeer vruchtbaar is, en gevuld met de graanpakhuizen der Afridis.

Schermutselingen vonden heden plaats, waarbij kapt. Marlaren der Kings own borderes, en kapt. Cuffin, van het Yorkshire regiment gegewond werden.

Een bevelhebber.

ZWARE VERLIEZEN.

LONDEN, 3 Nov. — (*Reuter*). — De *Times* in een telegram van Cairo zegt dat majoor generaal sir Herbert Kitchener bevel zal voeren over de macht twee duizend man sterk die Kassala zal occupeeren.

De heer van Wijck, kandidaat voor Tammany is als burgemeester van New York met eene groote meerderheid gekozen.

Het wordt berekend dat de vijand vijf honderd man verloor gedurende de bestorming van den Arhanga pas.

KAAPKOLONIE.

OVERLEDEN.

WORCESTER, 2 NOVEMBER. — (*Special.*) — De heer James Perkins, Senior overleed heden morgen na een slepende ziekte, die verscheidene jaren duurde. Overledene woonde meer dan 28 jaar hier ter stede, en was in Kaapstad zeer goed bekend. Wegens zijn gezondheid nam hij geen groot aandeel in publieke zaken, maar was eens lid der municipaliteit. Veel sympathie wordt gevoeld voor de beproefde echtgenoote en kinderen.

De begravenis vindt morgen achtermiddag plaats.

Uitspraak van zelfmoord.

KIMBERLEY, 3 Nov. — (*Reuter*). — In de zaak van Hugh Atherstone Damant, gaf de magistraat te Beaconsfield uitspraak van zelfmoord, toen tijdelijk zinneloos. De geneeskundige getuigenis was in dien geest dat de overledene zeer veel aan neerslachtigheid scheen te lijden, en voor zijn dood zeer terneergedrukt scheen.

Ter dood veroordeeld.

KOKSTAD, 3 Nov. —(*Reuter.*) — Het rondgaand hof sloot heden zijne zitting hier. Drie kaffers werden ter dood veroordeeld wegens moord.

NATAL.

Een gewonde en verdronkenen.

DE PIJPER.

DE CLAN GORDON.

DURBAN, 2 Nov. — (*Reuter*). —Terwijl de heer J. Cane gisteren bij het jaarlijksche prijs schieten van de Natalsche bereden rifles aan het merken was, kreeg hij een vrij ernstige kogelwond in den nek. De kogel kwam in het houtwerk beneden de schijf, en sprong terug naar de schuilplaats van den merker. Cane bloedde erg. maar wordt gelukkig beter.

Het volgende kabelgram is door den kommandeerenden officier der Gordon Highlanders, van de Durban Schotten, Zaterdag verzonden: "Breng aan het regiment de warmste bewondering over wegens de dapperheid laatstelijk bewezen. Bijzonder trotsch op den gewonden pijper. Schotland voor altoos."

De stoomboot Umlazi landde heden morgen 533 ingeboekte koelies van Calcutta. Een veerboot sloeg door een golfslag in zware zee Zondagmiddag om, terwijl rond de punt van de Bluff gaande. Een St. Helena vrouw verdronk, doch de veerman en twee indianen werden gered.

Twee honderd ton cargo zijn uit de Clan Gordon gehaald, waaronder de mijnmachinerie voor Barberton. Er zal weder een reis naar worden gemaakt.

Sergeant Tamlin een sobere stadspolitiedienaar, werd gisteren in de baai verdronken gevonden. Tomlin was een weinig voor middernacht op de kaai op wacht gezien, en zijn onverklaarbare verdwijning gaf heel wat opspraak in de nabijheid. Men veronderstelt dat de overledene struikelde over een ring om touwen aan vast te maken terwijl hij over de kaai ging, en bedwelmd was, toen hij in het water viel.

Gelukwenschen.

PIETERMARITZBURG, 3 Nov. — (*Reuter.*)—De Natalsche tak van den jingobond heeft zijne gelukwenschen gezeind aan mede-kolonisten met de opening van den spoorweg hetgeen een ander schakel was in de vereeniging der Britsche kolonies.

Nieuws uit Durban.

DURBAN, 3 Nov.— (*Reuter.*) —De handel aan deze haven is beter en de landingsagenten zijn bedrijviger dan zij sedert maanden waren. De stoomboot Umzimkulu is hedenmorgen met lichters vertrokken om te trachten meer van de vracht der *Clan Gordon* te redden.

Geen leegloopers geduld.

PIETERMARITZBURG, 3 Nov.—(*Reuter.*)— In de *Gouvernements Gazette* verschijnt een dépêche van den Britschen consul te Lourenço Marques meldende dat op den datum van het dépêche (15 Juli ll.) de waarnemende gouverneur den consul in een gesprek informeerde dat de plaatselijke autoriteiten van plan waren alle personen die geen werk en middelen van bestaan hadden te arresteeren en hen 6 maanden te doen werken voor hun onderhoud en dan uit dat gebied te verbannen.

Z-A. REPUBLIEK.

STORM.

BARBERTON, 2 Nov. — (*Reuter.*) —Een zware storm woei gedurende gisteren nacht; de temperatuur was zeer laag. Men vreest dat het weder langs de oostkust zeer slecht is.

Het dynamiet debat.

JOHANNESBURG, 2 Nov. —(*Reuter*). —De wederverschijning van den president in het dynamiet-debat heeft eenigszins verwondering gebaard, daar men heel veel moeite deed om hem over te halen te zwijgen.

De *Times* zegt heden morgen, dat zoo lang het monopolie niet omver is geworpen, en de industrie toegelaten wordt dynamiet op gezonden grondslag in te voeren, er geen vrede in het land zal zijn.

Overlijden van kommandant Steyn.

OVERTREDING DER INVOERWET.

PRETORIA, 2 Nov. — (*Reuter*). — Kommandant Steyn van Zwasieland, is na slechts weinige dagen ziekte, te Bremersdorp overleden.

De stationschef te Hatherley wordt beschuldigd de invoerwet overtreden te hebben door toegelaten te hebben dat 40 kisten buskruit aan de explosie compagnie zonder percentage zijn afgegeven.

De zaak zal Vrijdag voorkomen.

Het presidentschap.

PRETORIA, 2 Nov.—(*Reuter.*)—De heer Schalk Burger zegt dat hij een bepaald antwoord zal geven, of hij het presidentschap al of niet zal betwisten, wanneer de rekwisities bij het gouvernement zijn ingezonden.

JOHANNESBURG, 2 Nov.—(*Reuter.*)— De *Star* geeft de bepaalde verklaring dat de heer Schalk Burger heeft te kennen gegeven de nominatie als kandidaat voor het presidentschap te zullen aanvaarden. Die verklaring is voorbarig, daar genoemde heer geen beslissing zal nemen voor dat aanstaanden Vrijdag alle rekwisities zijn ingekomen.

De Benoni bankroovers.

JOHANNESBURG, 3 Nov.— (*Reuter*). —De Benoni bankroovers zijn nog niet gevat; men was ze zoover als Rietfontein op het spoor, maar men veronderstelt dat zij den weg naar Johannesburg insloegen. De bank oordeelt de diefstal £12,000 te hebben bedragen.

Transvaalsche Volksraden.

[*Reuter-telegrammen.*]

GEEN ZITTING.

PRETORIA, 2 Nov.—Daar de secretaris niet klaar was met zijn notulen, zoo kon de eerste raad heden niet zitten. Het debat zal morgen hervat worden.

HET DYNAMIET KONTRAKT.

PRETORIA, 3 Nov.—De dynamiet discussie werd heden in den raad voortgezet, de redevoeringen zijnde slechts eene repetitie der vorigen. Gedurende den achtermiddag stond de heer Dieperink op om te antwoorden en verzocht de tegenwoordigheid van den staatsprocureur.

De voorzitter weigerde, zeggende, hij wist dat de heer Dieperink slechts omtrent het kontrakt ging vragen.

De heer Dieperink antwoordde dat de voorzitter niet weten kon wat hij ging vragen, en eischte dat de staatsprocureur geroepen zou worden. Onder de regelen voor orde verdaagde de voorzitter den raad voor vijftien minuten.

Bij hervatting was de staatsprocureur aanwezig, en de heer Dieperink stelde hem de vraag omtrent de wettigheid van het kontrakt.

De staatsprocureur antwoordde dat hij door de regeering aangesteld werd om onderzoek te doen en rapport op te trekken: dat hij zijn rapport bij de regeering reeds heeft ingediend. Het ed. lid moet zich dus naar zijn rapport wenden.

Kaapsche Afdeelingsraad.

Vergadering gehouden in het afdeelingsraadkantoor op Dinsdag 2 November 1897.

Tegenwoordig: de heeren H. Horne, (in den stoel, Langerman Starke, Hugo Jenkinson, Allen, Meyer, Powrie, Tregidga, Stephan, Mellish.

De heer F. Hugo stelde eene hartelijke welkomstgroet voor bij gelegenheid van de terugkomst van den voorzitter uit Engeland.

De voorzitter antwoordde in gepaste termen.

De secretaris las het maandelijksche financieele verslag.

De hoofd weg-inspekteur las zijn rapport, dat aanmerking veroorzaakte.

De heer de Villiers, van Vischhoek, op wiens plaats de granietgroeven zijn, had een klacht tegen den raad. Men was bezig naar granietsteenen te boren omtrent 9 yards van zijn huis, waardoor groot gevaar ontstond. Hij, de heer de Villiers, had aan den afdeelingsraad geschreven en was nu met brief in den zak alhier verschenen. Hij had echter het schieten zoo nabij zijn huis belet, maar geen gehoor werd daaraan gegeven. Men was aan het schieten met dynamiet gegaan met het gevolg dat de splinters tusschen de huizen vielen en levensgevaar veroorzaakten. Ook leden zijne eigendommen schade daardoor.

De heer Hugo stelde voor dat men het schieten dadelijk staken zal. Gesecondeerd.

De heer Hofmeyr ondersteunde de motie omdat hij het gevaar inzag, en zich gegriefd gevoelde dat zulke handelwijzen plaats vinden. Deze is eene zaak waarin het comité gaan moet om haar terdege te onderzoeken.

Op voorstel werd de heer Hofmeyr op het comité van onderzoek geplaatst. Ook de heer Meyer.

Het rapport van het publieke werken comité over betalingen werd gelezen en aangenomen.

Brief van den heer Westhofen over het putten te Zoutrivierbrug werd gelezen. De zaak werd naar het comité verwezen.

Rapport over Victoriabrug. Te blijven overstaan. Kliphenvelbrug. Voorgesteld het rapport daaromtrent te laten overstaan.

Voorstel Starke—Allen. Om per petitie de handen van den commissaris voor publieke werken daarin te sterken. Aangenomen.

RESIGNATIE.

Resignatie van den veldkornet Blanckenberg, en de aanstelling van zijn opvolger. De resignatie werd aangenomen en de heer J. J. Kriegler werd als zijn opvolger voorgesteld.

VERLEGGING.

Verlegging van Nieuwmolenweg te Maitland. De heer Langerman toonde aan dat de maatschappij die grond te Maitland heeft gekocht, erven verkocht heeft waarvan de pennen in den publieken weg afgestoken zijn. Zij heeft den weg toen eenvoudig verlegd, waartoe zij geen recht had.

Besloten de maatschappij kennis te geven dat zij een onwettig iets doen.

Brief van den heer Cloete *re* betaling op valuatie rekening. Besloten hem £100 als voorschot te betalen, teneinde met zijn kontrakt aan te gaan.

EEN SCHUTMEESTER.

Besloten dat de heer Anderson als schutmeester te Hardekraaltje aangesteld worde.

Vermeerdering van loon voor arbeiders te Durbanville. Besloten geene vermeerdering toe te staan.

SCHADEVERGOEDING.

Besloten op voorstel Hugo, den eisch voor schadevergoeding van den heer Urguhard groot £10 toe te staan.

BRIEF.

De heer van Blerk trok de aandacht van den raad op den verstopten toestand van eenige waterpijpen te Kalkbaai.

Besloten het onder de aandacht van het comité voor openbare werken te brengen.

SPORT.

WEDRENNEN.

ALIWAL NOORD, 2 Nov.—(Per telegraaf.)—Nominaties voor de Aliwal Noord handicap:—Homer, Strand, Rattlesnake, Wildsport, Maid of Primstone, Yankee.

Flying handicap:—Homer, Strand, Rattlesnake, Lady March, Yankee.

Merchan's handicap:—Homer, Strand, Rattlesnake, Maid of Primstone, Wildsport, Story.

Vaarwel handicap:—Confidence, Homer, Strand, Rattlesnake, Rex, Yankee, St. Grey.

Andere entrees en aanname voor handicaps sluiten Zaterdag, 6 November.

GEWICHTEN.

ALIWAL NOORD, 2 Nov.—(Per telegraaf).—Gewichten voor de Aliwal handicap:—Strand 10 st, Homer 9 st 5 lbs, Rattlesnake 8 st, 5 lbs, Maid of Primstone 8 st 3 lbs, Wildsport 7 st 7 lbs, Yankee 7 st.

Flying handicap:—Strand 10 st 7 lbs, Homer 9 st 7 lbs, Rex 8 st 10 lbs, Rattlesnake 8 st 10 lbs, St Grey 8 st 5 lbs, Lady March 7 st 10 lbs, Yankee 7 st 7 lbs.

CRICKET.

HET ENGELSCHE TEAM.

LONDEN, 1 Nov.—(Per telegraaf.)—De match tusschen het team van den heer Stoddart en Adelaide was, na vier dagen spelen, niet geëindigd en werd getrokken verklaard.

Zuid-Afrika's handel met Duitschland.

Als men de statistieke opgaven der Kolonie vergelijkt met die van Duitschland, dan vindt men dat de getallen in Duitschland grooter zijn dan die der Kolonie, omdat een deel der produkten naar Duitschland gaat, hoewel het naar Engeland verscheept wordt. De opgaven toonen dat de *uitvoer* naar Duitschland was:—

	Koloniale opgaaf.	Duitsche opgaaf.
1890 ...	£ 98,179	£893,300
1891 ...	96,430	862,900
1892 ...	59,864	787,700
1893 ...	106,434	848,750
1894 ...	66,193	691,700
1895 ...	55,459	855,550
1896 ...	38,422	

Het voornaamste product dat uitgevoerd wordt is wol. In dit geval is er een groot verschil in de statistieken:—

	Koloniale opgaaf.	Duitsche opgaaf.
1890 ...	£89,096	£826,250
1891 ...	84,797	827,850
1892 ...	45,632	731,450
1893 ...	85,976	792,700
1894 ...	25,231	682,750
1895 ...	16,535	798,300
1896 ...	10,666	

De totale exportatie van schapenwol uit de Kaapkolonie was gedurende die jaren, volgens de Koloniale opgaven:—

1890 ...	£2,196,040
1891 ...	2,264,499
1892 ...	2,029,993
1893 ...	1,855,076
1894 ...	1,599,632
1895 ...	1,695,920
1896 ...	1,874,555

Dit toont dus dat Duitschland bijna 50 percent van de wol van Zuid-Afrika inneemt, en dit geschiedt *vrij van belasting*.

De opgaven van het Duitsche rijk worden bevestigd door die van Hamburg, die afzonderlijk worden opgemaakt:—

1890 ...	£302,806
1891 ...	517,375
1892 ...	374,416
1893 ...	277,036
1894 ...	362,549
1895 ...	364,528
1896 ...	504,806

Deze cijfers toonen dadelijk dat onze Koloniale opgaven geen juist begrip geven van de hoeveelheid Koloniale wol die jaarlijks naar Duitschland gaat.

Behalve de bovengenoemde waarde Koloniale wol, werd te Hamburg ook wol uit Engeland ingevoerd in:—

1894 ...	£2,466,257
1895 ...	2,181,288
1896 ...	1,956,654

Er is geen geregelde dienst van Duitsche schepen tusschen de koloniale havens en Duitschland en daarom is het heel waarschijnlijk dat een groot deel der wol uit Engeland te Hamburg ingevoerd, van Zuid-Afrika afkomstig moet zijn. Zuid-Afrika, Argentinië (Zuid-Amerika) en Australië zijn de drie voornaamste landen die wol naar Duitschland zenden. Naar Argentinië loopen er drie groote Duitsche lijnen van schepen en naar Australië twee. De *direkte* invoer van wol uit deze twee landen is reeds omtrent £1,800,000 en £1,500,000 respectievelijk. Een groot deel van de wol die van Engeland wordt ingevoerd is dus waarschijnlijk uit Zuid-Afrika afkomstig.

Deze vergelijking bewijst niet dat de Koloniale opgaaf verkeerd is. Integendeel is het niet moeilijk het verschil uit te leggen. Volgens informatie ingewonnen van handelaars in Kaapstad en Port Elizabeth, is er slechts één groote wolmarkt in Europa en dit is Londen. De ladingen worden in den regel naar Londensche agenten geadresseerd, die de wol volgens monsters op de markt verkoopen, dikwijls voordat de ladingen zijn aangekomen. Dan wordt de wol overgeladen en naar de havens op het vasteland gezonden of direkt in dezelfde schepen naar Hamburg of ergens anders gezonden. Een groot deel van de wol gaat door Antwerpen naar de groote Belgische wasscherijen, en van daar naar de Duitsche distrikten waarin wol wordt opgewerkt, voornamelijk naar Saksen.

Als men den uitvoer van Duitschland naar de Kaapkolonie volgens de Duitsche opgaven neemt, en de invoer in de Kaapkolonie uit Duitschland volgens Koloniale opgaven, dan bevindt men dat laatstgenoemde getallen grooter zijn; en dit kan men verwachten, want ook in dit geval, evenals met den uitvoer uit de Kaapkolonie naar Duitschland, wordt een deel der goederen eerst naar agenten in Londen gezonden. Bovendien is elk land toch 't best geïnformeerd aangaande de plaats van waar het zijn invoer krijgt.

Als men nu de invoer der Kolonie uit Duitschland volgens onze opgaven en de uitvoer uit de Kolonie naar Duitschland volgens de Duitsche opgaven vergelijkt, dan is er een voordeel aan de zijde van uitvoer, zooals de volgende cijfers toonen:—

	Invoer uit Duitschland.	Uitvoer naar Duitschland.
1892 ...	£163,044	£787,700
1893 ...	244,576	848,750
1894 ...	448,412	691,700
1895 ...	772,940	855,550

Deze cijfers toonen ook dat de Koloniale handel met Duitschland in de laatste jaren aanmerkelijk is toegenomen. Bovendien wordt het grootste gedeelte der Koloniale producten (wol) vrij van belasting in Duitschland ingevoerd.

WIJN EN ZEVENJAARTJES.

Volgens de statistieke opgaven van de Kolonie is Duitschland de beste verbruiker van deze Zuid-Afrikaansche artikelen. Dit is het geval omdat de zevenjaartjes-handel grootendeels in de handen van Duitsche handelaars is, die deze bloemen direkt naar Duitschland verschepen, en eenige Kaapsche wijnkoopers hebben agenten in Hamburg, die ook direkt verschepen, waardoor het verzenden via Londen vermeden wordt.

UITVOER VAN ZEVENJAARTJES.

	Engeland.	Duitschland.	Totaal.
1892	£ 4,760	£ 5,544	£12,065
1893	10,585	8,922	21,071
1894	2,659	3,562	6,642
1895	2,384	6,548	11,209
1896	2,561	16,685	20,325

UITVOER VAN WIJN.

	1892	1893	1894	1895	1896
Naar	£	£	£	£	£
Engeland	1,689	2,135	1,812	1,712	1,768
Natal	4,923	4,116	4,148	4,762	5,947
Duitschland	5,191	6,297	6,275	6,587	6,279
Nederlanden	2,177	1,840	1,638	1,307	1,443
Delagoabaai	1,630	1,834	2,433	3,369	3,319
Tot. uitvoer	17,964	18,964	18,908	20,289	21,412

BRIEVENBUS.

"Ook Boer" beantwoordt hetgeen wij van "Boer" in deze kolom hebben opgenomen. Hij vindt in den brief van Oom Daantje geen woord dat hij de regeering aansprakelijk houdt voor de straffen die over het land komen. Ook weet hij niet dat wol 5d. per lb. in dat distrikt was. De schrijver zegt dat Oom Daantje altijd bereid is aanvallen te beantwoorden, maar dan moet hij weten van wie de aanvallen komen.

De heer D. J. Rossouw, jr., Houtconstant, Porterville, ontkent de schrijver te zijn van een stukje dat in het *Dagblad* is verschenen tegen het koor. Hij schrijft nooit over kerkelijke zaken in de kranten, ook schrijft hij nooit in het *Dagblad*. Zijn gevoelen is echter dat hij geen waarde of goedkeuring hecht aan de verrichtingen van het koor. Als leiders in 't zingen der psalmen en gezangen beteekent het niet veel, niet zoo veel als de voorzanger de heer H. K. Toerien. Als men nog gevoel heeft voor de zeden en gewoonten der vaderen dan zou men niet zoo gereed wezen alle nieuwe episkopaalsche dingen in te voeren. De raad van A. L., komende van hem, vindt hij tamelijk belachelijk.

De heer D. J. Kretzinger, van Uniondale, zendt ons zijne beschouwingen omtrent de afschaffing. Hij meent dat deze beweging tegen Gods woord is en hij haalt meer dan een tekst aan om zijne gevoelens te staven. Men hoort in den bijbel niet van most spreken maar wel van wijn, en de Heer heeft wijn gebruikt bij het laatste avondmaal. Hij vindt het ook verkeerd dat er vergaderingen altijd in den avond gehouden worden, soms tot 11 uur. Zij die aan de Theo. Schreiner partij behooren beschouwt hij als onbijbelsch. Wegens plaatsgebrek kunnen wij niet den geheelen brief plaatsen.

Van een correspondent hebben wij een samenspraak op rijm ontvangen over "De modele Afrikaner." De schrijver heeft niet in acht genomen dat stukken voor de krant slechts op eene zijde van 't papier geschreven behooren te worden. Wat beteekent "modele"?

HOOGGERECHTSHOF.

CIVIELE ZAKEN.

(*Voor den hoofdrechter, sir J. H. de Villiers, en rechters Mausdorp en Solomon.*)

MAANDAG, 1 NOVEMBER.

TOELATING.

George Christian Vosloo werd toegelaten als translateur te praktiseeren.

PROVISIONEELE ROL.

VAN DER BIJL EN CO. *vs.* SCHMIDT.

Advokaat Currey deed aanzoek om een bevel tot civiele gevangenzetting. Toegestaan.

DENTEN EN THOMAS *vs.* BEGLEY.

Advokaat Graham deed aanzoek om een bevel tot civiele gevangenzetting. Dit werd geweigerd daar een bevel tot sekwestratie toegestaan was.

BROOKS *vs.* BROOKS.

Advokaat Jones deed aanzoek om een bevel tot civiele gevangenzetting. Toegestaan.

NATAL BANK *vs.* WOOLF.

Advokaat McGregor vroeg provisioneele vonnis voor £152 4s 6d met rente.

Advokaat Innes, Q.C. (met advokaat Schreiner, Q.C.) voor de verdediging ontkende de schuld.

Het hof gaf uitstel voor 6 weken en kosten voor klager.

TRUTER *vs.* TRUTER.

Advokaat Buchanan deed namens de vrouw aanzoek om echtscheiding wegens wangedrag.

Het hof stond de echtscheiding toe met zorg der minderjarige kinderen en £10 per maand voor onderhoud.

OPPEL *vs.* OPPEL.

Deze was een petitie van de vrouw om herstel van huwelijksrechten.

Advokaat Close voor klageres.

Een bevel voor herstel van huwelijksrechten werd toegestaan.

CHAMPION *vs.* CHAMPION.

Aanzoek van de vrouw om echtscheiding wegens wangedrag van den man.

Advokaat Buchanan voor klageres.

Echtscheiding toegestaan met kosten, klageres de zorg der minderjarige kinderen te hebben.

JANSONS *vs.* JANSONS.

Deze was een actie door de vrouw ingesteld om echtscheiding wegens wangedrag van den man.

Echtscheiding toegestaan met kosten.

PIRIE *vs.* PIRIE.

Advokaat Close deed aanzoek om echtscheiding in deze zaak, daar aan het bevel tot herstel van huwelijksrechten geen gehoor was gegeven. Toegestaan.

ZOST *vs.* NANISI.

Aanzoek om een rule *nisi* absoluut te maken. Aanzoek toegestaan.

DIBBEN *vs.* KAAPSCHEN AFDEELINGSRAAD.

Aanzoek om een dag te bepalen om die zaak voor een jury in verhoor te nemen. De actie was voor verbreking van contrakt.

De dag daartoe werd op 24 November bepaald.

BOEDEL VAN WIJLEN E. G. M. BARTHOLMEW.

Order gevraagd om den registrateur van akten te machtigen transport te geven van zeker eigendom door een der executeuren in den boedel gekocht.

Order verleend.

PETITIE VAN HENRY JONES.

Gevraagd de rule *nisi* absoluut te maken. De rule was uitgegeven onder de onbeheerde landgoedwet.

Applicatie toegestaan.

BOEDEL VAN WIJLEN SIR CHARLES MILLS.

Aanzoek om de rule *nisi* absoluut te maken. Aanzoek toegestaan.

PETITIE VAN DEN HOOFDBEAMBTE VAN HET DOUANEKANTOOR DEZER KOLONIE.

Een dagvaarding werd gevraagd onder sectie 68 der wet voor assistentie en onderzoeken voor Mafeking, dat wegens uitbreiding der Kolonie, nog niet onder de wet kwam.

Order gegeven.

EEN VONNIS VAN NAMAKWALAND.

De zaak van zekeren John Colisen, beschuldigd van inbraak, voornemen van stelen en diefstal, werd na voorloopig verhoor, verwezen naar den magistraat, en de man werd tot twaalf maanden en tot twintig met de kats veroordeeld. Dit laatste gedeelte kon niet geschieden, volgens de voorzieningen van wet 43 van 1885.

DINSDAG 2 NOVEMBER.

(*Voor den hoofdrechter.*)

GAVIN *vs.* DE MUNICIPALITEIT VAN OUDTSHOORN.

Dit was een aanzoek om kennis aan den respondent, municipaliteit, om die te vragen, waarom die niet verboden zou worden zekere waterleiding door haar aangelegd, te gebruiken en applicants eigendom te overschrijden, hangende een actie bij het aanstaand rondgaand hof te Oudtshoorn.

De hoofdrechter gaf de hoop te kennen dat geen actie zou worden ingesteld, en de partijen tot een schikking zouden komen.

EX PARTE EXECUTEUREN WIJLEN H. H. FRANKEN.

De cancellatie van zeker verband werd gevraagd. Het verband was verloren, en de applicanten zeiden dat er voor betaald was, en alle verantwoordelijkheid opgehouden.

Een *rule nisi* verleend om op 14 November weder te komen.

EX PARTE EXECUTEUREN VAN WIJLEN WM. JOYNER.

Verlof gevraagd £300 te heffen op verband op zeker vastgoed in den boedel waarin minderjarigen belang hadden. De zaak was verwezen naar den hoofdmagistraat van Grikwaland Oost, waar het eigendom lag en die had zich ten gunste er van verklaard.

BAILEY *vs.* EEN ANDER.

De heer Currey vroeg verlof om zeker vastgoed te vatten voor jurisdictie, en bij citatie te dagvaarden in een actie op een verband. Het verblijf van verweerder was onbekend.

Applicatie toegestaan, om op den laatsten dag der zitting in Mei weder te worden voorgebracht.

BOEDEL VAN H. J. HOFMEYR.

Applicatie toegestaan om een *rule nisi* in dien boedel absoluut te maken.

PETITIE VAN HERBERT THOMAS LANGDEN.

Dit was een applicatie voor een order, waarbij wordt verklaard dat applikant niet onbevoegd is als prokureur en notaris publiek op te treden, om reden dat bij een advokaat is, of om een order verzoekende zijn naam als advokaat van de rol te schrappen.

Hierin wordt toegestemd, en applikant als prokureur toegelaten.

EX PARTE DE EXECUTRICE VAN WIJLEN G. P. PERKS.

Order gevraagd voor het verkoopen van vastgoed in den boedel van wijlen G. P. Perks.

Applicatie toegestaan.

MEESTER HOOGGERECHTSHOF *vs.* LOUW.

Aanzoek toegestaan dat verweerder een rekening kon inleveren in den boedel waarvan hij curator was.

KOLONIAAL GOUVERNEMENT *vs.* RAPHAEL.

Dit was een applikatie om een rule *nisi* op 28 September ll. verleend, absoluut te maken, om respondent de reden te laten geven, waarom geen interdikt zou worden gegeven, waarbij hij belet werd de doortocht, Spinlaan genaamd, te versperren.

Het interdikt werd verleend, maar den heer Raphael werd veroorloofd kisten in de doortocht te openen, mits de ledige kisten zoo spoedig als ze geopend waren, verwijderd worden.

HET DORPSBESTUUR VAN BERLIJN *vs.* KELT.

Dit was een appèl van een beslissing van den resident-magistraat van Kingwilliamstown in een actie waarin de respondent appèllant voor £40 9s. dagvaardde, als aandeel van laatstgenoemde in het omheinen van zekere plaats, aan respondent toebehoorende.

Het hof veranderde de uitspraak in een van absolutie van de instantie, met kosten, en kosten van appèl.

Daarna verdaagde het hof.

WOENSDAG, 3 NOVEMBER.

STEER & CO. *vs.* ROWLAND.

Deze was een actie door klagers ingesteld voor terugbekoming van de som van £96 3s. 2½d. als makelaarsfooi op een som van £2,880.

Advokaat Searle Q.C. (met advokaat Close) voor klagers, advokaat Schreiner (met advokaat Jones) voor verweerder.

Na verhoor werd uitspraak gegeven voor de som van £24 en kosten tot op den dag van het aanbod.

Ons verder rapport moet blijven overstaan.

PAARL.

MUNICIPALITEIT.

VERGADERING GEHOUDEN OP 2 NOVEMBER 1897.

Tegenwoordig de ed. heer J. S. Marais, L.W.V. voorzitter, de heeren R. J. Moll, J. D. Malan, H. van der Spuy, J Retief, A. S. Brink, T. J. Louw en J. H. Blignaut.

Notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd.

DE BOUWERIJ ZAAK.

In de vorige vergadering werd besloten den heer Booysen kennis te geven het gebouw af te breken. De voorzitter zeide dat daar er eerst een muur bestond zou hij aan de hand geven het gebouw daar te laten daar het nu reeds voltooid is.

Hiermee waren meest allen tevreden doch sommigen wilden dat de heer Booysen beboet moest worden. De heer Van der Spuy stelde voor den heer Booysen met £5 te beboeten. De voorzitter las hierop het artikel waarin stond dat de boete niet £3 te boven kan gaan.

De heer Retief zeide dat men er werk van moest maken daar hij velen zag bouwen zonder verlof.

De heer Malan stelde voor een boete van £3 op te leggen en de heer Van der Spuy secondeerde.

De heer Blignaut wou eerst den datum van de applicatie hebben vóór er boete opgelegd werd omdat er voorgegeven werd dat de heer Booysen te laat applicatie gemaakt had.

De voorzitter zeide dat de secretaris aansoeken voor bouwen dadelijk aan de commissie van algemeene bezigheid moest bezorgen daar het anders voor den applikant veel ongerief zou veroorzaken. Verder las hij art. 143 de macht aan commissarissen latende overtreders te beboeten.

De heer Blignaut stelde voor van de zaak af te stappen.

Beide voorstellen werden ter stemming gebracht.

Het voorstel Blignaut-Moll werd aangenomen met de van den voorzitter beslissende stem.

De heer Retief verzocht dat zijn naam genotuleerd worde dat hij in de minderheid stemde.

EEN AANZOEK.

Aanzoek re het bouwen van een stal en wagenhuis op de markt.

Daar de commissie nog geen besluit hieromtrent genomen had, bleef de zaak overstaan.

WATER-PIJP IN DE PASTORIE LAAN.

De voorzitter zeide dat hij den secretaris om een lijst gevraagd had ten einde te weten te komen hoeveel menschen aldaar water wilden hebben; hij zou de lijst willen zien. Ook had hij den water fiskaal gevraagd een kosten rekening op te maken.

De lijst toonde aan dat allen met uitzondering van weinigen er voor waren om het water bij hunne huizen in de Pastorie Laan te krijgen, op betaling van de helft der onkosten.

De rekening toonde aan dat water daar zou kunnen gebracht worden voor £33 16s. 6d., een ietwat betere pijp zou £36 kosten.

De voorzitter zou gaarne het water daar geven, doch zeide dat deze een zaak van beginsel was.

De heer Retief dacht dat zoo het een zaak van beginsel was, dan moest men juist daar water geven, te meer wanneer een straat dicht bebouwd werd, en stelde voor dat de zaak aangenomen werde volgens goedkeuring van de water-commissie. De heer Blignaut secondeerde. Algemeen aangenomen.

AFKAPPEN VAN BOOMEN.

De commissie rapporteerde dat zij den heer Du Plessis recht gegeven had een paar jonge boomen af te kappen en dat hij aangenomen heeft de straat te maken voor £1.

AANZOEK.

Gelezen brief van Heyneman Miller & Co., klagende over de sloot voorbij hunne werkplaats die verstopt was en dus schade aan hun eigendom veroorzaakte.

Hierover volgde een lange discussie.

Volgens inlichting van den heer Moll bleek het dat de sloot aan de municipaliteit behoorde.

Besloten het aan de straat-commissie op te dragen en ook de menschen kennis te geven dat zij de heining zullen verwijderen en de sloot in orde brengen.

DE WATERWAGEN.

De discussie omtrent den waterwagen werd voortgezet.

De voorzitter las een brief van den inspekteur van Johannesburg, meldende dat de wagens hem op Johannesburg geleverd £112 elk kosten.

De heer Louw zou gaarne zien dat de municipale karren gemaakt worden geschikt voor één trekdier, in plaats van twee, en gaf dus aan de hand dat men één kar zou krijgen.

De heer Brink wou dat zoo er kosten werden gemaakt, men dadelijk een goeden wagen zou krijgen.

Eindelijk werd besloten de zaak in handen van de straat-commissie te laten voor verder onderzoek.

AANZOEKEN.

Aanzoek werd gedaan door den heer J. R. Louw, voor het leggen van een halve duim pijp naar zijn eigendom aan de Gymnasiumstraat, ook om een pijp naar zijn bezigheid en die van den heer Starke te leggen, om voor zichzelf 700 gallons en voor den heer Starke 500 gallons water te krijgen. Toegestaan.

Brief gelezen van den heer D. J. A. van der Spuy, agent voor den heer A. K. W. Zimmerman, klagende over den toestand van de sloot aan het ondereinde van Marktstraat, en meldende dat zoo de municipaliteit de sloot overdekte tot op de scheiding, hij het voor zijn huis zou toemaken.

Verwezen naar de straat-commissie voor rapport op de volgende vergadering.

Gelezen brief van den heer Charles Hopkins vragende de municipaliteit zekere verspoelingen op Zeederbergplein recht te maken. Besloten het plein in orde te stellen.

De heer G. J. Malherbe deed aanzoek om twee steenovens uit te branden op dezelfde plaats als de vorige. Toegestaan.

PLANNEN.

De volgende plannen voor bouw van huizen werden ter tafel gelegd:

Twee plannen van den heer Steijn, een plan van den heer Sept. de Villiers, twee plannen van den heer H. Silbert, een van den heer Rocco de Villiers. Allen naar de commissie van algemeene bezigheid verwezen.

EEN SLUIS.

De heer Jan Weis was gewillig een houten sluis daar te stellen.

De voorzitter zeide dat men moest wachten tot dat het werk klaar was, en dan kon de straat-commissie gaan onderzoek doen voor rapport.

RAPPORT.

Het rapport van den gezondheids-inspekteur werd gelezen, meldende dat hij de plaatsen van alle slachters, bakkers en ook alle huizen met enkele uitzonderingen in goeden staat vond, en verder maakte hij eenige aanmerkingen omtrent eenige straten die reeds door den raad afgehandeld waren.

EEN SLOOT.

De voorzitter wenschte de aandacht van de vergadering te bepalen bij de sloot tusschen den heer J. Minnaar en dr. Hoffman. Hij zeide dat de sloot behoort toegemaakt te worden.

Na eenige discussie werd de zaak aan de straat-commissie opgedragen voor onderzoek.

VERGADERING.

Besloten eene vergadering van resident-huisbouders te houden ten einde eenige belangrijke zaken voor te leggen en te bespreken.

KLACHTEN.

De heer Malan zeide dat een wagen van den heer A. Hauptfleisch een van de jonge eikeboomen bij de Noorder Paarl kerk afgereden had. Besloten den heer Hauptfleisch met een pond te beboeten.

Verder vroeg de heer Malan of de heer Van Blerk aanzoek gemaakt had om zijn huis te veranderen. Verwezen naar de commissie van algemeene bezigheid voor onderzoek.

Hiermede was de bezigheid afgeloopen en men ging uiteen.

Een waardige patriarch

De dag van 31 October werd door menigeen onzer reikhalzend tegemoet gezien. Er heerschte de grootste spanning in de dagen die onmiddellijk voorafgaan, want op dien gedenkwaardigen dag, is het immers waarop onze oude vader in Israël, de weled. heer Willem Stephanus Malherbe sen., van Klein Drakenstein, het levenslicht zag. Wel, die lang verwachte en heugelijke dag brak dus eindelijk aan, de zon die als een bruidegom uit zijn slaapkamer te voorschijn kwam, bescheen een onbewolkt lichtruim, de boomen des wouds getooid met liefelijk groen, de bloemen des velds met hare welriekende geuren, het getjilp der vogelen en het zachte gekoer der tortelduif, ja, de geheele natuur, scheen bestemd om met alle luister dien dag te begroeten, en samen met ons den grooten Schepper van 't heelal te roemen en te prijzen voor zijn trouwe en lieflijke leiding al de dagen van onzen feestgenoot.

De held van den dag werd geboren in het jaar 1803, en zeer opvallend is het, dat bij, volgens den Psalmist, "de dagen onzer vaderen te boven is gegaan"; en daar staat hij nu als een levend monument van de sparende liefde en goedertierendheden zijns hemelschen Vaders in Christus.

Het laat zich zeker niet beschrijven, bij het aanschouwen van al deze weldaden, wat er in het hart van onzen waardigen vriend op dien dag moet opgeweld hebben, ja, hij kan niets anders dan met den Godsman Jacob uitroepen: "Ik ben geringer dan al deze weldadigheid en trouw, die gij aan uwe knecht hebt bewezen, want met mijne staf ben ik over deze Jordaan gegaan, en nu ben ik tot twee heiren geworden". Immers zijn uit hem voortgesproten 7 kinderen, die in leven zijn, 53 kleinkinderen en 68 achterkleinkinderen.

Zeer merkwaardig is het en haast ongeloofelijk dat hij nooit ernstig krank was, slechts eens ongesteld voor eenige uren, lijdende aan maagcholera, en geniet nog steeds volkomen gezondheid. Zijn geestvermogens zijn nog helder en men kan zich menig uur in zijn gezellig verkeer met vrienden verlustigen. Hij is zeer luimig en opgeruimd van aard en men gevoelt dadelijk, met de eerste kennismaking, de warmste liefde en hartelijkheid waarmee onze vaderen waren bezield.

Natuurlijk was er een groote schare rondom den feestdisch gezeten om dien luistervollen dag te herdenken, en men kon op alle aangezichten lezen hartelijke vrolijkheid en diep verschuldigde dankbaarheid aan hunnen Verbonds God.

Onze innige bede is, dat de overige dagen, die onze waardige vriend hier nog als pelgrim moet doormaken, mogen zijn in de allernauwste vereeniging met zijnen Zaligmaker, en wanneer hij op zijn legersponde wordt neergelegd om tot de assche zijner vaderen te worden verzameld, hij met den Godsman Jacob mag uitroepen "Op uwe zaligheid wacht ik o Heer."

JONATHAN.

Afdeelingsraad Hopetown.

NOTULEN VAN VERGADERING GEHOUDEN 12 OCTOBER 1897.

Tegenwoordig de heeren A. Mynhardt (voorzitter), P. J. van Coller, B. C. Pretorius en C. L. Badenhorst.

Weg Hopetown naar Oranjerivier static.—De volgende tenders werden ontvangen om den weg voor een jaar te repareeren.

D. J. Nelson, borg J. Willis £45.

I. S. J. Marais jr., borg T. S. J. Marais sr. £29.

Tender van den heer J. S. J. Marais werd aangenomen, contrakt te beginnen van den tijd dat inspekteur den weg goedkeurt.

De heer Van Collor stelde voor volgens kennisgeving van motie op vorige vergadering, dat alle schutverkoopingen in de toekomst te Hopetown en Strijdenberg gehouden worden. Daar niemand secondeerde werd de motie verworpen.

Petitie gelezen, vragende den raad de schutverkoopingen te Vrouwpan en Welgevonden te laten blijven als voorheen.

Brief gelezen van secretaris van tak no. 3, Zuid-Middenveld, van den Afrikaner Bond, vragende van den raad om schutverkoopingen te Hopetown te houden.

Voorstel C L. Badenhorst—B. C. Pretorius: Dat alle schutverkoopingen in dit distrikt gehouden worden op de dorpen Hopetown en Strijdenburg, welke schutten de naaste zijn aan de respectieve dorpen, met de uitzondering van de schutten Welgevonden en Vrouwpan, dewelke zullen blijven zooals voorheen. Dezelve te beginnen van 1898. Aangenomen.

Besloten een penny in het £ te leggen op alle vaste eigendommen te Strijdenburg als een dorpsbestuur-belasting.

Brief gelezen van den onder-kolonialen secretaris met betrekking tot de Strijdenburg dorpsbestuur belasting, gecollecteerd in 1896. Besloten dat door den heer Meiring brief van explanatie aan hem gezonden wordt.

Petitie gelezen om de hondenbelasting weg te nemen. Besloten over te staan tot volgende vergadering.

De volgende rekeningen werden gelast uitbetaald te worden, zijnde: G. D. le Roux £6 9s 8d, J. M. Steyn £6 13s 4d en D. G. G de Jager £3 7s 10½d.

Besloten dat de secretaris de noodige stappen nemen zal om de omheiningswet te proklameeren in wijken "de Hoop" en "de Hoek" volgens petities.

Besloten dat de secretaris de noodige stappen nemen zal om de volgende wegen te laten sluiten: weg van Krankuil-statie naar het hek van Witpan en den weg van Strijdenburg over de pan te Brakpan I tot aan de lijn tusschen Brakpan en Brakpan II te laten verleggen met een weg van Strijdenburg over Brakpan I tot aan het woonhuis op Brakpan II, en dat met betrekking tot het sluiten van den weg van Karreekloof door de kampen van de heeren H. J. van Wijk en H. J. van Wijk H.zoon, van Karree dam naar de plaats Slingerspan, dezelve overstaan zal tot de volgende vergadering.

De heer Van Coller gaf kennis dat hij bij de volgende vergadering een motie zal voorbrengen dat een kennisgeving in de gouvernements courant geplaatst zal worden om de laatste valuatie rol wederom in overweging te brengen om zekere "clerical" fouten door den waardeerder gemaakt, recht te maken.

Besloten op motie C. Badenhorst—B. C. Pretorius, dat kennis gegeven wordt aan P. J. Gildenhuis en borg, dat indien wegen onder hun contrakt niet recht gemaakt worden, de raad het zal doen op hunne kosten.

Brief gelezen van C. J. Badenhorst jr., vragende uitstel tot andere maand om hondenbelasting, door hem gecollecteerd, in te betalen. Uitstel gegeven.

Brief gelezen van den heer P. J. de Villiers, bedankende als schutmeester te Karreeboschpan. Dezelve werd aangenomen.

Een ware geschiedenis van een Afrikaanschen boer.

Te Ondermoordsdrift, in het distrikt Somerset Oost, woont de heer S. A. Louw, een heer die nu goed op jaren is, ofschoon hij toch nog zijn besigheid als boer aanhoudt. De heer Louw heeft een naam verworven van een zeer gezellig en goedgehumeurd man te zijn, en het is dus niet te verwonderen dat een verslaggever van de *Somerset Budget*, die een bezoek bracht aan den heer Louw, om inlichtingen in te winnen, allervriendelijkst ontvangen werd.

"Ik meen, mijnheer Louw, dat u heel veel voordeel hebt behaald, door het gebruik van dr. Williams' Pink Pills for Pale People?" "Ja," antwoordde de heer Louw dadelijk, op vrolijke en hartelijke wijze, "sedert langen tijd leed ik zware pijn op de borst, en neuralgia in het gezicht en in het tandvleesch. Die pijn viel zoo hevig en voortdurend aan dat het me toescheen alsof het leven me een last was. Ik beproefde herhaaldelijk verscheidene doktoren, maar zonder het verlangde gevolg. Ik kreeg geen verlichting en werkelijk begon ik er aan te wanhopen, ooit gezond te worden, en dikwijls dacht ik dat de dood een welkome verlichting zou zijn." "Wat deed u besluiten mijnheer Louw, dr. Williams' Pink Pills te gebruiken?" "Wel, een vriend die heel veel baat bij haar gebruik had gevonden, had ze me aanbevolen. Dat was laatstleden Februari. Ik kocht dadelijk een bottel en bevond dat ze me heel veel goed deden, dus schafte ik me er nog wat van aan, en na het gebruik daarvan was ik geheel genezen. De pijn had mij geheel en al verlaten, en ik gevoel me zoo wel en opgeruimd als elk gezond man. Ik gevoel me opgeruimder, en heb goede eetlust. Ik heb een nicht," voegde de heer Louw er bij, "die erg leed aan neuralgia en hoofdpijn, maar die nu door dr. Williams' Pink Pills geheel en al genezen is." "Kunt u dan," vroeg onze verslaggever, "ze in vertrouwen het publiek aanbevelen? Is u eenig geval bekend, waar genezing door uwe aanbeveling plaats vond?" "Ja, ik gaf eenige der pillen aan mevr. Jansen, een dame in het distrikt Graaff-Reinet woonachtig, die even als ik jaren lang geleden had, en zij genas geheel en al." Na den heer Louw voor de inlichting bedankt te hebben, vertrok de verslaggever van de *Budget*. Hier hebben wij nu weer eene verklaring van de genezing van niet minder dan drie personen, om nog verder de wondervolle waarde van dr. Williams' Pink Pills for Pale People te bewijzen. Deze pillen zijn onfeilbaar bij het genezen van rheumatisme, heupjicht, ruggegraatjicht en neuralgia, zij genezen bepaaldelijk slechte spijsvertering of dyspepsia, verzwakking, leverkwalen, tering of uiterende ziekten, hoofdpijn, St. Vitusdans, gedeeltelijke verlamming, kliergezwellen, eczema, enz. en zijn een specifiek middel tegen ongeregeldheden, anaemia, en alle vrouwelijke kwalen. Worden verkocht door alle handelaars, of verzonden door dr. Williams' Medicijnen Co., zes bottels postvrij voor 17s. Mannen ter neergedrukt door overwerk of uitspattingen worden door haar gebruik hersteld. (Adv.)

STELLENBOSCH.

MUNICIPALITEIT.

VERGADERING GEHOUDEN OP 2 NOVEMBER 1897.

Tegenwoordig de voorzitter, de heer P. Bosman, en leden J. J. P. du Toit, W v. Blommestein en J. W. H. Fick.

De notulen van de gewone vergadering gehouden op 19 October 1897 werden gelezen en goedgekeurd.

De voorzitter rapporteerde dat de heer Willem Bosman zekere municipaal erf op den hoek van Bird- en Banhoekstraat heeft gekocht voor de som van £100 sterling onder dezelfde voorwaarden als de anderen reeds verkocht. De raad nam genoegen hierin, en besloot den voorzitter te volmachtigen de procuratie tot het doen van transport aan den heer W. Bosman te teekenen ten behoeve van de commissarissen.

Gelezen het opzichters rapport.

Gerapporteerd, dat er vuil langs Dorpstraat legt; ook dat de gebrokene lamp en lamppaal tegenover de woning van den heer W. Krige, nog niet verwijderd is.

Besloten dat de opzichter dadelijk het vuil en de gezegde paal moet laten verwijderen.

Gerapporteerd dat de opzichter zekeren jongen boom, behoorende aan de municipaliteit, op privaat eigendom van den heer Beyers had geplant op kosten van de municipaliteit. De raad besloot dat de opzichter gezegden boom op zijn eigen kosten moet laten uithalen en op municipalen grond moet verplanten.

Verder besloten dat voortaan de opzichter geregeld zijn instructies van den secretaris moet krijgen, wat aanbetreft werk te worden gedaan door de bandieten, enz.!

Gerapporteerd dat de watersloot van den heer Jaap Davidse niet diep genoeg is, waardoor schade veroorzaakt wordt aan het eigendom van den heer Hahn. Besloten Davidse kennis te geven dat hij gezegde sloot dadelijk ten minste 18 duim dieper moet laten maken, onder goedkeuring van den opzichter.

Besloten dat de secretaris den heer J. D. Krige kennis moet geven de turkschvijgen heining langs den wandelweg naar Bosman's crossing te laten wegnemen.

Gerapporteerd dat de heer Thomas een stoep heeft gebouwd voor zijn woning in Andringastraat zonder verlof van den raad zooals vereischt. Besloten den heer Thomas kennis te geven, dat hij geen recht had sulks te doen, en dat gezegde stoep alleenlijk kan gelaten worden, gedurende de goedkeuring van den raad.

De contracteur, de heer De Villiers, verzocht door den raad toegelaten te worden een zeker kwantiteit gruis bij den hoek van de woning van den heer J. D. Krige, voor den afdeelingsraad weg, te kunnen plaatsen. De raad gaf hem te kennen, dat hij zulks kon doen onder de verstandhouding, dat hij het gruis, bestemd voor de municipaliteit, afzonderlijk moet houden.

De volgende brieven werden gelezen:

1. Een brief van den heer Paul Roux, verzoekende toegelaten te worden een brugje over de municipale sloot voor zijn woning in Dorpstraat (onlangs gekocht van den heer Smuts) te kunnen plaatsen. De raad besloot zijn verzoek toe te staan onder goedkeuring van den opzichter.

2. Een brief van den heer Shepherd verzoekende geïnformeerd te worden of het uitsluitelijk noodig is, dat hij zijn bouwplan ter goedkeuring van den raad moet voorleggen, voordat hij begint te bouwen, aangezien hij omtrent 500 voet van de publieke straat af gaat bouwen. De secretaris rapporteerde dat hij den heer Shepherd had geantwoord dat volgens de municipale regulaties, hij niet vindt het noodig is, om eerst zijn bouwplan voor te leggen, onder de omstandigheden. De raad keurde de handelwijze van den secretaris goed.

3. Een brief van den heer V. d. Riet, secretaris van de Victoria athletic club, verzoekende toegelaten te worden om den publieken weg naar het station te gebruiken voor de bicycle race op Woensdag, 3 November, in verband met de sports te worden gehouden op Zaterdag, 6 November, ook om op dien dag de publieke straten leidende naar het theologisch plein te kunnen sluiten als voorheen. Besloten aan zijn verzoek in beide gevallen te voldoen onder voorwaarde, dat de club met de "bicycle race" zorg zal dragen, ten einde ongelukken te voorkomen, en ook verantwoordelijk zal zijn voor eenige schade of ongelukken die er mochten gebeuren.

4. Een brief van procureur Cluver ten behoeve van den heer J. C. Geyer, meldende dat zekeren eikenboom voor zijn woning in Marktstraat zijn gebouw benadeelt, en verzoekende gezegden boom te laten verwijderen. Besloten dat de werkende commissie inspektie zal houden met recht om te handelen.

5. Een brief van den heer C. T. Berens, verzoekende toegelaten te worden om zijn waterleiding te kunnen verleggen, d.w.z. eene nieuwe leiding van een andere plaats uit de hoofdpijp aan te leggen, in plaats van zijne oude leiding. De raad besloot zijn verzoek toe te staan onder goedkeuring en toezicht van den opzichter, en op zijn eigen kosten.

6. Een brief van den heer J. G. Thomas, den raad verzoekende hem toe te laten de municipale sloot voor zijn winkel in Kerkstraat te laten overdekken; ook klagende dat de wortels van zekeren eikenboom voor zijn deur zijn stoep beschadigen. Besloten den heer Thomas te melden dat hij pijpen van 12 duim in doorsnede kan leggen, op dezelfde voorwaarden als toegekend aan den heer Boyes, namelijk dat roosters moeten gelaten worden ter afleiding van het regenwater, en gedurende de goedkeuring van den raad. Verder wat betreft de boomwortels, kan aan zijn verzoek niet worden voldaan.

De volgende rekeningen werden voorgelegd en den secretaris geauthoriseerd deselve te betalen:—

Een rekening van Viret Bros, £2 17s. 1d.

Politie-contributie, voor kwartaal eindigende 31 Dec. 1897, £54 19s. 4d.

Gerapporteerd door de secretaris, dat er geene objecties zijn ingekomen tegen den verkoop van opene municipale erven in de vlakte. Besloten dat de secretaris landmeter Tindall zal verzoeken gezegde erven op te meten en een plan te maken, ten einde het op te zenden naar de regeering ter goedkeuring.

Gerapporteerd dat de heer A. Faure zekere denneboomen, behoorende aan de municipaliteit, heeft afgekapt en nog aan het afkappen is. Besloten dat de secretaris aan den heer Faure moet melden dat, daar de raad hem reeds kennis heeft gegeven dat gezegde boomen aan de municipaliteit behooren, zoo zal de raad den grond laten opmeten en, indien bevonden dat de boomen aan de municipaliteit behooren, zal hij ten strengste beboet worden, en £2 moeten betalen voor elken boom door hem afgekapt; ook zal hij de kosten voor de opmeting moeten betalen.

Gerapporteerd dat verschillende ingezetenen verzocht hebben of de raad niet iets aan de zaak van het dure vleesch kan doen, ten einde den prijs verminderd te krijgen, daar op andere plaatsen nog voor 6d. per pond geslacht wordt. De raad beschouwde dat, daar deze zaak het publiek aangaat, het best zou zijn, het publiek hieromtrent bijeen te roepen.

AANDEELENMARKT.

JOHANNESBURG.

3 Nov.—(Per telegraaf.)—Markt geregeld. Verkoopen:—Balmoral 24s 3d, Buffels 15s, Benoni 27s 6d, Cons'd Main Reef 22s 3d, East Rands 91s 6d, Comets 57s 9d, Rand Nigel 19s, Yorks 10s 9d, Charters 65s.

SCHEEPVAARTBERICHTEN.

KAAPSTAD.

AANGEKOMEN.

Nov. 2—Fort Salisbury, van Londen.
2—Atlantic, van Sundswall.
2—Greek, van de kusthavens.
2—Graetans Castlebons, van Clyde.

VERTROKKEN.

Nov. 2—Nautilus, naar Port Nolloth.
3—Doune Castle, naar kusthavens.
3—Mailboot Mexican, naar Engeland.

LONDEN.

1 Nov.—(Per telegraaf.)—De Scot is heden te 10 v.m. bij Madeira aangekomen. De Arab arriveerde heden te 1 n.m. in Southampton.

DE RAADGEVING VAN EEN BUURMAN.—Ds. G. R. Keet, Predikant der N. G. Kerk, Wepener, schrijft, d.d. 28 Augustus: "Met genoegen verklaar ik dat toen ik onlangs met pijn in de maag gekweld was, ik Chamberlain's Buikpijn, Cholera en Buikloop Geneesmiddel gebruikte, op aanbeveling van een nabuur, en ik vond het zeer afdoend." Een ieder die Chamberlain's Buikpijn, Cholera en Buikloop Geneesmiddel gebruikt legt dezelfde verklaring af. Dit kostbaar medicijn is te koop bij alle winkeliers. [*Advertentie.*]

[ZIE BIJVOEGSEL.

Malmesbury Afdeelingsraad.

KENNISGEVING.

OVEREENKOMSTIG sectie 207 subsectie 2, deel I. van akte 40 van 1889.—

Geschiedt hiermede kennisgeving, dat het voornemen van den Malmesmesbury Afdeelingsraad, met toestemming van Z. Exc. den Gouverneur, is, eene gedeelte der Kalabaskraal uitspanning waarover het beheer heeft, te verhuren, de grootte van één Morgen met eene beperkte recht tot grazen over het overige niet te boven gaande, onderworpen aan conditiën voor het in orde houden der gebouwen tot accomodatie van reizigers, voor het in orde houden der Dammen, voor het uitroeien van klits-kruid of schadelijke planten of anderzins op goedkeuring van Z. Exc. den Gouverneur, voor een tijdperk van 5 jaren, dateerende van af den 9 den dag van Januari 1898.

Alle objecties tegen bovengenoemde handelwijze moeten den ondergeteekende worden toegezonden op of vóór den 14den dag van November 1897.

Op last,

A. L. BRODZIAK,
Secretaris.

Malmesbury,
18 October 1897.

Aan Onderwijzers.

APPLICATIES voor Eerste Assistent aan de Noorder Paarl School, vergezeld van Certificaten en getuigschriften van bekwaamheid enz., zullen worden ingewacht door den ondergeteekende tot op den 17den November.

Kennis van timmermanswerk en Tonic Solfa eene aanbeveling doch geen vereischte.

Werkzaamheden te beginnen na de Kerstvacantie.

Salaris £120 per jaar.

Ds. A. MOORREES,
Paarl.

Hoofdonderwijzer Benoodigd

TE

"De Hoop," derde- klas School, Robertson.

APPLICATIES voor deze betrekking vergezeld van gecertificeerde copyen van de vereischte getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, van de laatste schoolcommissie of Predikant waar applicant werkzaam was, alsmede van lidmaatschap eener Protestantsche Kerk, zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot 17 November, 1897.

Werkzaamheden te beginnen onmiddelijk na de Kerstmis vacantie.

Salaris £90 per jaar benevens vrije logies.

Een ongehuwd persoon zal de voorkeur hebben.

E. J. BRUWER,
Secr. Sch. Com.
"De Hoop,"
Robertson.

BENOODIGD.

EENE Assistente aan de gesubsidieerde school te Heidelberg Z.A.R. Salaris £130 stg. per jaar.

Alsook een Onderwijzer voor een buiten school te Rietfontein, dist. Heidelberg, wijk Hoogeveld. Salaris £120 per jaar met vrije logies (ongehuwd persoon gewenscht). Dames kunnen ook applicatie maken.

Applicaties met de nodige certificaten van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, alsook van lidmaatschap eener Protestansche Kerk, zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot 25 December, e.k.

Werkzaamheden te beginnen met het Januari kwartaal.

Applicanten met Koloniale en Vrijstaatsche certificaten moeten gewillig zijn het aanvullingsexamen af te leggen.

R. P. UECKERMANN,
Secr. Sch. Com.
Heidelberg, Z.A.R.
P.O. Bus 37

APPLICATIES

VOOR eene assistente voor de publieke school te Florida, Witwatersrand, zullen door den ondergeteekende worden ingewacht tot 13 November, 1897. Applicaties moeten vergezeld gaan van de bij de Wet vereischte certificaten en de getuigschriften van goed zedelijk gedrag en lidmaatschap van een Protestantsche Kerk. Buitenlandsche onderwijzers zullen zich aan een aanvullingsexamen moeten onderwerpen. Werkzaamheden te beginnen op 22sten November, 1897.

Salaris £144 per jaar, met uitzicht van verhooging. Billijke reiskosten zullen vergoed worden.

H. P. C. ZWANEPOEL,
Sec. Sch. Com.

Florida, Z.A.R.,
20 October, 1897.

DE KOLONIALE ONDERLINGE LEVENS

VERZEKERINGS MAATSCHAPPIJ, BEPERKT,

Kantoren: Adderley - Straat, Kaapstad.

VORUITGANG DER MAATSCHAPPIJ, 1873 TOT 1896:

FONDS. Datum.	Bedrag.	NIEUWE ZAKEN. Tijdperk.	Som Verzekerd
31st Maart, 1875	£2,864		
31st Maart, 1880	108,551		
31st Maart, 1885	471,353	12 jaren geeindigd 31 Maart 1886 ...	£9,116,611
31st December, 1890	1,196,414	10½ jaren, geeindigd 31 December 1896	13,959,009
31st December, 1896	2,040,972		

HET TOTAAL VAN NIEUWE ZAKEN.

Sedert de stichting der Maatschappij is meer dan

DRIE- EN- TWINTIG MILLIOEN STERLING

(£23,000,000).

Zijnde gemiddeld EEN MILLIOEN voor ieder jaar van haar bestaan.

POLISSEN UITGEREIKT.	KASSA SURPLUS, 31 December 1894, in revisie gelijkstaande met over de ... ...
13,972, verzekerende £23,075,620	£450,000

BEDRAG AAN POLISHOUDERS UITBETAALD ... ... £1,732,553.

DE DEERING ZLEFBINDERS en OOGST MACHINES.

De meest verbeterde Oogstmachines in de Wereld.

DE DEERING HARVESTER COMP, van Amerika zijn nu de grootste fabrikanten van deze klas van Machines in de Wereld, en deze plaats hebben zij ingenomen door de verdienste van hunne Machines die op ROL- EN BALDRAGERS loopen, en de lichtste om te trekken, zoowel als de sterkste, lichtste en duurzaamste in de markt zijn.

De DEERING HARVESTER COMP, zijn ook de grootste fabrikanten van Bindgaren, zij leveren ieder jaar uit hun eigen werkplaats 15,000 ton.

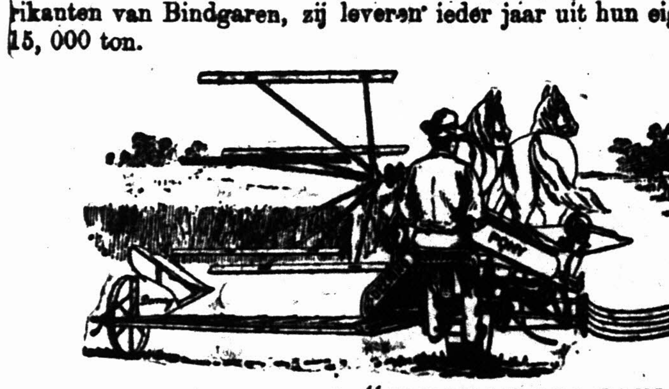

DE DEERING "PONY" MACHINE,

hierboven afgebeeld, heeft een snede van 6 vt., en staat op **Rol- en Baldragers**, die **Wrijving voorkomen, Uitslijten voorkomen Reparatiekosten uitsparen**, aan de **Machines Duurzaamheid Kracht** en **Vlugheid** geven en ze stil en zuinig in het werk maken. De Deering "PONY" Bindmachine, met **Rol- en Baldragers**, is de uitkomst van de ondervinding en arbeid van 20 jaren, en heeft reeds getoond de "Koningin van het Oogst Veld" te zijn.

Eenige der voornaamste trekken van hare betere kwaliteit zijn:—

1. **Rol- en Baldragers**, die haar de lichtste Bindmachine in de Wereld maken die getrokken wordt.
2. **Elevator Verlenging**, die het einde open of gesloten maakt, om er naar wensch Lang of KortGraan mee te behandelen
3. **Verbeterde Garenwinder en Snij Apparaat**, dat in staat stelt om dichter te snijden dan eenige andere machine, en kort of neder geslagen graan op te garen, dat andere Binders zouden verliezen.
4. **Bind Apparaat**, dat eene dichte ronde schoof van eenige verlangde grootte maakt, minder touw gebruikende dan eenige competeerende Machine.
5. **Lage Stand en het middelpunt van zwaartekracht** dicht bij den grond, waardoor de machine met goed gevolg gebruikt kan worden op de Helling van Steile Heuvels.

De DEERING HARVESTER COMP, gebruikt 3000 man in hunne Werkplaatsen, die 51 akkers grond beslaan, en kunnen, voor iedere minuut dat er gewerkt wordt, eene Oogst Machine leveren, behalve 15,000 ton Bindgaren per jaar.

Schrijf om geïllustreerde Catalogus en Prijslijst, en zie de Deering Machines, die op Rol- en Baldragers loopen, alvorens eenige andere te koopen. Boeren en anderen behoorden ook te vragen om Deering Bindgaren, en te zorgen dat zij het krijgen.

EENIGE AGENTEN VOOR ZUID-AFRIKA:

LLOYDS EN COMPAGNIE,
40, BURGSTRAAT, KAAPSTAD.

WATER PIJPEN

PRIJZEN ZIJN AANMERKELIJK VERMINDERD.

Boeren worden uitgenoodigd te

SCHRIJVEN OM ONZE PRIJZEN

GEO. FINDLAY & CO.,

GRAVE-STRAAT, KAAPSTAD.

ATTENTIE S.V.P.

Wij bieden nu aan Brandram's Wereldberoemde Bloem van Zwavel, onovertreftbaar door eenig ander fabrikaat.

Speciaal No. 2 Hooi Press Machines (Hand kracht), met kist 3½ x 2½ voeten, levers aan beide zijden.

Walter Woods Maai Machines en Zelf Binders, met extra toebehooren.

Tegen de allerlaagste Markt- prijzen.

MEN VERVOEGE ZICH BIJ

MOLL EN COY,

DIREKTE IMPORTEURS,

PAARL.

Kennisgeving aan allen wine het moge Aangaan

DE ondergeteekende wenscht zijne vele klanten te danken voor de ondersteuning hem gedurende de laatste 3 jaren gegeven en wenscht hun en het algemeen publiek te melden dat hij nu een ruimer plek heeft betrokken en vertrouwt hun gunst als in het verledene te erlangen.

JAC. HEINEMANN.

KENNISGEVING.

IN verband met bovenstaande advertentie wenscht J. Heinemann het publiek te informeeren dat de zaak in vervolg gedreven zal worden onder den stijl of firma,

HEINEMANN, MILLER & Co.,
Bouwmeesters en Contracteurs,
Lady Grey Straat
Paarl.

Alle bouw- en timmerwerk aan de firma toevertrouwd zal met alle spoed uitgevoerd worden. Goed werk gewaarborgd. Verandas en balkons een specialiteit.

De firma heeft altoos het volgende gereed voor dadelijk gebruik: Vensterramen, Deuren (alle grootte) enz., enz. **Bouwmateriaal** wordt ook verschaft.

Bestellingen voor graniet voor bouwdoeleinden worden genomen.

Telegrafisch Adres: "HEINEMANN."
Postkantoor Adres: PAARL.

KENNISGEVING.

AAN het geeerd Publiek van de Paarl en omliggende Distrikten wordt hiermede bekend gemaakt door de ondergeteekenden, dat wij in staat gesteld zijn om alle timmer- en bouwwerk aan ons toevertrouwd, met allen spoed en stiptheid uit te voeren; zoodoende zullen wij de ondersteuning van het Publiek van de Paarl en omstreken zeer op prijs stellen. De bezigheid zal voortgezet worden onder den stijl

DU TOIT, SMIT EN CO.,
Bouwmeesters en Contrakteurs,
Adres. { P.O. "WINDMILL,"
Achter Paarl.

HET

BRITSCHE EN BUITENLANDSCHE BIJBEL GENOOTSCHAP,

HEEFT PAS

36 Additioneele Kisten Bijbels en Testamenten verzonden,

SCHRIFTEN IN HET

Hollandsch, Engelsch en Kaffersch.

Van verschillende Grootte, Druk en Band

Prijzen wonderlijk goedkoop aan het

HOOFD BIJBEL DEPOT,
Groenemarktplein,
KAAPSTAD.

Bezoekers worden uitgenoodigd om den grooten voorraad te komen zien en inspekteeren.

Prijs-lijsten vrij per post.

EERW. L. NUTTALL,
Secretaris.

AAN DE

WelEerw. Heeren der Ned. Geref. Kerk Synode.

VOOR dat gij uit Kaapstad vertrekt, vergeet alsublieft niet onze muziek- instrumenten te komen bezichtigen.

Wij hebben onze bezigheid (vroeger in Adderley Straat) nu op het Groenemarkt-plein, en vertoonen **Harmoniums**, tegen £12. **Pianos**, tegen £40, **Amerikaansche Orgels**, tegen £20, en alle andere **muziek- instrumenten.**

Muziek Liederen en Stukken tegen *TREPPENCE* per stuk.

BYRNE & Co.,
Groenemarktplein.

N.B.—Wij staan een disconto van 10 percent af gedurende de zitting der Synode.

ALGEMEENE

EEN kompleet set Jubilee (1887) muntstukken; alsook, een Burger Pond (1874) in goede conditie—A. SPOLANDER EN Co., Darling Straat.

BAZAAR.

DE 39ste jaarlijksche Bazaar van het Zusters Werk Gezelschap "UW KONINKRIJK KOME," ten behoeve van het zending fonds der Ned. Geref. Kerk, zal worden gehouden

OP VRIJDAG, DEN 5den NOVEMBER, 1897,

IN DE GOOD HOPE HALL.

Open in den morgen van ½ 11 tot 6 n.m., en van 7 tot 10 's avonds. Hoender Kerrie en Sassaties ½ 1 tot 2 in het banket salon, terzijde van de Hall.

Bijdragen in Levende Have, enz., zullen met dank worden ontvangen door Mevr. Kotze, Zee Punt; Mevr. Steytler, Mouille Punt; Mevr. Roome, Faure Straat, en Mevr. De Beer, Woodstock.

Toegang: Vrij gedurende den dag, Een Shilling in den avond; Kinderen, Halfprijs.

CUNNINGHAM & CORTESE,

IMPORTEURS VAN GAS- STOOM- EN OLIE-ENGINES.

GENERALE INGENIEURS

IJZERSMEDEN ENZ., ENZ.

Reparatie en bewerking van alle soorten IJzer- Brass- en Koperwerk ondernomen.

45, KORTEMARKT - STRAAT,
KAAPSTAD.

KLEIN EN NAUWKEURIG WERK EEN SPECIALITEIT.

[illegible]

Nederlandsche Zuid-Afrikaansche

SPOORWEGMAATSCAHPPIJ.

Kortste en Goedkoopste Route voor Reizigers en Goederen van de Zee naar Johannesburg, Pretoria en andere plaatsen in de Transvaal.

Dagelijksche personendienst van Lourenco Marques (Delagobaal) in 24 uren naar Johannesburg en 21 uur naar Pretoria.

Tarief voor Reizigers naar Johannesburg £4 17s.—en £3 17s

„ „ „ „ Pretoria £4 5s. 6d.—en £3 4s

Dagelijksche personendienst van Durban (Natal) naar Johannesburg, Pretoria en andere plaatsen in de Transvaal en Oranje Vrijstaat.

ONDERWIJZER BENOODIGD.

Een Assistent (een Heer) benoodigd voor de Gouvernements School te Wepener.

APPLICATIES voor bovengenoemde betrekking vergezeld van de bij de Wet vereischte certificaten en getuigschriften van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag, en lidmaatschap eener Protestant-Kerk, alsook van de laatste schoolcommissie, zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot den 9den December 1897.

Werkzaamheden te beginnen op den 12den Januari 1898.

Salaris £135 per jaar. Iemand geoefend in zangkunst en in instrumenteel muziek zal de voorkeur hebben.

Billijke reiskosten gestaafd door kwitanties zullen vergoed worden. Melding moet gemaakt worden van ouderdom en ondervinding in het vak opgedaan.

N.B.—De geslaagde applicant moet zich voorzien van een onderwijzers 2de klas spoorweg certificaat om tegen half prijs te reizen.

H. A. BECKER, M.B.,
Voorz. Sch. Com.

Wepener, 16 October 1897.

ONDERWIJZERES

(ALS DERDE ASSISTENT)

BENOODIGD

Om Onderwijs te geven in Kindergarten voor de Gouvernements School te Wepener.

APPLICATIES voor bovengenoemde betrekking vergezeld van de bij de Wet vereischte certifikaten en getuigschriften van bekwaamheid goed zedelijk gedrag en lidmaatschap eener Protestantsche Kerk, alsook van de laatste school commissie, zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot den 9den December 1897.

Werkzaamheden te beginnen op den 12den Januari 1898.

Salaris £120 per jaar.

Applicanten moeten ook geoefend zijn in het Hollandsch, en zullen onderwijs geven in Kindergarten zoowel als in andere vakken.

Billijke reiskosten gestaafd door kwitanties zullen vergoed worden. Melding moet gemaakt worden van ouderdom en ondervinding in het vak opgedaan.

N.B.—De geslaagde applicant moet zich voorzien van een onderwijzers 2de klas spoorweg certificaat om tegen half prijs te reizen.

HENRY A. BECKER, M.B.,
Voorz. distrikt Sch. Com.

Wepener, 18 October, 1897.

Onderwijzeres.

AAN de Publieke School te Ermelo, Z.A.R. wordt tegen 1 Januari a.s. eene Onderwijzeres gevraagd. Grondig kennis der Engelsche taal vereischt; handwerk eene aanbeveling.

Salaris naar bekwaamheid.

Applicaties met certificaten en getuigschriften in te zenden vóór 20 NOVEMBER a.s. bij ondergeteekende.

S. MANTEL,
Hoofd der School

BENOODIGD.

APPLICATIES voor de betrekking van Assistent Onderwijzer in de Publieke School te Krugersdorp, Z.A.R. Men zende de noodige stukken aan den ondergeteekende, vóór 18 December 1897. Werkzaamheden te worden aanvaard na de December vacantie.

Applicanten in bezit van alleen Buitenlandsche Certifikaten zullen zich moeten verbinden het hier te lande vereischte aanvullingsexamen der 3de klasse af te leggen. Bekwaamheid om zang-onderwijs te geven zal éene aanbeveling zijn.

Salaris £180 per annum.

JNO. SMEER,
Secr. der Sch. Com.

Krugersdorp, 22 Oct., 1897.

Tweede Assistent (een Heer) Benoodigd voor de Gouvernements School te Zastron, dist. Rouxville.

APPLICATIES voor bovengenoemde betrekking vergezeld van de bij de Wet vereischte getuigschriften van bekwaamheid, goed gedrag van de laatste School-commissie en Predikant waar applicant werkzaam was, en lidmaatschap eener Protestantsche Kerk, zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot op 15 December.

Werkzaamheden te beginnen op den 12 Januari, 1898.

Salaris

Billijke reiskosten, gestaafd door kwitanties, zullen vergoed worden.

N.B.—De geslaagde applicant moet zich voorzien van een onderwijzers 2de klas spoorweg certificaat om tegen half prijs te reizen.

JNO. DU PLESSIS,
Voorz. Sch. Com.

Zastron, 20 October, 1897.

VAN D. SPUY, IMMELMAN & CO.
Vandu Afslagers en Agenten
Tel. ad. Malmesbury en Paarl: "UNITY."

BENOODDIG.

EEN Onderwijzer of onderwijzeres op een plaats vier uren van Aliwal Noord, om 10 of 11 kinderen onderwijs te geven in Engelsch, Hollandsch en vier (4) in muziek (Alle deze onderwerpen worden vereischt).

Applicaties met getuigschriften van bevoegdheid en bedrag van salaris zullen ingewacht worden tot op 30sten December, 1897, door den ondergeteekende, dienst te beginnen na de Kerst- vacantie.

(J. G.) F. G. VAN AARDT,
Windvogelspruit,
Aliwal Noord.

Heeren Predikanten, Ouderlingen, en Diakenen.

OP BEZOEK aan de Kaap gedurende de zitting der Synode, worden hiermede beleefdelijk herinnerd dat de Heeren J. C. JUTA en Co., Adderleystraat thans een fraaie sorteering Hollandsche Boeken, Teksten, Schoolprijzen, enz., enz., ter verkoop hebben,

TERWIJL

hunnen voorraad Bijbels, Psalm- en Gezang-boeken thans van rijken aard is.

Een inspectie wordt gaarne verzocht.

J. C. JUTA & CO.,
Adderley- straat

Bij J. H. de BUSSY,

TE

Pretoria en Amsterdam

IS VERSCHENEN

REIZEN MET CECIL RHODES,

Door de wilde wereld van Zuid-Afrika

Naar den oorspronkelijken tekst en het Zuid-Afrikaansch Tijdschrift van 1891 en 1893 en de Engelsche uitgave onder den titel: "With Rhodes in Mashonaland, by D. C. DE WAAL, M.L.A., bewerkt door

AFRIKANUS.

Tegen den Prijs van 6 Shillings, gebonden, te bekomen bij de voornaamste Boek Handelaars in Zuid-Afrika.

KENNISGEVING.

Dr. R. KRUGER, Staats- examen Duitschland, Paarl, nabij het Stadhuis. Voorheen gedurende 5 jaren praktijk uitgeoefend in groote Duitsche Hospitalen. Specialist vrouwen- en Kinderkwalen.

De uwe
DR. R. KRUGER,
Paarl.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST

De "CASTLE MAIL" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Lijn vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., naar Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op de bepaalde tus schentijden.

Oct. 13—NORHAM CASTLE, Kapt. HARRISON
„ 27—DUNOTTAR CASTLE, Kapt. HAY

Extra Booten voor Engeland, via Las Palmas

TINTAGEL CASTLE. Kapt. RENDALL, omtrent 18 October

Voor Vracht of Passage vervoege met zich bij de Agenten van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ, (Bpkt).

UNION LIJN
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland via Madeira, om den anderen Woensdag ten 4 uur n.m., als onder aanleggende

VOOR ENGELAND.

„ 25—MEXICAN, Kapt. REYNOLDS.
Sept. 8—NORMAN (Twin Screw), Kapt. Mo
22—TARTAR, Kapt. MORTON.

EXTRA BOOTEN VOOR ENGELAND.

GASCON (Twin Screw), Kapt. MARTIN, omtrent 12 Augustus.
GEULPH (Twin Screw), Kapt. TYSON, omtrent 26 Augustus.
GOTH (Twin Screw), Kapt. BREMMER, omtrent 9 September.
GAIKA (Twin Screw), Kapt. COPP, omtrent 23 September

Een van de Maatschappij's mooie Stoom booten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES naar HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of the Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Union Stoomboot Maatschappij, Adderleystraat

Gedrukt en Uitgegeven door de Drukkers Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co., Beperkt, aan hun Kantoor hoek van Burg en Waal Straat, Kaapstad

woord te kunnen spreken, die kracht kon alleen van God komen. Het woord was van meer gewicht omdat het niet maar eene verkondiging was van het woord. De apostel predikte Christus en dien gekruisigd. God geopenbaard in het vleesch, het woord dat vleesch geworden was, dat was wat men verkondigen moest. Leer en feiten kon men verstaan. Maar een persoon te prediken was toch wat anders. Men predikte een boodschap maar zij moest terzelfder tijd eene getuigenis wezen. Men moest den zin van Christus hebben. De Geest alleen kon iemand met die boodschap bekend maken. God gebruikt den mensch als zijn gezant om door den H. Geest afgezonderd zijn boodschap den menschen te verkondigen en voor hem te getuigen. Er was een wonderlijke verscheidenheid en toch was de boodschap anders. Moge de Nederduitsche Gereformeerde kerk de boodschap, het woord, altoos voorop stellen en prediken. De boodschap moest overgebracht worden met het oog op bijzondere behoeften, bijzondere zonden. Als men in zulk een veel bewogen tijd leeft als wij thans, wanneer men een plutocratie ziet dreigen, dan heeft de prediker een bijzondere roeping. Men dient zijn verstand te gebruiken, maar het verstand kon men niet alleen gebruiken. Men moest een in het gebed geheiligde boodschap hebben. Men moest volharden in het gebed en in de bediening des woords.

Een gezangvers werd nu gezongen.

Ds. Roome, Kaapstad, had een boodschap van prof. Hofmeyr aan de vergadering. Hij las die, als volgt luidende:

(Wij geven den geheelen brief in onze volgende uitgave.—RED.)

De moderator dankte de hoogeerw. professoren namens de synode voor hun overeenkomst en toespraken tot de synode gericht. De Ned. Geref. kerk had redenen trotsch te zijn op zulke mannen. Hij dankte hen in naam der kerk voor hunne groote diensten aan die kerk bewezen. Ten slotte bad hij hen Gods rijksten zegen toe.

Daarna richtte de moderator een hartelijk woord tot de studenten, hen wijzende op hunne groote voorrechten, en hen daarmede gelukwenschende, en hen aanspoorende tot getrouwheid, ernst en iver. Hij wees hen op hunne hooge roeping. Zij moesten een zegen voor kerk en land zijn. Zij hadden heerlijke vooruitzichten. Eenmaal zouden zij hunne plaatsen in de synode innemen en de gelegenheid hebben in getrouwheid uit te munten.

Zij waren de hoop der kerk. Zij zouden de plaatsen moeten innemen van hen die haast den weg van alle vleesch zouden moeten gaan. Hij wees erop dat zij een goed voorbeeld moesten zetten. Zij moesten voorzichtig zijn in hun gedrag en wandel en in welken invloed zij uitoefenen. Ten slotte bad hij hen des Heeren zegen toe.

Ds. A. A. Louw, Paarl, kwam nu de vergadering binnen en werd door den moderator welkom geheeten.

De vergadering zong nu het laatste vers van Ps. 134, waarna ds. De Villiers, Carnarvon, in gebed voorging.

DE ZENDINGKERK.

De moderator heette nu de vertegenwoordigers der zendingkerk welkom in de vergadering en vroeg hen de vergadering toe te spreken.

Eerw. Pauw nam het eerst het woord, en betuigde welk een voorrecht het hem was de vergadering toe te spreken en de groete der zendingkerk over te brengen. De zendingkerk had met groote vreugde de uitbreiding der Ned. Geref. Kerk gadegeslagen. Haar bede was dat de Heer der Ned. Geref. Kerk kracht moght geven zich verder uit te breiden. Ook op de zendingkerk had Gods zegen gerust. Die kerk was ook uitgebreid. In 1880 waren er 7 gemeenten, thans telde de zendingkerk 22 gemeenten, met 2 ringen. Die kerk vertegenwoordigde 21,000 zielen. Het getal der gemeenten kon grooter zijn als de gemeenten die rijp daarvoor zijn volgens kerkwet, georganiseerd worden. Spreker gewaagde van de diensten van eerw. Teske in het stichten van een gemeente te Johannesburg. Hij melde met genoegen van de stichting der zendingkerk. Er werd thans beter gezorgd, de kerk was beter georganiseerd. Men was met de moederkerk in levend verband. De dochter hoopte noch lang aan het hart van de moeder te rusten. De opleiding-school te Wellington was voor de zendingkerk wat het seminarium voor de kerk was. De studenten hadden hem verzocht de synode te danken voor de liefde en belangstelling in de opleidingschool betoond. Als de kerk hare roeping wilde vervullen moest zij het zendingwerk niet verzuimen, en daartoe waren arbeiders noodig. Een zegen was dat al de kweekelingen Afrikaners waren, zonen der kerk. Hij vreesde dat er in vergelijking met de macht der Ned. Geref. kerk niet naar evenredigheid aan het zendingwerk gedaan werd. De verhouding was niet zuiver. Hij wist niet of het zendingwerk toegenomen was naar mate de uitbreiding der kerk.

De eerw. heer Blake, van de Nyassa zending, sprak nu de vergadering toe. Spreker kwam hedenochtend uit den Vrijstaat. Hij had 6 weken in den Vrijstaat rondgereisd, en zijne bevinding was dat waar de liefde Gods was, de hefde voor de zendingzaak heerschte. Hij wilde slechts een woord tot de vaders der kerk hier richten, en dat was: kom over en help ons in Nyassaland. Men was daar te midden van 300,000 heidenen. Er was een open deur, hoelang zo open zou blijven wist hij niet. Handelaars en anderen gingen het land binnen en bevorderden dronkenschap en onzedelijkheid. Er was zooveel werk dat de zendelingen die daar waren niet alles konden doen. Er waren groote kringen waar nog geen zendingwerk gedaan werd. Men moest meer arbeiders en ondersteuning zenden. Het rapport was een heerlijk werk, maar de Heer had reeds en zou nog zijne slachtoffers eischen. Help ons met arbeiders, met geld en met uwe gebeden.

Op verzoek van den moderator antwoordde de scriba, ds. Muller, op de toespraken der deputanten, en betuigde de blijdschap der kerk over den bloei van het zendingwerk. De kerk gevoelde hare verplichting jegens hen als de arbeiders door wien zij haar werk verrichtte. Spreker wenschte hen Gods zegen toe op het werk, en vertrouwde dat de dochter eerlang zoo sterk zou worden naast de kerk te staan in het zendingwerk. Verder betuigde spreker de deelneming der vergadering in het verlies door de buitenlandsche zending geleden door den dood van arbeiders. Ten slotte richtte spreker een woord van aanmoediging tot de studenten der opleidingsschool te Wellington.

Ds. Neethling, Stellenbosch, deed gebed.

Daarna verdaagde de vergadering tot half-drie uur.

NAMIDDAGZITTING.

De vergadering hervatte om half 3 uur.

DE ORDONNANTIE.

De discussie over deze zaak werd voortgezet.

De moderator riep aan dat men de discussie moest bekorten.

De predikant van Dordrecht wilde weten of de synode op den 28sten dag volgens besluit zou vergaderen.

De moderator zei men zou het tegen Maandag weten.

Prof. Marais zette de discussie voort en zei dat hij ten gunste van de afschaffing der ordonnantie was (hoor, hoor.) om redenen reeds door den predikant van Carnarvon genoemd. Hij meende dat als de ordonnantie herroepen werd men zou zijn net waar men was. De ordonnantie van de Mist legde de kerk aan banden. De bestaande ordonnantie was eene groote verbetering op de oude. De afschaffing der ordonnantie zou de kerk volkomen vrijheid geven. Men was de ordonnantie ontwassen. Geen staat kon de kerk beletten hare leer te bebartigen. De tucht der kerk kon ook worden toegepast onder de ordonnantie en de staat kon het niet beletten. Dit moest men duidelijk maken aan degenen die tegen de ordonnantie zijn. Al had men geen ordonnantie, zouden zekere personen toch voortgaan om verdenking in de gemeenten te zaaien. Onder een vergrootglas zien zij het kwade en verkleinen het goede. Gestelde men het de ordonnantie varen zouden de afgescheidenen terugkeeren? Hij meende van neen. Men zou hen niet bewegen. Zij noemden zich de kerk onder het kruis. Hoe zij onder het kruis kwamen wist hij niet. Spreker las uit het manifest der afgescheidenen om aan te toonen dat zij meenen dat onze kerk zoo door en door bedorven was dat het hopeloos was te trachten te hervormen. Het verstandigst was te doen wat de predikant van Wellington aan de hand gaf.

Ds. De Villiers, Carnarvon, stelde voor dat, daar het wenschelijk is van de ordonnantie ontslagen te raken besluit deze vergadering daartoe en draagt het aan de synodale commissie op, de noodige stappen te nemen om de rechten der kerk te verzekeren en het besluit uit te voeren.

Ds. McGregor, Robertson, secondeerde.

Ds. Moorrees, Paarl, zei dat men nog niet had aangetoond wat de bezwaren waren waarom men de ordonnantie niet kon herroepen. Het beschrijvingspunt was ingezonden niet omdat men tegen de ordonnantie was, maar wegens zekere gebeurtenissen. Juist daarom was hij bereid ver te gaan om hen tegemoet te komen. Indien hij de afgescheidenen kon terugkrijgen zou hij zeggen, laat men de ordonnantie herroepen. Maar dat zou men niet verkrijgen. Die menschen waren ook tegen de afschaffing, werkersvereenigingen en andere zaken? Zou men al de werkzaamheden staken! Het nemen van eenig besluit zou niet baten. Spr. wees erop dat de ordonnantie ook een geschiedenis had. De ordonnantie was nietals een juk op de kerk gelegd maar werd door de kerk gevraagd om een juk te verwijderen. De ordonnantie was een beveiliging der Ned. Gerf. kerk. Zij geeft de kerk den stempel als de ware Ned. Geref. kerk. De kerk werd in rechten alleen beschouwd als een bloot vrijwillig genootschap. De kerk stond van altoos af in verband ermede en men moest in deze verhouding blijven. Of men onder de ordonnantie was of niet, de rechtbank zou altoos intreden om te beslissen of de kerk zich aan hare wetten hield. In sommige gevallen was de vrijheid der kerk door de ordonnantie aanbanden gelegd, maar dat was niet veel. Spreker wees er op dat een predikant bij zijn eed gebonden was de leer der kerk getrouw te verkondigen; de ordonnantie bond hem niet. Een bezwaar tegen herroeping was dat men niet tot eenstemmigheid zou geraken. De regeering zou niet de ordonnantie kunnen herroepen tenzij men eenparig was. Ook zou er indien er niet eenstemmigheid was moeilijkheid komen met kerk goederen. Er mogen gemeenten wezen die weigeren de vrijwillige overeenkomst aan te gaan. Er zouden gerechtzaken komen over kerkeigendom. Was het onder de omstandigheden niet gevaarlijk zoo maar te besluiten tot herroeping der ordonnantie? Hij vreesde dat men beroering in de kerk zou brengen en daarom hoopte hij dat men het voorstel van den predikant van Wellington zou aannemen.

(*Wordt vervolgd.*)

ELECTIES.

REGISTRATIE TE KIMBERLEY.

KIMBERLEY, 3 NOV. — (*Reuter.*) — Bij het hof van registratie werd heden objectie ingeleverd tegen het op de lijst van parlementaire kiezers plaatsen van den naam van den heer Wm. Diebel, een wijksraadlid en vice voorzitter van den plaatselijken tak van den bond, op grond dat hij geen genaturaliseerd onderdaan was.

De heer Diebel zei dat hij in Engeland was geboren, waar zijn ouders toen woonachtig waren, en hij had nimmer een andere nationaliteit gevischt dan die van Britsch onderdaan. Hij was sedert 1881 op de kiezerslijst van Kimberley geweest. De objectie werd teruggetrokken, en de heeren Diebels naam op de lijst geplaatst.

De heer Cronwright Schreiner deed aanzoek om zijn naam op de lijst te plaatsen. Hij was vroeger op de lijst, maar ging in Januari op bezoek naar Engeland, van waar hij in September terugkeerde. De registreerende beambte, denkende dat de heer Schreiner Kimberley voor goed verlaten had, had zijn naam niet op de nieuwe lijst gesteld. De heer Schreiner had zijn eigendom niet van de hand gezet, maar had het onder iemands bewaring gelaten.

De voorzittende beambte zei dat hij de zaak nu niet in overweging kon nemen, en de naam van den heer Schreiner werd niet op de lijst gesteld.

GRIKWALAND WEST ELEKTIE.

DE HEER MARAIS TREKT TERUG.

OPEN BRIEF

aan mijne vele vrienden, bondsmannen en anderen, woonachtig in Grikwaland West.

Mijne heeren.—Daar het mij moeilijk valt om een ieder afzonderlijk te antwoorden maak ik gebruik van de nieuwsbladen om u bekend te stellen met mijn besluit aangaande de aanstaande elektie voor het hoogerhuis. Gaarne zou ik voldaan hebben aan uwe vele vriendelijke en dringende verzoeken om mij verkiesbaar te stellen, daar ik het beste van mijn leeftijd onder en met u heb gesleten en mijne belangen ook uwe belangen zijn; maar het spijt mij van harte om u te moeten zeggen, hoe ik ook al met mijzelven gestreden heb, dat ik om verschillende onoverkomelijke redenen mij gedrongen gevoel om mij niet tot kandidaat te stellen.

Het is velen uwer bekend dat ik nog niet in het geheel van mijn laatste ernstige ongesteldheid genezen ben en het valt mij moeilijk, zooals het nu met mijn gezondheid gesteld is, om mijne eigene zaken te behartigen naar behooren; buitendien is mijn geneeskundig advies dat ik mij niet alleen van publieke zaken moet onthouden maar zelfs mij zooveel mogelijk van mijne eigene beslommeringen onttrekken.

Onze vriend, de heer J. J. Michau, en ik hebben een onderhoud gehad met den heer W. Ross, ons tegenwoordig lid, en het blijkt dat er maar weinig verschil is in de algemeene staatkunde van ons land, tusschen zijne politieke gevoelens en de onze.

Waarde heeren, ik dank u harteljik voor de eer mij aangedaan en het vertrouwen dat gij in mij gesteld hebt. Ik geef u de verzekering dat ik in het vervolg mijn best doen zal in het privaat of waar ook om onze Afrikaansche belangen te bevorderen, en u allen al het beste toewenschende ben ik

Uw vriend en dienaar.

P. J. MARAIS.

Kimberley, 1 Nov. 1897.

DE HEER J. J. MICHAU STAAT NIET.

Aan den secretaris van de Afrikaner Bond-Conferentie gehouden te Schmidsdrift, op 28 Augustus 1897.

Aan den Editeur.

Mijnheer,—Vergun mij door u al de afgevaardigden naar bovengemelde conferentie, hartelijk te danken voor de eer mij aangedaan om mij te kiezen als secundus van den heer P. J. Marais voor de aanstaande hoogerhuis elektie en voor het vertrouwen door hen in mij gesteld. Zeer gaarne zou ik gezien hebben dat een bondsman zich verkiesbaar zou hebben gesteld, daar ik meen, dat de bondskandidaat een schoone kans heeft om gekozen te worden. Hard hebben wij bij den heer Marais aangedrongen maar alles te vergeefs, wij konden hem niet bewegen hoewel hij het belang der zaak gevoelde. Ook ik gevoel het uiterste belang en den ernst daarvan, zoowel voor onze partij als voor Grikwaland West. Derhalve is het nauwelijks noodig u de verzekering te geven, dat wij aan de geheele zaak de best mogelijke en diepste aandacht hebben besteed alvorens wij tot een besluit geraakten.

Wat mijzelven betreft lieve vrienden en bondsbroeders, kan ik niet helpen te gevoelen dat mijn tijd om naar het parlement te gaan, voor het hoogerhuis althans nog niet gekomen is, buitendien, zooals velen uwer weten heb ik een zaak die mijn persoonlijke tegenwoordigheid vereischt en ik ben daarvan overtuigd, dat ik buiten het parlement veel meer zal kunnen doen voor onze Afrikaansche zaak en bondsbelangen in Grikwaland West. Wij hebben den ed. heer W. Ross gezien en hem gezegd wat wij Afrikaners van hem hebben willen en verwachten, hij heeft ons zekere beloften gedaan die hij later publiek zal maken, en ik heb geene redenen te gelooven dat hij eenige daarvan zal breken.

Na vriendelijke groete,

Uw dw. dienaar en medebondsman.

J. J. MICHAU.

Kimberley, 1 Nov. 1897.

DE MIDDELLANDSCHE HOOGERHUIS ELECTIE.

27 October 1897.

Aan den Editeur.

Mijnheer,—Daar de firma van *Het Dagblad* zoo goedgunstig de *Kolonist*, zoo ik meen gratis, door het land aan ieder adres rondzendt, kreeg ik die kleurmannetje ook in handen en zag hoe dat hij probeert om te misleiden. In de *Kolonist* van den 23sten jl. onder het hoofd Bondsbenoemingen voor 't hoogerhuis, moet de editeur een koolkop van een rekenmeester er op nahouden. Daar geeft hij het totaal van 's heeren Herold's getal bondstemmen op als 1477 en als men zijn eigen cijfers als boven gegeven optelt dan krijgt men maar 1175, dus een vermindering van 302, hetwelk de heer Herholdt terugbrengt dat hij nog geen meerderheid van Bondstemmen heeft. Dan weder geeft hij het totaal van den heer Viljoen op als 1071, en weder volgens zijn eigen cijfers krijg ik 1320, dus weder een *vermeerdering* van 249. Dan weder geeft hij den heer Fourie 742, waar de drommel hij dit van daan haalt weet ik niet; door boven aan op te tellen krijgt men slechts 488 (waaronder 200 van Graaff-Reinet, die hem nooit genomineerd heeft) dus weder een verschil ten gunste van een van zijn lievelingen van 254 stemmen.

Dan weder voor den heer Kuhn geeft hij ook 165 te min. Maar wat zal ik verder gaan met iemand die òf willens verkeerde cijfers geeft òf niet een simpele optel som kan maken? Die den editeur kent zal het laatste zeker niet gelooven.

Dan weder in zijn inleidinga artikel onder denzelfden datum geeft hij voor dat de heer J. F. du Toit een voorstander is van de brandziekte wet; waar krijgt de man het van daan? Maar ik geloof de heer Du Toit zal hem zelf er voor te boek stellen.

Een ding kan ik den geleerden editeur zeggen, dat hij misschien op zijn neus zal kijken als zijn drie gunstelingen Herold, Fourie en Moolman op de nominatie plaats moeten maken voor Viljoen, Kuhn en Du Toit. Ik zal hem een nieuwe hoed wedden dat ik 2 uit de 3 recht plaats. Dan zijn er nog verscheidene onnauwkeurigheden in het rapport, o. a. de ed. heer Van den Heever is door geen districtsbestuur in den midden cirkel genomineerd, maar wel door eenige takken. De heer Gouws is genomineerd voor den *Oostelijken cirkel*.

Hieronder geef ik u den rechten uitslag der nominaties, volgens aanteekeningen door mij gehouden. Hier en daar mag wel een fout wezen, maar ik meen dat het veel zuiverder is dan die van de *Kolonist* of zal ik zeggen *Rhodist*.

Aberdeen (153 stemmen) Herold, Du Toit.
Beaufort West (103) Herold, Du Toit, Fourie.
Britstown (160) Herold, Viljoen, Du Plessis.
Carnarvon (88) Herold, Kuhn, Moolman.
Fraserburg (165) Viljoen, Kuhn, Badenhorst.
Graaff Reinet (200) Herold, Du Toit.
Hopetown (227) Viljoen, Moolman, Badenhorst.
Hanover (63) Herold, Viljoen, Du Plessis.
Murraysburg (101) Herold, Du Toit.
Prieska (84) Herold, Viljoen, Du Plessis.
Prins Albert No. 1 (249) Viljoen, Kuhn, Du Toit.
P. Albert No. 2 (70) Moolman, Badenhorst, Van der Westhuizen.
Richmond (168) Viljoen, Van der Merwe.
Rhenosterberg (109) Viljoen, Herold, Du Plessis.
Sutherland (omtrent 38) onbekend.
Victoria West (161) Viljoen, Kuhn, Du Toit.
Williston (106) Moolman.
Willowmore (185) Herold, Fourie.
Kenhardt (heeft omtrent 50). Onbekend.

Totaal bondstemmen 2480, waarvan de volstrekte meerderheid moet wezen 1241.

En nu wat is de stemming zoover?

Viljoen 1380, Herold, 1240, Du Toit 967, Kuhn 663, Badenhorst 462, Moolman 491, Du Plessis 410, Fourie 288, Van der Merwe 168, Van der Westhuizen 70.

Maar men vergete niet dat hoewel een kandidaat zoover de volstrekte meerderheid heeft, is zijne verkiezing nog niet zoo heel veilig, want er is zoo iets als tweetal, want meer dan 3 kandidaten kunnen de volstrekte meerderheid hebben, en wanneer het op afstemmen komt, zal het blijken wie is gewogen, en wie een strijd met de *rooikwast* heeft, of wie kleurmannetje gespeeld heeft met de brandziektewet. Voor ditmaal genoeg.

De uwe

KIEZER MIDDL. CIRKEL.

GOURITZRIVIER BRUG.

Riversdal, 24 October 1897.

Aan den Editeur.

Mijnheer,—Vergun mij een paar regels in uw geëerd blad. Daar ik zie in uw uitgaaf van 14 dezer dat de heer D. J. van Wijk, L.W.V., toegestemd heeft zich te laten nomineeren als kandidaat voor het hoogerhuis, hopen wij dat de heer Van Wijk met een groote meerderheid zal gekozen worden, daar deze heer goed bekend is en ook omdat wij nauwkeurig zijn politieke loopbaan gade geslagen hebben. En omdat de heer Van Wijk nog altoos zijn uiterste best gedaan heeft ons land te bewaren van een noodlottige toekomst en de belangen van ons land en volk op het hart draagt.

Daarom mede Afrikaners, weest wakker, en let op den bedrukten toestand van zaken die op ons volk en land rust. Zorg voor mannen die de welvaart van land en volk lief hebben; nu is de tijd gekomen, daarom waakt, want als onze tegenpartij nu onderlaag krijgt dan moeten wij leidende partij blijven, want de tegenpartij is sterk en listig.

Zoo ver ik weet berust de heer Van Wijk op eene groote ondersteuning. Daarom kiezers van den Zuidwestelijken cirkel, doet uw best om de heeren Van Eeden en Van Wijk te behouden, want deze zijn twee zekere en beproefde mannen. Met de andere kandidaten ben ik onbekend. Past op voor Rhodes-mannen in het parlement.

Ik ben als kiezer,

Geheel de uwe,

J. T. PIENAAR.

De landbouw in Natal en de Kaapkolonie vergeleken.

Handels- en gewone reizigers die hun oogen geopend hebben en die onze zusterkolonie hebben bezocht, kunnen niet anders dan de twee koloniën met elkander te vergeljiken, en de Kaap steekt af, wanneer bij Natal vergeleken.

Een reiziger merkt *vooreerst* de goede, zelfs prachtige wegen op, door de geheele kolonie Natal aangelegd, en de Kaap kan zelfs voor geen oogenolik vergeleken worden, voor zoover wegen betreft, met onze zusterkolonie. Over de meeste stroomen en rivieren van Natal zijn bruggen, terwijl een groot aantal in de Kaapkolonie na zware regens onpassabel zijn.

Verder is de reiziger verrast door de nette boerenwoningen en huizen in Natal, die omgeven zijn door boomgaarden, tuinen en bosschaadjes met ornementeele en vruchtdragende boomen, vandaar den naam van "*de tuinkolonie*". Groote private plantages, waar black-wattle en gomboomen door een ieder geplant zijn, sommigen gewaardeerd op duizenden ponden stg, bekooren het oog overal. Bij de kust groeien thee, suiker, koffie, bananas, pawpaws in groote hoeveelheid, en voor een zeker deel geheel en al in de Kaapkolonie onbekend. Er zijn ook eenige natuurlijke bosschen die zich meestendeels langs de bergranden bevinden. Het Natalsche gouvernement, gelijk dat van Nieuw Zeeland, heeft een echt praktische wijze om dingen te doen. Ziende dat boeren en landeigenaars zich op groote schaal hebben toegelegd op den aanleg van thee-plantages heeft het boschdepartement boschwachters als een weelde-artikel, daar men buiten kan, afgeschaft. Iedere boer is zijn eigen boschbewaarder en planter en in den uitslag stelt hij verre die der Kaap in de schaduw. Naar de natuurlijke of inlandsche wouden en bosschen wordt gelijkelijk gezien door de Natalsche bereden politie, een fermen lichaam, gelijk aan dat der Kaapsche politie. Die patrouilleert de plaatsen, locaties en bosschen, vangt schapendieven, houthakkers en allerlei kwaaddoeners. Terwijl de Kaapkolonie jaarlijks over de £50,000 besteedt aan bosschen en plantages, besteden de Natalsche belastingbetalers hun geld aan spoorwegen en goede wegen, tot het welzijn van den boer, de *ruggegraat* van het land. Zoo de Kaapkolonie plantages van boomen voor houtwerk doeleinden wil, waarom niet te handelen zooals in Yankeeland, en contrakten aan arme zulks verdienende boeren te geven, tegen zooveel per boom geplant. Velen zouden van de gelegenheid gebruik maken om voor zich een span ezels of paarden te verdienen, die ze in staat zou stellen hun plaatsen op voldoende wijze te bewerken. Natal heeft niet alleen hoofdspoorwegen, maar ook kustijnen, die voor het welzijn van planters en boeren op de kust zijn aangelegd. *Boerderij* kan niet zonder goede wegen en markten voltooerd worden en de beste wegen zijn *spoorwegen*, in het bijzonder nu runderpest den geduldigen os bijna uitgeroeid heeft, en de boeren moeten terugvallen op paarden en ezels.

De Kaapsche belastingbetalers hebben nog veel te leeren, en de Natal Yankees, zooals ze spottenderwijs genoemd worden, snoeren ze den mond. Terwijl de Kaapsche boer zeer langzaam is om iets in het rechte licht te beschouwen, is de broeder-boer der "*tuinkolonie*" bij de hand, levendig en bepaald praktisch.

October 1897. SCRIPTOR CAROLUS.

SPOORWEGONTVANGSTEN

Spoorwegontvangsten voor de week geëindigd 31 October 1897:—

Stelsel.	Passagiers.	Pakketten enz.	Mails, Telegrafen, enz.	Goederen en Mineralen.	Levende Have.	Totaal.
	£	£	£	£	£	£
Westelijk ...	10639	1019	1117	11813	1882	†26450
Middellands.	2442	326	966	31723	1105	†36562
Oostelijk ...,	2279	137	760	13494	522	†19192
Totaal ...	15360	1482	2873	59030	3459	82204

†Deze cijfers zijn de totalen van de boekingen van de verschillende stations, zonder verdeeling tusschen de stelsels, en worden veranderd als zulke verdeeling plaats heeft. Zij zijn onderworpen aan verandering bij verdeeling van de opbrengst tusschen het Koloniale en vreemde gouvernementen en maatschappijen.

N.B.—Daar het noordelijke stelsel van spoorwegen door den Vrijstaat is overgenomen, zen een vergelijking met de daarmee overeenkomende week van verleden jaar bedriegelijk zijn

Synode der Ned. Geref. Kerk.

DINSDAG, 2 NOVEMBER 1897.

MORGENZITTING.

VEERTIENDE DAG.

De vergadering hervatte om half tien uur met het zingen van het eerste vers van Ps. 81.

Ds. Faure, Stockenstrom, opende met gebed.

De scriba las de notulen, die, goedgekeurd zijnde, geteekend werden.

Op voorstel van ds. De Villiers, Carnarvon, werd besloten het besluit in zake het gaan naar Simonsbaai om de *Powerful* te bezien in revisie te nemen. De voorsteller meende dat een heele dag te veel was om aan dat doel te besteden.

DOOFSTOMMEN EN BLINDEN.

Het rapport der commissie was nog aan de orde.

Ds. Albeit, Ceres, gaf nadere toelichting omtrent den finantieelen staat van de inrichting. Er was nog een schuld van zoowat £500 op de nieuwe gebouwen. Als de gemeenten die nog niet geholpen hadden voorwaarts kwamen zou men in staat wezen de rustende schuld af te betalen.

Ds. De Villiers, Carnarvon, dacht dat de kosten aan het instituut wat hoog waren. De inrichting werd van regeerings- en van kerkwege ondersteund en toch moesten arme leerlingen nog £12 per jaar betalen.

Ds. Luckhoff, Durbanville, wilde deze inrichting opdragen aan de gemeenten. Deze was een hoogst nuttige en goede inrichting. Hij hoopte de predikant van Worcester, de vader der inrichting, zou niet zwijgen, maar de harten warm maken voor deze goede zaak. Hij moest de zaak met liefde en ernst op de harten van allen binden. Er waren nog honderden stommen en blinden in het land die nog niet de zegen van deze inrichting genoten. De predikanten en ouderlingen moesten hunne plichten doen.

De predikant van Nieuw Bethesda ried de ouderlingen en predikanten, die de inrichting nog niet gezien hadden, Worcester aan te doen en de inrichting te bezoeken.

Ds. Murray, Worcester, zei als er een zaak was die hartelijk in het land ondersteund werd dan was het deze inrichting. Hij was allen dankbaar voor de ondersteuning. Er waren nog vele kinderen die naar de inrichting moesten komen. De kinderen waren meestal arm. Men moest de kinderen zoo jong mogelijk zenden, naar boven de tien jaren. Als zij te oud waren leerden zij niet veel. Er was nog veel te doen. Er was nog ruimte voor een aantal blinden en doofstommen. Waar men zulke kinderen vond moest men ze naar de inrichting zenden. Men was den Vrijstaat en Transvaal hartelijk dankbaar voor hunne milde ondersteuning. Voor de kinderen uit die staten werd goed gezorgd. De inrichting werd niet alleen door leden der kerk, maar ook door anderen ondersteund.

Ds. De Villiers, Darling, zei dat de kosten aan de inrichting hoog waren omdat er niet minder dan 26 leerlingen gratis onderwijs ontvangen. Hij wees op het groot en goed werk der inrichting. Vijf-en-dertig leerlingen waren reeds outslagen als bekwaam om voor zichzelven te zorgen. Hij hoopte men zou naar huis gaan en voor deze zaak doen wat zijn hand vond te doen.

De ouderling van Philipstown zei dat men de commissie veel dank verschuldigd was voor haar werk. De zaak dient dubbel zooveel ondersteund te worden als thans. Iedere gemeente moest de lijdenden in haar midden naar de inrichting zenden.

Ds. Daneel, Heidelberg, zei dat hij een der eersten was die voordeel had bij die inrichting. Hij zou het een misdaad achten als hij niet iets zeide om de harten warm te maken voor die inrichting. Hij had een doofstommen zoon die aan de inrichting was opgeleid. Hij kon getuigen van de degelijke opvoeding welke de kinderen aan die inrichting genoten. Zijn hart was met dankbaarheid vervuld, en hij zei men moest heengaan en meer werken voor dat instituut.

Ds. Scholtz, Colesberg, spoorde aan tot meer bijdrage ter ondersteuning van de inrichting. Hope Town kon hiervan nota nemen. Hij hoopte men zou de kinderen en hunne ouders aanmoedigen om de kinderen naar de inrichting te zenden. Hij getuigde dat zijne gemeente een open hart voor deze zaak had. Wanneer er behoefte was moest de commissie maar slechts aankloppen.

Ds. De Beer, Groenepunt, stelde voor dat het rapport in dank aangenomen worde en deze inrichting aan de belangstelling der gemeenten aanbevolen worde.

Ds. Pienaar, Uitenhage, meende dat men eenige der leerlingen naar de oostelijke provincie moest nemen om te toonen wat hun geleerd wordt.

Ds. De Beer, Groenepunt, zei dat men in zijn testament aan deze en andere inrichtingen moest gedenken.

Ouderling Badenhorst, Hope Town, meende dat ieder lid zijner gemeente voor deze zaak zou bijdragen. Hij was zeker de gemeente zou hare bijdrage zenden.

Ds. De Villiers, Carnarvon, ondersteunde het voorstel van ds. De Beer.

Ds. Van Niekerk, Middelburg, zei met de inrichting ging het als met andere zaken, onbekend maakt onbemind. Om bij de gemeenten in het onderveld belangstelling in deze zaak te wekken moest de hoofdonderwijzer met eenige leerlingen in de vacantie de gemeenten bezoeken.

Ds. Louw, 2de predikant van Graaff-Reinet, meende men moest van de leerlingen naar de synode brengen om te toonen wat zij doen kunnen.

Ds. Steytler, Kaapstad, was het hiermede eens.

Ds. Pienaar trok zijn voorstel terug.

Het voorstel ds. De Beer werd eenparig aangenomen.

DE STRYDENBURG-KWESTIE.

Aan de orde het beschrijvingspunt: de synode stelle een commissie aan om onderzoek te doen naar de redenen van het ontstaan eener tweede gemeente te Strydenburg, met het doel, indien mogelijk, alle bezwaren uit den weg te ruimen en eene hereeniging tot stand te brengen.

De voorsteller, ds. De Villiers (Carnarvon), zei dat het mogelijk best was zoo min mogelijk over deze zaak te zeggen. Hij meende dat er nog een mogelijkheid was de gemeenten weder te hereenigen. Er mogen zijn die wegens misverstand en verkeerde indrukken zich van de gemeente gescheiden hebben. Indien er iets gedaan moest worden hoe eerder hoe beter.

De synodale commissie beval aan:

De synode handele thans niet in de zaak, maar drage aan den ring waaronder Strydenburg sorteeren zal op, er een wakend oog op te houden, en wanneer zulks noodig is handelend op te treden.

Ds. De Beer (Groenepunt) zei dat men in dezen niet anders doen kon dan de aanbeveling der synodale commissie aannemen. De zaak was meer thuis bij den ring dan bij de synode. Hij stelde voor aanname van de aanbeveling.

De predikant van Strydenburg zei dat het moeilijk was dit beschrijvingspunt afzonderlijk van dat van Strydenburg te behandelen. Als de zaak naar een commissie of naar den ring verwezen werd, zou zij naar de oorzaak van afscheiding moeten onderzoeken. De ring kon niets meer doen dan wat gedaan was. De synode moest handelend optreden.

Ds. Pienaar (Vrijburg) secondeerde het voorstel van ds. De Beer. Er waren zekere zaken waarvan men geen notitie moest nemen. Men moest niet in het vuur gaan slaan en het verder verspreiden.

De predikant van Philipstown zei dat hij zou willen weten of er waarschijnlijkheid tot hereeniging was als door ds. De Villiers beweerd. De afgescheidenen waren een verkeerden weg opgegaan. Als zij bezwaar tegen de kerk hadden waarom niet eerst hunne grieven aan de kerk bekend gemaakt? Hij was ten gunste van de synodale aanbeveling.

De ouderling van Strydenburg zei dat men bij den ring niets kon uitvoeren in deze zaak.

Ds. Scholtz (Colesberg) zei de zaak was niet officieel voor den ring geweest.

De ouderling van Strydenburg zei de synode moest de zaak niet stilzwijgend voorbijgaan. Hij zou voorstellen de zaak naar den ring van Colesberg te verwijzen, om onderzoek te doen en te trachten de bezwaren weg te ruimen.

Ds. Neethling, Stellenbosch, ondersteunde dit voorstel. Hij was er voor dat men een onderzoek zou doen als gevraagd door den ouderling van Strydenburg. Hij hoopte dat de menschen allen zouden terugkeeren in de kerk en hunne dwaling inzien.

Ds. A. Murray, Wellington, zei dat de bezwaren waren dat onze kerk ontrouw aan de leer was. Zou men dan gaan onderzoeken of hunne bezwaren gegrond zijn? Men zou hen niet overtuigen en hen slechts sterken in hunne dwaling. Er was een andere vraag van meer gewicht vervat in het volgende beschrijvingspunt. Men moest trachten door een commissie in alle liefde degenen die nog willen uitgaan uit de kerk en in hun geest verontrust zijn te overtuigen. Men moest niet gaan tot de uitgewekenen. De ring van Colesberg kon een commissie benoemen om de gemeente van Strydenburg te ontmoeten.

Ds. Scholtz, Colesberg, zei deze was hem een teedere zaak. Velen der afgescheidenen behoorden tot zijn vroegere gemeente. De afgescheidenen gaven als redenen van hun afscheiding op dat de Nederduitsch Gereformeerde kerk niet zuiver was in de leer en de tucht. Zij schreven dat zij de kerk, op grond hiervan, gingen verlaten. Zij beschouwden zich dus als de zuivere kerk en de Nederduitsch Gereformeerde kerk als afgescheiden.

Ouderling Badenhorst, Hope Town, zei deze was een treurige zaak die hem na aan het hart was, want velen der afgescheidenen waren zijne bloedverwanten. Hij zag gevaar voor de kerk als men niet het voorstel van den ouderling van Strydenburg aannam. Er waren nog anderen die zich wilden afscheiden. Er waren menschen uit andere distrikten die zich bij de afgescheidenen wilden aansluiten. Hij meende een commissie moest met die menschen in liefde gaan spreken en het was mogelijk dat zij zouden terugkeeren. De Nederduitsch Gereformeerde kerk moest niet hoovaardig wezen. De Nederduitsch Gereformeerde kerk was niet volmaakt. Zij moest toenadering betoonen.

Ds. A. Murray, Wellington, stelde als een motie van orde voor dat de zaak naar een commissie verwezen worde om onderzoek te doen. De vergadering was niet rijp om te stemmen.

De motie van orde werd aangenomen.

De zaak blijft overstaan totdat de commissie het rapport doet.

DE ORDONNANTIE.

Aan de orde beschrijvingspunten 10 en 11 als volgt luidende:

10. Aangezien de ordonnantie van 1843 de Ned. Ger. Kerk toch geene grootere voorrechten toekent dan andere kerkgenootschappen ook zonder eene ordonnantie genieten;

Aangezien er verschil bestaat tusschen sectie 6 van genoemde ordonnantie en Art. 1 onzer wetten en bepalingen, hetgeen in de toekomst groote moeilijkheden zou kunnen veroorzaken (zie sectie 4;)

En aangezien gezegde ordonnantie voor vele leden onzer kerk eene ergernis is, waarom verscheidenen de kerk reeds hebben verlaten:

Zoo verzoeke deze synode het parlement eerbiedigljk gezegde ordonnantie te herroepen, en geene andere er voor in de plaats te stellen.

11. De synode verzoeke de regeering des lands, om in Art. 6 van de ordonnantie de woorden "Geloofsbelijdenis van de synode van Dordrecht" zoo te veranderen dat in de plaats daarvan zal staan: de formulieren van eenigheid, te weten: *de Nederlandsche geloofsbelijdenis, de Dordsche leerregels, enz., enz.*

De synodale commissie beval het volgende aan:

10. De commissie acht het niet wenschelijk dit verzoek aan de synode aan te bevelen daar de bezwaren tegen een algeheele herroeping der ordonnantie zoo gewichtig zijn, dat zij het niet raadzaam oordeelt zulk een maatregel aan te bevelen.

11. De aanneming van het hier gevraagde wordt niet aanbevolen, omdat, hoewel het niet te ontkennen is dat de opgave der formulieren van eenigheid eenigszins onduidelijk is, de uitdrukking: "de geloofsbelijdenis van de synode van Dordrecht," in genoemde sectie, voor geen andere verklaring vatbaar is dan in Art. 1 onzer wetten daaraan gegeven, n.m. de "Nederlandsche geloofsbelijdenis, de Heidelbergsche catechismus en de Dordsche leerregels, aangenomen door de synode der gereformeerde kerken gehouden te Dordrecht in de jaren 1618 en 1619."

Om welke reden de synode van oordeel is dat er geen billijke grond van ontevredenheid over deze opgave der belijdenisschriften, en derhalve geen gebiedende noodzakelijkheid voor een verandering bestaat.

De predikant van Steijnsburg lichtte het beschrijvingspunt toe. Hij zag gevaar voor scheuring in de kerk indien men niet zeer voorzichtig handelde. Hij zou gaarne willen hooren wat de bezwaren waren tegen de herroeping der ordonnantie zoodat hij het zijne gemeente kon mededeelen.

De ouderling van Clanwilliam was ten gunste van verandering der ordonnantie.

Ds. Ross, Lady Grey, zou gaarne gezien hebben dat de synodale commissie het beschrijvingspunt aanbeval. De ordonnantie veranderde niet de geloofsbelijdenis waarop de kerk gegrondvest was. De ordonnantie kon niet anders bedoelen dan de geloofsbelijdenis van de synode van Dordrecht. Er was een kwaadstoker die bij de eenvoudigen kwaad zaad zaaide. De ordonnantie bracht de kerk geen voordeel aan.

Ds. Ross was nog aan het woord toen de vergadering verdaagde.

NAMIDDAG ZITTING.

De vergadering hervatte om half 3 uur.

De moderator benoemde als commissie in zake de Strydenburg-kwestie di. De Villiers, Carnarvon, Murray, Wellington, de predikant en ouderling van Strydenburg, di. P. Scholtz, G. van Niekerk, W. Boshoff, J. H. Neethling en ouderling Badenhorst, Hopetown.

NAAR SIMONSSTAD.

Uit een brief van de admiraliteit ontvangen bleek dat men den geheelen dag noodig zou hebben om H. M. S. *Powerful* te Simonsstad te bezoeken.

Ds. De Villiers, Carnarvon, trok daarna zijn voorstel terug.

DE ORDONNANTIE.

De discussie werd voortgezet door ds. Ross die bij de verdaging nog aan het woord was. Hij dacht dat men zonder de ordonnantie kon klaar komen. Er waren geen bijzondere voorrechten aan verbonden. In vroegere jaren was zij noodig maar thans niet. Hij was voor autonomie der kerk. Deze zaak was reeds 30 jaren geleden voor de synode. Hij was gereformeerd hoewel niet tot *de* gereformeerde kerk behoorende. Men wilde naar het parlement gaan met deze zaak. Hoevele van de leden wisten iets van de leerstukken der kerk. Zouden zij maar zoo geven wat men vroeg? Men moest niet om verandering maar afschaffing van de ordonnantie vragen. Hij zou het beschrijvingspunt van den predikant van Steynsburg ondersteunen. Het was noodzakelijk de ordonnantie te herroepen. Men was te gehecht aan de ordonnantie.

Ds. Van Heerden, Richmond, was van natuur conservatief en hield zich nog aan de ordonnantie. De ordonnantie was niet aan de kerk opgedrongen. Hij wilde niet ontkennen dat men zonder een ordonnantie zou kunnen klaar komen, maar het was niet bewezen dat er gegronde oorzaak was voor de afschaffing van de ordonnantie. Waarom moest dan de ordonnantie afgeschaft worden? De predikant van Steynsburg zei dat de ordonnantie in den weg stond van nauwere vereeniging met de kerken in de zuster staten. Waarvoor was er een uiterlijke vereeniging noodig? Klaagde men niet reeds er over dat de synode te groot en lijvig was. Zou men ter wille van sentiment, ter wille van sommigen die er een verkeerde uitleg aan geven, naar het parlement gaan om herroeping der ordonnantie? Hij meende van neen. De ordonnantie had de kerk nog nooit gestremd in het bestier harer inwendige zaken. Zou men dan gaan en om verandering der ordonnantie vragen? Zou men gaan naar een parlement samengesteld als het onze? Hij meende dat dit gevaarlijk zou zijn want men zou de vijanden der Ned. Geref. kerk een kans geven. Men zou ook den vijand een wapen in de hand geven. Zij zullen dan zeggen dat de kerk al den tijd gedwaald heeft. Wat zou het geven de ordonnantie te herroepen? Hij hoopte men zou vrede hebben met de ordonnantie.

De predikant van Oudtshoorn zei het was voorspeld dat men 2 dagen over de ordonnantie zou spreken. De tijd zou echter goed besteed zijn indien men slaagde in de afschaffing der ordonnantie (toejuiching). Men had nog geen voordeelen van de ordonnantie vernomen. De ordonnantie was voor velen een struikelblok. Waarom kon men het niet wegruimen? Zij was de oorzaak van scheuring. Wat was het voordeel der ordonnantie? Zij was enkel tot schade der kerk, zoover hij kon zien zou men niets bij de afschaffing verliezen.

Ds. Murray (Wellington) hoopte van gauscher harte dat men geen twee dagen aan deze zaak zou wijden. Er was een sterke meerderheid tegen herroeping van de ordonnantie en het was hopeloos te trachten die te overtuigen. Het was een zaak van sentiment. Sentiment regeerde de wereld meerdan men dacht. Hij verachtte niet het sentiment, hoewel hij het verkeerd achtte. Hij dacht dat men niet over de zaak moest beslissen. Hij stelde voor dat de synode het niet wenschelijk acht de ordonnantie te herroepen, maar draagt het aan de commissie over beschrijvingspunt 13 op om stappen te nemen tot geruststelling der gemoederen.

Ds. Van Lingen (Simonsstad) stelde voor de aanbeveling der synodale commissie aan te nemen. Hij was voor behoud der ordonnantie. Hij kon de redeneering van den predikant van Oudtshoorn niet verstaan. Omdat sommigen zich ergerden aan de ordonnantie wilde hij haar afgeschaft hebben. Moest men dan de gezangen afschaffen omdat sommigen daartegen waren?

Ds. De Villiers (Carnarvon) was vroeger voor behoud der ordonnantie, maar was nu voor hare afschaffing. Zij stremde de kerk. De ordonnantie beschouwt de kerk als een bloot vrijwillig genootschap. De kerk was niet een bloot vrijwillig genootschap. Hij was voor afschaffing van de ordonnantie hoe eerder hoe beter, want zij was geheel in strijd met Gods woord.

De predikant van Strydenburg zei dat een der groote redenen waarom sommigen de kerk hadden verlaten is omdat zij tegen de ordonnantie waren. Hij wilde weten waarin het voordeel van de ordonnantie lag.

Ds. Steytler, Kaapstad, zei als men niet eenparig was in deze zaak zou er eene scheuring komen. Als men niet eenstemmig was zou de minderheid met de kerkgoederen blijven zitten. Hij hoopte men zou later tot eenstemmigheid over de zaak komen en de discussie was goed want de vergadering zou langs dien weg langzaam tot eenparigheid komen. Waarom moest men door de ordonnantie gebonden wezen. De kerk van Christus moet vrij wezen. De ordonnantie belette ons meer dan één ouderling te zenden, of onze professoren in de synode te hebben. Wij hebben onze vrijheid van Christus. De ordonnantie moest hoe eerder hoe liever stukgescheurd worden. Men had geen grooter macht of voorrecht door de ordonnantie, zij legt ons aan banden en beneemt onze vrijheid. Hij meende de tijd was gekomen om de ordonnantie te herroepen. Als men eenstemmig was zou het parlement er niets tegen hebben de ordonnantie te herroepen. Omdat men nog niet eenstemmig was zou hij voor de aanbeveling van de synodale commissie stemmen.

De ouderling van Petrusville zei hij was geheel en al tegen de ordonnantie. De Heer had gezegd zijn kerk was niet van deze wereld. Hij kon niet zien waarom men aan de ordonnantie moest vasthouden. Men had er geen voordeel bij. Zij moest uit de kerk. Ds. Vorster had de predikanten uitgedaagd tot een disputatie om de onzuiverheid der Ned. Geref. Kerk te bespreken. De tijd was gekomen om meer licht te werpen op de zaken die onaangenaamheden veroorzaken.

Ouderling Hugo, Simonsstad, was voor behoud der ordonnantie. Men moest niet de oude schoenen weggooien voor men nieuwe had. De ordonnantie had niemand kwaad gedaan. Het waren personen die in de gemeenten kwaad gingen stoken, vandaar de onaangenaamheden. En dan gaf men de ordonnantie de schuld. (De toespraak wekte heel wat gelach.)

Oud. van Niekerk, Richmond, was tegen herroeping der ordonnantie.

Ds. Pienaar, Vryburg, zei men moest in het oog houden waarom afschaffing der ordonnantie gevraagd werd. De oorzaak sproot voort uit een tamelijk onzuivere bron. De leden der kerk hadden geen reden tegen de ordonnantie te zijn. De bron van verderf was de *Getuige* en andere blaadjes die kwaad zaaiden. De staat werd voorgesteld als onheilig. Hij was daarvan nog niet overtuigd. Iemand die deze beroeringen veroorzaakte, schreef eerst tegen staatstoelage voor scholen, doch ontving nu zelf toelagen van den staat voor zijne inrichtingen. Hij was zelf niet onwillig staatsgeld te nemen ook in een anderen staat als superintendent van onderwijs. Spreker was voor de aanname der aanbeveling der commissie.

Dr. Kotzé gaf een uitleg van de rechtsbeginselen in deze kwestie begrepen. De ordonnantie was niet een band die onze vrijheid inkortte, maar eene die de gemeenten aaneen bond. De kerk bestond reeds voor de ordonnantie vastgesteld werd in 1843. De afscheiding der Gereformeerde kerk ontstond niet door de ordonnantie, maar door het zingen der Gezangen. De Ned. Ger. kerk was als overwinnaar uitgekomen onder de banier der ordonnantie, behalve het gezegende Hoofd der kerk daarboven. Met het oog op de welvaart van de kerk zou hij aanbevelen de aanbeveling der commissie aan te nemen.

Ds. B. Marchand, Rondebosch, gaf antwoord op een redeneering van ds. Steytler. Als het parlement de ordonnantie herriep of veranderde dan moest de kerk zich buigen. De minderheid zou zich moeten buigen onder de meerderheid, als die door het parlement de herroeping der ordonnantie verkreeg. Hij was tegen de ordonnantie omdat de kerk slechts één Hoofd had, en de ordonnantie plaatste de kerk onder de suzereinteit van den staat. Hij wilde een kleinere synode, door vereeniging met de naburige staten, doch dan een centrale vergadering, zooals b.v. in een kerk in Schotland. Hij meende dat de oudste predikanten in de synode tegen de ordonnantie waren, dus was de reflektie van den ouderling van Simonsstad op de jonge predikanten niet verdiend. De uitbreiding der kerk werd gestremd door de ordonnantie. Men had niets te doen met de bron van dit beschrijvingspunt, daar het een beginsel gold.

De discussie werd hier uitgesteld.

Na het lezen der kladnotulen werd met gebed gesloten.

WOENSDAG, 3 NOVEMBER.

MORGENZITTING.

VIJFTIENDE DAG.

De vergadering hervatte om half tien uur met het zingen van het 17de vers van Ps. 119.

De predikant van Humansdorp opende met gebed.

De vergadering werd bijgewoond door prof. de Vos, eerw. Pauw, Wellington, eerw. De Villiers, Malmesbury, andere eerw. heeren en een 40 tal studenten van de kweekschool, Stellenbosch, en opleidingschool, Wellington. De scriba las de notulen der vorige zitting die goedgekeurd en geteekend werden.

De moderator heette de bezoekers welkom en zei dat eerw. Blake, van de Nyassa zending, ook tegenwoordig was. Eerst zou aan de professoren van het theologisch seminarium gelegenheid gegeven worden de vergadering toe te spreken.

Prof. Marais nam eerst het woord en gaf zijn leedwezen te kennen dat prof. Hofmeyr niet tegenwoordig kon zijn. De vergadering zou zijn treffende rede moeten missen, maar hij hoopte God zou hem sparen om bij een volgende synode de vergadering toe te spreken. Het onderwerp waarover hij zou spreken was de evangelieprediking en meer over den gezant. De vereischten van een gezant waren:

(1) Kennis van Jezus.

(2) Afzondering door den Heiligen Geest.

Hij veronderstelde in den evangelieprediker eene afzondering, een roeping door den Heiligen Geest. De afzondering van den Heiligen Geest vereischt drie dingen (1) Gewilligheid. De ware evangeliedienaar is niet willoos maar buigt zijn wil voor God. Hij heeft zijn wil gereinigd van God ontvangen. Naar mate de wils overgave zal de evangelie prediking gezegend zijn. De prediker moet zijn wil in God verliezen en van Hem gereinigd en geheiligd terug ontvangen.

(2) Gehoorzaamheid. Deze was het tweede vereischte. Die gehoorzaam wilde zijn moest kennen. Er waren vele stemmen die tot ons spraken. Als het oor niet luisterde naar den stem des Geestes zou zij versmoord worden door vele andere stemmen die tot ons komen. Naast het luisterend oor moest men stilte hebben. De kracht des Heiligen Geestes wordt in stilte ontvangen. Men kon te bedrijvig zijn. Men moest de gedachten Gods inademen om het woord Gods uit te spreken. Er waren in Romeinen 8 treffende uitdrukkingen. Het waar gebed was een wachten op God. De ziel wacht reikhalzend op God.

Het laatste vereischte is afhankelijkheid van onzen God. Men moest zijne afhankelijkheid van God gevoelen. Men was dan eerst sterk wanneer men zijne afhankelijkheid van God gevoelde. Het kon zijn dat men jaren moest wachten en bidden eer men een zegen vond. God geeft den een te zaaien, den ander te maaien. Die op God wacht zou niet beschaamd worden. De ziel die zich afhankelijk gevoelde van God was gerust in zijn Heer. De gezant moest een drievoudig mensch zijn. Hij moest een Godsman zijn, de vertegenwoordiger van God in de gemeente. Hij moest een gebedsman zijn, een voorbidder bij God voor zijne gemeente. Eerst voor zichzelven intreden en dan voor zijne gemeente. Dan moest hij een man des woords zijn, niet met woorden der menschelijke wijsheid, maar uit de kracht Gods. Zijne bekwaamheid moest in God alleen zijn.

Prof. de Vos nam nu het woord en zei dat men gehoord had wat de gezant moest zijn. Men moest dat zijn om de boodschap over te brengen. Hij zou spreken over de boodschap. De boodschap moest van God ontvangen wezen. Paulus sprak van de boodschap door hem ontvangen. De gezant moest zeker zijn dat hij de boodschap had ontvangen. Is hij daarvan zeker dan heeft zijn boodschap gezag. Het is een woord ontvangen, een boodschap toevertrouwd. Men heeft een bepaalde boodschap ontvangen. Ongelukkig de gezant die niet zeker was van zijne boodschap, en nog ongelukkiger de gemeente die zulk een gezant heeft. De boodschap moest zuiver en onvervalscht worden overgebracht. God alleen heeft recht tot spreken. De gezant moest weten of zijn boodschap zuiver was. De zender was God. God spreekt door en in den prediker tot de gemeente. De kracht welke noodig was, was van God. De macht om het